OKRESNÝ ÚRAD KOŠICE

odbor starostlivosti o životné prostredie

oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja

Komenského 52, 041 26 Košice

Číslo: OU-KE-OSZP1-2024/003482 Košice, 30.10.2024

Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej aj ako len „okresný úrad v sídle kraja“), ako príslušný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 55 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“), na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa príslušných ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z., vydáva v súlade s § 14 zákona č. 24/2006 Z. z.

Z Á V E R E Č N É S T A N O V I S K O

č. OU-KE-OSZP1-2024/003482

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Košický samosprávny kraj

2. Identifikačné číslo

35 541 016

3. Adresa sídla

Nám. Maratónu mieru 1, 042 66 Košice - Staré mesto

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa

JUDr. Boris Bilčak - riaditeľ úradu Košického samosprávneho kraja
Úrad Košického samosprávneho kraja
Nám. Maratónu mieru 1
042 66 Košice
tel.: 055/7268 141
email: riaditel@vucke.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2027 - 2030

2. Charakter

V zmysle § 3 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z. strategický dokument je návrh plánu alebo programu vrátane takého, ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou, ako aj akákoľvek jeho zmena, ktorý sa pripravuje, schvaľuje alebo pripravuje a schvaľuje na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni alebo ktorý je pripravovaný na schválenie Národnou radou Slovenskej republiky, obecným zastupiteľstvom, zastupiteľstvom vyššieho územného celku alebo vládou Slovenskej republiky a ich prípravu vyžaduje všeobecne záväzný právny predpis, rozhodnutie alebo uznesenie orgánu, pre ktorý sa pripravuje na

schválenie. Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022 – 2027 – 2030 (ďalej aj „Cyklostratégia KSK“) je v tomto zmysle strategickým dokumentom, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia zákona č.24/2006 Z. z..

3. Hlavné ciele

Cieľom Košického samosprávneho kraja je celkovo zlepšiť život obyvateľov na svojom území. V rámci Cyklostratégia KSK špecificky zameriava pozornosť na skvalitnenie podmienok lepšieho fyzického a mentálneho zdravia obyvateľov, zefektívnenie dopravného systému a podpora multimodality a v neposlednej rade aj ekonomický rozvoj a podpora podnikania v oblasti služieb pre cyklistov. V súlade so základnou víziou Cyklostratégie SR ako aj v snahe priblížiť sa okolitým európskym krajinám cieľom, aby sme do roku 2030 dosiahli 50 % - ný nárast cyklistov na cyklistických komunikáciách Košického kraja.

Hlavné ciele stratégie:
1. Zvýšiť počet cyklistov.
2. Zvýšiť bezpečnosť cyklistov.
3. Zlepšiť prepojenie s verejnou dopravou, najmä železničnou dopravou.

Špecifické ciele:

Zlepšiť cyklistickú infraštruktúru - budovanie bezpečných a atraktívnych segregovaných cyklistických cestičiek v zmysle Kostrovej siete cyklistických komunikácií Košického kraja. Prepojenie cyklistických komunikácií a cykloturistických trás na terminály verejnej dopravy, najmä vlakovej dopravy.

Vybudovať cyklodestinácie - realizácia cykloturistických trás, doplnkovej cykloturistickej vybavenosti (siete Bike Pointov KSK) a rozvoj služieb vhodných pre cyklistov. Cyklodestinácie budú slúžiť aj ako tréningové centrá, kde si cyklisti budú zlepšovať svoje zručnosti jazdy na bicykli a aktívnym oddychom celkovo svoj zdravotný stav.

Zabezpečiť pravidelný zber dát - systematický zber údajov o počte cyklistov predovšetkým prostredníctvom automatických cyklosčítačov, údaje o nehodovosti cyklistov, či zisťovanie stavu kvality cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry sú silný nástroj pre vyhodnotenie úspešnosti hlavných cieľov CykloStratégie. Zároveň objektívne údaje tvoria solídny podklad pre zlepšovanie plánovania a tiež aj informovanie odbornej a laickej verejnosti.

Management - dostatočné personálne a odborné obsadenie Cyklotímu poverené implementáciou stratégie je nevyhnutným predpokladom dobrých výsledkov. Manažment implementácie cyklostratégie je rozdelený medzi Úrad KSK a Správu ciest KSK.

Jednotlivé špecifické ciele majú zadefinované opatrenia / akčné plány na splnenie jednotlivých špecifických cieľov, ktoré konkretizujú - definujú výstupy a indikátory pre tieto aktivity a taktiež aj približný časový rámec ich naplnenia. Sú to:

• Špecifický cieľ 1 – Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry – 45 km nových cyklistických trás
Opatrenie 1.1. Realizácia projektovej prípravy, vrátane vysporiadania majetkovo právnych vzťahov
Zodpovednosť: Úrad KSK, Spolupráca: dotknuté samosprávy, SVP š.p., Lesy SR, SPF
Termín: 2022 – 2023
Indikátor: počet vydaných stavebných povolení 16, počet územných rozhodnutí 16, počet dokumentácií pre územné rozhodnutie a stavebné povolenie 16

Opatrenie 1.2. Vypracovanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok
Zodpovednosť: Úrad KSK, Spolupráca: dotknuté samosprávy
Termín: 2022 – 2025
Indikátor: počet podaných žiadostí o NFP (16)
Termín: 2025 - 2027
Indikátor: počet podaných žiadostí o NFP (5)

Opatrenie 1.3. Realizácia cyklistickej infraštruktúry
Zodpovednosť: Úrad KSK, Správa ciest KSK, Spolupráca: dotknuté samosprávy
Termín: 2022 – 2030
Indikátor: počet realizovaných stavieb (cieľ: 16)
Počet vybudovaných kilometrov cyklotrás (cieľ: 44.5 km)

• Špecifický cieľ 2 – Vybudovanie cyklodestinácií Košického kraja
Opatrenie 2.1. Vypracovanie koncepcií cyklodestinácií
Zodpovednosť: Úrad KSK,
Spolupráca: krajská organizácia cestovného ruchu, oblastné organizácie cestovného ruchu, podnikatelia, cyklistické kluby a združenia – správcovia cyklotrás, dotknuté samosprávy
Termín: 2022 – 2027
Indikátor: vypracovanie 10 územných koncepcií zameraných na rozvoj infraštruktúry a služieb v plánovaných cyklodestináciách vrátane urbanistického návrhu

Opatrenie 2.2. Skvalitnenie cykloturistickej infraštruktúry – cykloturistické trasy
Zodpovednosť: Úrad KSK
Spolupráca: krajská organizácia cestovného ruchu, oblastné organizácie cestovného ruchu, cyklistické kluby a združenia – správcovia cyklotrás, dotknuté samosprávy
Termín: 2022 – 2023
Indikátor: oprava a údržba 97 cykloturistických trás, presmerovanie alebo úplné zrušenie 17 cykloturistických trás - v zmysle výsledkov pasportu 2021

Opatrenie 2.3. Realizácia nových cykloturistických trás –v rozsahu 300 km vrátane projektovej prípravy a legislatívneho procesu
Zodpovednosť: Úrad KSK, občianske združenia – správcovia cykloturistických trás, OOCR
Spolupráca: dotknuté samosprávy, SVP š.p., Lesy SR, SPF, správa ciest
Termín: 2022 – 2027

Opatrenie 2.4. Realizácia doplnkovej cykloturistickej vybavenosti – Bike Pointy vrátane servisných miest, informačné panely s mapami, odpočívadlá a servisné miesta v zmysle dizajn manuálu KSK
Zodpovednosť: Úrad KSK, samosprávy, občianske združenia, OOCR, KOCR
Spolupráca: dotknuté samosprávy, SVP š.p., Lesy SR, SPF, správa ciest
Termín: 2022 – 2027
Indikátor: počet Bike pointov KSK – 10, počet informačných nových alebo obnovených panelov ku cyklotrasám – 20, počet nových odpočívadiel 20

Opatrenie 2.5. Vybudovanie tréningových a vzdelávacích centier pre cyklistov – tréningové lokality so zabezpečením výučby zdravého pohybu na bicykli – pumptracky, singletraily, cvičné dráhy, výukové centrá, dopravné ihriská
Zodpovednosť: samosprávy, občianske združenia, súkromný sektor
Spolupráca: Úrad KSK , Ministerstvo školstva SR, Ministerstvo dopravy SR, samosprávy, občianske združenia, OOCR, KOCR, základné a stredné školy
Termín: 2022 – 2030
Indikátor: počet tréningových a vzdelávacích centier – 5

Opatrenie 2.6. Podpora vybudovania a zriadenia požičovní bicyklov
Zodpovednosť: samosprávy, občianske združenia, súkromný sektor
Spolupráca: Úrad KSK, samosprávy, občianske združenia, OOCR, KOCR, základné a stredné školy
Termín: 2022 – 2030
Indikátor: počet nových požičovní bicyklov – 5
Špecifický cieľ 3 - Zabezpečiť pravidelný zber dát

Opatrenie 3.1. Realizácia pasportu cykloturistických trás a cykloturistickej infraštruktúry
Zodpovednosť: Úrad KSK, Spolupráca: samosprávy, občianske združenia, OOCR, KOCR
Termín: 2027
Indikátor: počet pasportov 1, odhadovaný rozsah cca 2000 km

Opatrenie 3.2. Realizácia cykloportálu KSK a zber dát prostredníctvom jeho aplikácií
Zodpovednosť: Úrad KSK,
Spolupráca: samosprávy, občianske združenia, OOCR, KOCR, jednotlivci
Termín: priebežne
Indikátor: počet pasportov 1, odhadovaný rozsah cca 2000 km

Opatrenie 3.3. Realizácia prieskumu dopravnej mobility
Zodpovednosť: Úrad KSK
Spolupráca: Ministerstvo dopravy SR, samosprávy, občianske združenia, OOCR, KOCR, jednotlivci
Termín: 2023 - 2030
Indikátor: počet prieskumov dopravnej mobility 2

Opatrenie 3.4. Osadenie automatických sčítačov cyklistov
Zodpovednosť: Úrad KSK
Spolupráca: Ministerstvo dopravy SR, Ministerstvo školstva SR, samosprávy, občianske združenia, OOCR, KOCR
Termín: 2022 - 2030
Indikátor: počet nových osadených automatických sčítačov – 50

• Špecifický cieľ 4 - Management
Zabezpečiť adekvátne personálne obsadenie pre riešenie cyklistickej problematiky:
- Cyklokoordinátor pre realizáciu cyklistickej infraštruktúry
- Cyklokoordinátor pre cyklodestinácie
- Cyklokoordinátor pre zber dát a web portál
- Cyklokoordinátor pre komunikáciu a koordináciu
Zabezpečiť údržbu cyklistických komunikácií a cykloturistických trás vo vlastníctve kraja pod gesciou Správy ciest KSK..

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Riešené územie

Navrhovaný strategický dokument rieši otázky a problémy týkajúce sa cyklodopravy na úrovni Košického samosprávneho kraja:

- Štát: Slovenská republika
- Kraj: Košický
- Okres: Spišská Nová Ves, Rožňava, Gelnica, Košice-okolie, Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, Trebišov, Michalovce a Sobrance
- Obec: Všetky mestá a obce na území Košického kraja

Územie Košického samosprávneho kraja sa nachádza v juhovýchodnej časti Slovenskej republiky (SR). Má spoločné hranice s dvoma samostatnými štátmi – Maďarskom a Ukrajinou a dvoma slovenskými krajmi – Prešovským a Banskobystrickým samosprávnym krajom. Celková rozloha kraja je 6 753 km^2, čo predstavuje 13,8 % z celkovej rozlohy Slovenskej republiky. Podľa rozlohy je štvrtým najväčším krajom na Slovensku. Z hľadiska osídlenia Košický kraj s celkovým počtom 780 288 obyvateľov (r. 2021) predstavuje asi 14,4% podiel z celkového počtu obyvateľov SR.

Administratívne územie Košického samosprávneho kraja zahŕňa 440 obcí, z toho 17 so štatútom mesta a 11 okresov: Gelnica, Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, Košice-okolie, Michalovce, Rožňava, Sobrance, Spišská Nová Ves a Trebišov.

Obsah strategického dokumentu

Cyklostratégia KSK predstavuje strednodobý strategický dokument, voľne naväzujúci na Cyklostratégiu 2014 – 2020. Koncept novej Cyklostratégie KSK si kladie za úlohu jej prepojenie a komplementárnosť s ďalšími strategickými dokumentmi, predovšetkým: Plánom udržateľnej mobility KSK, Kostrovou sieťou cyklistických komunikácií KSK a Stratégiou rozvoja cestovného ruchu KSK. Časovo je naviazaný na nové programovacie obdobie Slovenskej republiky a Európskej únie. Vychádza z poznania stavu v oblasti cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry, nakoľko prieskumy deľby prepravnej práce, ktoré identifikujú podiel cyklistickej dopravy nebol systematicky realizovaný po celom území Košického kraja. Strategická vízia je orientovaná predovšetkým na zvýšenie počtu cyklistov a cykloturistov, nakoľko je to hlavný ukazovateľ efektivity prostriedkov vynaložených na budovanie cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry. Cyklostratégia KSK rozoberá konkrétne kroky na dosiahnutie očakávaného výsledku, ktorým je do roku 2030 dosiahnutie 50 % - ného nárastu cyklistov na cyklistických komunikáciách Košického kraja. Jednotlivé kroky na dosiahnutie tohto cieľa sú spracované do akčného plánu, ktorý je súčasťou návrhovej časti Cyklostratégie KSK.

Cyklostratégia KSK navrhuje riešenia, ktoré prispejú k trvalo udržateľnému rozvoju cyklistickej dopravy a cykloturistiky na území kraja s previazanosťou na vzájomnú spoluprácu subjektov z územia kraja, ktorí prejavia záujem napĺňať stratégiu na princípe partnerstva. Stratégia je vypracovaná v súlade s cieľmi existujúcich strategických dokumentov na národnej,regionálnej a miestnej úrovni. Významnou súčasťou strategického dokumentu je revízia a rozšírenie Kostrovej siete cyklistických komunikácií Košického kraja o jej napojenie na všetky mestá v zmysle Plánu udržateľnej mobility (PUM) kraja.

Dokument obsahuje okrem všeobecných rámcových informácií Cyklostratégie KSK aj vyhodnotenie súčasného stavu pripravenosti cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry a návrh aktualizácie Kostrovej siete cyklistických trás v Košickom kraji. Aktualizovaná verzia Kostrovej siete cyklistických komunikácií predstavuje zároveň územnoplánovací podklad pre najbližšiu aktualizáciu Územného plánu VÚC Košického samosprávneho kraja.

Súčasťou strategického dokumentu sú taktiež metodické usmernenia, ktoré môžu slúžiť ako inšpirácia alebo aj návod ako postupovať pri plánovaní a realizácii cyklotrás na rôznych úrovniach. Princípy plánovania a vedenia cyklistických trás v rôznych typoch prostredí, ako aj návrhy doplnkovej cyklistickej infraštruktúry a použitie materiálov na výstavbu.

Cieľom procesu tvorenia strategického dokumentu bolo pripraviť návrh obsahu, ktorý je určený na prerokovanie najmä s aktérmi územnej spolupráce v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Dôležité bolo najmä zabezpečiť vyššiu mieru integrácie rozvojových aktivít a tým aj ich výsledný dopad na zvýšenie kvality života obyvateľov a zvýšenie kvality životného prostredia.

Hlavná strategická vízia je orientovaná predovšetkým na zvýšenie počtu cyklistov a cykloturistov, nakoľko je to hlavný ukazovateľ efektivity prostriedkov vynaložených na budovanie cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry.

Cyklostratégia KSK rozoberá konkrétne kroky na dosiahnutie očakávaného výsledku, ktorým je 6% podiel cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce v okresných mestách Košického kraja. Jednotlivé kroky na dosiahnutie tohto cieľa sú spracované do akčného plánu, ktorý je súčasťou návrhovej časti Cyklostratégie KSK. Cyklostratégia KSK navrhuje riešenia, ktoré prispejú k trvalo udržateľnému rozvoju cyklistickej dopravy a cykloturistiky na území kraja s previazanosťou na vzájomnú spoluprácu subjektov z územia kraja, ktorí prejavia záujem napĺňať stratégiu na princípe partnerstva. Stratégia je vypracovaná v súlade s cieľmi existujúcich strategických dokumentov na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Významnou súčasťou strategického dokumentu je revízia a rozšírenie Kostrovej siete cyklistických komunikácií Košického kraja o jej napojenie na všetky mestá v zmysle Plánu udržateľnej mobility kraja. Aktualizovaná verzia Kostrovej siete cyklistických komunikácií predstavuje zároveň územnoplánovací podklad pre najbližšiu aktualizáciu Územného

plánu VÚC Košického samosprávneho kraja.

Cyklostratégia KSK je spracovaná tak, aby jej implementácia bola realistická, viazaná na rozpočtové programovanie verejného sektora a reálnu dostupnosť zdrojov.

Obsah strategického dokumentu

Úvod

1. Analytická časť
   1.1. Analýza rozvojových a koncepčných dokumentov v oblasti cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom kraji ako aj relevantných dokumentov na národnej úrovni.
   1.2. Vyhodnotenie súčasného stavu cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry v Košickom kraji
   1.3. Vyhodnotenie súčasného stavu pripravenosti cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry
   1.4. Využívanie cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry
   1.5. Vyhodnotenie chýbajúcich prepojení cyklotrás v Kostrovej sieti a sídelných útvarov uvedených v Pláne udržateľnej mobility KSK, aktualizácia Kostrovej siete
   1.6. Vyhodnotenie plnenia pôvodnej cyklostratégie podľa indikátorov
   1.7. SWOT analýza cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom kraji

2. Metodická časť
   2.1. Princípy vedenia cyklistických trás
   2.2. Princípy navrhovania cyklotrás z pohľadu používateľov
   2.3. Princípy navrhovania cyklotrás pozdĺž vodných tokov a nádrží
   2.4. Princípy navrhovania cyklistických trás v chránených územiach
   2.5. Princípy vedenia cyklotrás v lesnej a poľnohospodárskej krajine
   2.6. Princípy návrhu vozoviek komunikácií na cyklistických trasách

3. Navrhovaná hierarchia cyklistických trás
   3.1. Návrh použitia informačného dopravného značenia podľa kategórií
   3.2. Evidencia a správa cyklotrás
   3.3. Cyklotrasy kategórie A - cyklodiaľnice
   3.4. Cyklistické trasy kategórie B – kostrová sieť cyklistických trás
   3.5. Cyklistické trasy kategórie C – mestské a miestne cyklotrasy
   3.7. Bikeparky , tréningové centrá
   3.8. Prehľad navrhovaných kategórií cyklotrás, ich porovnanie a prienik s existujúcimi kategóriami
   3.9. Predprojektová a projektová príprava cyklistických trás – metodický postup

4. Návrhová časť
   4.1. Špecifický cieľ C 1 - Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry
   4.2. Špecifický cieľ 2 - Vybudovanie cyklodestinácií a cykloregiónov
   4.3. Špecifický cieľ 3 – Zabezpečiť pravidelný zber dát
   4.4. Špecifický cieľ 4 - Management
   4.5. Návrh cykloproduktov a cyklistických destinácií v Košickom kraji

5. Prílohy
   5.1. Súvisiaca legislatíva
   5.2. Kritériá pre posudzovanie a navrhovanie cykloturistických trás
   5.3. Rozdelenie bicyklov a ich typy
   5.4. Kostrová sieť cyklistických trás Košického kraja

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Vzhľadom k účelu a charakteru dokumentu Cyklostratégie KSK boli zohľadnené nasledovné dokumenty na európskej a národnej úrovni.

Nadradené dokumenty (názov, obstarávateľ dokumentu, časové zameranie, relevantnosť k spracovávanej Cyklostratégii KSK):

- Operačné programy cezhraničnej spolupráce – Interact

- Environmentálna stratégia Slovenskej republiky do roku 2030
- Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025
- Plán Obnovy a odolnosti SR
- Program Slovensko – 2021 - 2027
- Regionálna integrovaná územná stratégia (RIUS)
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030
- Národný investičný plán Slovenskej republiky na roky 2018-2030
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030
- Stratégia nízko-uhlíkového rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
- Envirostratégie SR 2030
- Koncepcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
- Ciele politiky EÚ v programovacom období 2021-2027
- Európska zelená dohoda (European Green Deal)
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu
- Územný plán veľkého územného celku Košický kraj
- Plán udržateľnej mobility
- Koncepcia podpory pohybových aktivít obyvateľov KSK 2020-2025
- Ostatné sektorové regionálne stratégie v príprave (cestovný ruch)
- Stratégie CLLD (MAS)
- Akčné plány NRO
- Programy rozvoja obcí (PHRSR miest a obcí)
- Komunitné plány miest a obcí
- Územné plány miest a obcí
- Ostatné sektorové stratégie na miestnej úrovni
- Nízkouhlíková stratégia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja

Memorandá:

V rámci strategického dokumentu boli podpísané memorandá zamerané na spoluprácu v oblasti rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky. Aj keď z nich nevyplýva žiadny právny záväzok, predstavujú deklaráciu vôle ku spolupráci za určitých podmienok. Pre oblasť rozvoja cyklodopravy a cykloturistiky boli podpísané Memorandá o spolupráci s Lesmi SR, s neštátnymi vlastníkmi lesov, Slovenským pozemkovým fondom a Slovenským vodohospodárskym podnikom:

- MEMO lesy - Memorandum vo veci spolupráce pri rozvoji cyklistickej dopravy a cykloturistiky medzi Lesy Slovenskej republiky Slovenska a Národný cyklokoordinátor Peter Klučka.
- MEMO Neštátni vlastníci lesov - Memorandum vo veci spolupráce pri rozvoji cyklistickej dopravy a cykloturistiky medzi Únia regionálnych združení vlastníkov neštátnych lesov Slovenska a Národný cyklokoordinátor Peter Klučka
- MEMO SPF - Memorandum o spolupráci medzi Slovenský pozemkový fond a Národný koordinátor Peter Klučka.

MEMO SVP š.p. - Memorandum o vzájomnej spolupráci medzi Slovenský vodohospodársky podniko š.p. a Národný koordinátor Peter Klučka

III. POPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

Hodnotenie vplyvu uvedeného navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie zabezpečoval Okresný úrad Košice, pričom hodnotenie bolo vykonané podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Strategický dokument spĺňa kritéria § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z.

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Ďalší postup prípravy a schvaľovania:

Vypracovanie návrhu strategického dokumentu	Rok 2023
Posúdenie strategického dokumentu	3. štvrťrok 2024
Vypracovanie upraveného návrhu strategického dokumentu	3. štvrťrok 2024
Schvaľovanie strategického dokumentu	4. štvrťrok 2024

Pozn.: Časový harmonogram je orientačný a môže sa zmeniť v závislosti od priebehu jednotlivých procesných úkonov.

Postup posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

Obstarávateľ, Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice v zastúpení spoločnosťou EKOJET, s.r.o., Tehelná 19, 831 03 Bratislava, predložil na okresný úrad v sídle kraja oznámenie o strategickom dokumente „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2027-2030“ podľa § 5 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z.

Cyklostratégia KSK je strategickým dokumentom pre oblasť regionálneho rozvoja Košického kraja podľa § 3 písm. c) a § 4 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorý určuje smerovanie v tejto oblasti do roku 2027 (s výhľadom do roku 2030).

Okresný úrad v sídle kraja podľa § 6 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. zverejnil oznámenie o strategickom dokumente na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR na adrese https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/strategia-rozvoja-cyklistickej-dpravy-cykloturistiky-kosickeho-kraja-2 a predložil oznámenie o strategickom dokumente na zaujatie stanoviska schvaľujúcemu orgánu, dotknutým orgánom a dotknutým obciam Košického kraja.

Okresný úrad v sídle kraja informoval, že stanoviská verejnosti k oznámeniu o strategickom dokumente „Cyklostratégia KSK“, po zverejnení Mestom Košice a dotknutými obcami spôsobom v mieste obvyklým a s oznámením, kde a kedy možno do oznámenia nahliadnuť a prístupným po dobu 14 dní od jeho doručenia je možné predkladať najneskôr do 15 dní od jeho zverejnenia na adresu: Okresný rad Košice , odbor starostlivosti o životné prostredie , oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Komenského č. 52, 041 26 Košice, resp. e-mailom.

Oznámenie týkajúce sa strategického dokumentu bolo zverejnené na stránke http://eia.enviroportal.sk/zoznam.

Okresný úrad v sídle kraja informoval aj o možnosti v prípade potreby vykonať podľa § 63 zákona č. 24/2006 Z. z. konzultácie počas celého procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu.

Následne bol okresným úradom v sídle kraja určený Rozsah hodnotenia číslo OU-KE-OSZP1-2023/022735 zo dňa 23.06.2023, podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. pre vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu „Cyklostratégia KSK“.

K Rozsahu hodnotenia poslalo stanovisko Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody a biodiverzity, List č. 9287/2023-6.3 62778/2023 ,zo dňa 28.07.2023. Ministerstvo ako príslušný orgán ochrany prírody a krajiny podľa § 65 ods. 1 písm. u) zákona č. 543/2002 Z. z. v ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov si po preštudovaní rozsahu hodnotenia, ako aj na základe stanoviska Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky č. ŠOP SR/564-008/2023 zo dňa 19.07.2023, stanoviska Správy Národného parku Slovenský kras so sídlom v Brzotíne č. S-NPSK/295-004/2023 zo dňa 19.07.2023, stanoviska Správy Národného parku Slovenský raj so sídlom v Spišskej Novej Vsi č. NPSR/508-001/2023-Kraj zo dňa 20.07.2023, stanoviska Správy Národného parku Muránska planina č. SNPMP/257-004/2023 zo dňa 26.07.2023 navrhuje na doplnenie nasledovné nové špecifické požiadavky:

1. Bližšie konkretizovať navrhované projekty s ohľadom na mieru detailu jednotlivých projektov.

2. Vyhodnotiť vplyvy na všetky druhy chránených území, prvky územného systému ekologickej stability, lokality UNESCO, biotopy resp. iné dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny v území celého Košického kraja, vrátane kumulatívnych vplyvov a navrhnúť adekvátne opatrenia na ich zmiernenie.
3. Z dôvodu, že v súčasnosti prebieha proces zonácie Národného parku Slovenský kras, bude potrebné konkrétne projekty navrhované v územnej pôsobnosti Správy Národného parku Slovenský kras s nimi vopred konzultovať.

V bode 2.2.2. určeného rozsahu hodnotenia je špecifická podmienka „Pri posudzovaní vplyvov strategického dokumentu a pri vypracovaní správy o hodnotení strategického dokumentu zohľadniť relevantné požiadavky, vyplývajúce zo stanovísk doručených k oznámeniu, prípadne k určenému rozsahu hodnotenia strategického dokumentu“.

V správe o hodnotení sú požadované body naplnené.

K Rozsahu hodnotenia poslal stanovisko Prešovský samosprávny kraj, Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Odbor strategického rozvoja, list č. 07010/2023/DUPaZP-3, zo dňa 14.07.2023. V stanovisko zobral Rozsah hodnotenia na vedomie.

Po preštudovaní predloženého Oznámenia, s prihliadnutím na doručené stanoviská a po prerokovaní Rozsahu hodnotenia strategického dokumentu okresný úrad v sídle kraja určil podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. Rozsah hodnotenia strategického dokumentu:

Varianty

Vzhľadom na charakter tohto strategického dokumentu, ako aj vzhľadom k procesu jeho spracovávania, bude strategický dokument „Cyklostratégia KSK“ spracovaný v jednom variante. Pre ďalšie hodnotenie podľa zákona o posudzovaní vplyvov sa určuje okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a nerealizoval) aj variant riešenia strategického dokumentu uvedený v oznámení o strategickom dokumente.

V súlade s § 8 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. , po prerokovaní, okresný úrad v sídle kraja, ako príslušný orgán určil Rozsah hodnotenia strategického dokumentu „Cyklostratégia KSK“

Stanoviská verejnosti k Rozsahu hodnotenia strategického dokumentu „Cyklostratégia KSK“ posudzovaného podľa zákona bolo možné predkladať najneskôr do 20.07.2023 na adresu: Okresný úrad Košice , Odbor starostlivosti o životné prostredie, Komenského 52, 041 26 Košice.

K Rozsahu hodnotenia predložili stanovisko Prešovský samosprávny kraj a Ministerstvo životného prostredia, sekcia ochrany prírody.

Rozsah hodnotenia strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2027-2030“ bol zverejnený aj na internetovej stránke https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/strategia-rozvoja-cyklistickej-dpravy-cykloturistiky-kosickeho-kraja-2.

Správa o hodnotení bola vypracovaná v máji 2024 kolektívom spoločnosti Ekojet, s.r.o.

Správa o hodnotení bola vyhotovená podľa osnovy danej prílohou č. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. a podľa Rozsahu hodnotenia určeného okresným úradom v sídle kraja.

V zmysle § 9 ods. (9) zákona č. 24/2006 Z. z. správu o hodnotení strategického dokumentu predložil obstarávateľ listom č. 107/2024 zo dňa 29.05.2024 príslušnému orgánu v počte určenom v rozsahu hodnotenia v písomnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát.

Príslušný orgán informoval verejnosť o predložení Správy o hodnotení strategického dokumentu.

Stanoviská verejnosti k Správe o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu bolo možné predkladať najneskôr do 01.07.2024 na adresu: Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie kraja, Komenského 52 , 041 26 Košice.

Správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu bol sprístupnený

na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR: https://www.enviroportal.sk/eia/detail/strategia-rozvoja-cyklistickej-dpravy-cykloturistiky-kosickeho-kraja-2 .

Konzultácie podľa § 63 zákona č. 24/2006 Z. z. bolo možné vykonať na Okresnom úrade Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, Komenského 52, 041 26 Košice, počas celého procesu posudzovania v pracovných dňoch počas úradných hodín na základe vopred dohodnutého termínu.

Na základe § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. dotknuté orgány a dotknutá obce doručili príslušnému orgánu písomné stanoviská k správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu.

V zmysle §11 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. Správy o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu musia byť verejnosti prístupné najmenej dvadsať jedna dní.

Podľa ods. 3 2 zákona č. 24/2006 Z. z. Obstarávateľ do uplynutia doby sprístupnenia správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu podľa odseku 2 zabezpečí v spolupráci s príslušným orgánom ich verejné prerokovanie.

Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu v zmysle § 11 zákona č. 24/2006 Z. z. sa uskutočnilo dňa 28.06.2024 (piatok) o 11:30 hod. v budove Úradu Košického samosprávneho kraja, v zasadačke č. 310 na 2. poschodí, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

V zmysle § 12 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. verejnosť mohla doručiť písomné stanovisko príslušnému orgánu najneskôr do 21 dní odo dňa zverejnenia informácie o správe o hodnotení strategického dokumentu podľa § 11 ods. 1.

Podľa §12 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. na stanovisko doručené po uplynutí lehôt uvedených v odsekoch 1 a 2 nemusí príslušný orgán prihliadať.

Odseek 4 určuje, že príslušný orgán po vyhodnotení pripomienok a stanovísk môže požiadať obstarávateľa o ďalšie informácie vyplývajúce z predložených stanovísk, ktoré má k dispozícii a ktoré sú potrebné na vypracovanie záverečného stanoviska.

Podľa ods. 5 Obstarávateľ musí poskytnúť príslušnému orgánu na požiadanie nevyhnutné doplňujúce informácie k správe o hodnotení strategického dokumentu, ktoré má k dispozícii.

Príslušný orgán vzhľadom na obsah stanovísk doručených k Správe o hodnotení nepožiadal obstarávateľa o doplňujúce informácie.

Podľa § 13 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. príslušný orgán určil spracovateľa odborného posudku na základe správy o hodnotení strategického dokumentu s prihliadnutím na záznam z verejného prerokovania a stanoviská podľa § 12 ods. 1 a 2. O tejto skutočnosti zároveň informoval obstarávateľa. Pri určení spracovateľa odborného posudku príslušný orgán prihliadol na osobitnú odbornú spôsobilosť získanú v odbore alebo činnosti podľa osobitného predpisu.

Odborný posudok k strategickému dokumentu bol spracovaný na základe určenia odborne spôsobilej osoby na vypracovanie odborného posudku príslušným orgánom listom Okresného úradu v sídle kraja č. OU-KE-OSZP1-2024/003482-440 doručeného dňa 25.7.2024.

Spracovateľom odborného posudku bola odborne spôsobilá osoba - Ing. Jozef Marko, CSc. zapísaný v Zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 45/95-OPV.

Podľa § 14, ods. (1) zákona č. 24/2006 Z. z. príslušný orgán v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia vypracuje záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu do 15 dní od uplynutia poslednej lehoty podľa § 13 ods. 8.

Podrobnosti o obsahu a štruktúre záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu obsahuje príloha č. 6 zákona č. 24/2006 Z. z.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja.

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja.

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. obstarávateľ zabezpečí hodnotenie vplyvu návrhu strategického dokumentu na životné prostredie najmenej v rozsahu určenom podľa § 8 ods. 3.

Podľa ods. 2 výsledok hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie sa uvedie v Správe o hodnotení strategického dokumentu.

V zmysle ods. 3 Podrobnosti o obsahu a štruktúre správy o hodnotení strategického dokumentu sú uvedené v prílohe č. 4 zákona č. 24/2006 Z. z..

Podľa ods. 5 Obstarávateľ predloží príslušnému orgánu Správu o hodnotení strategického dokumentu spolu s návrhom strategického dokumentu.

Správa o hodnotení bola vypracovaná v máji 2024 kolektívom spoločnosti Ekojet, s.r.o.

Správa o hodnotení je vyhotovená podľa osnovy danej prílohou č. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. a podľa Rozsahu hodnotenia č. OU-KE-OSZP1-2023/022735 zo dňa 23.06.2023 určeného Okresným úradom Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Cieľom posudzovania strategického dokumentu je podľa zákona č. 24/2006 Z. z. § 2 písm. e) získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu..

V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. obstarávateľ zabezpečí hodnotenie vplyvu návrhu strategického dokumentu na životné prostredie najmenej v rozsahu určenom podľa § 8 ods. 3.

Podľa ods. 2 výsledok hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie sa uvedie v správe o hodnotení strategického dokumentu.

V zmysle ods. 4 podrobnosti o obsahu a štruktúre správy o hodnotení strategického dokumentu sú uvedené v prílohe č. 4.

V zmysle § 13 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. odborný posudok k strategickému dokumentu môžu vypracovať iba fyzické osoby alebo právnické osoby, ktoré sú odborne spôsobilé (§ 60 a 61).

Podľa § 13 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. príslušný orgán určí spracovateľa odborného posudku na základe Správy o hodnotení strategického dokumentu s prihliadnutím na záznam z verejného prerokovania a stanoviská podľa § 12 ods. 1 a 2, a to najneskôr do desiatich dní od uplynutia poslednej lehoty podľa § 12 ods. 1 a 2. O tejto skutočnosti zároveň informuje obstarávateľa. Pri určení spracovateľa odborného posudku príslušný orgán prihliada na osobitnú odbornú spôsobilosť získanú v odbore alebo činnosti podľa osobitného predpisu.

Odborný posudok k strategickému dokumentu bol spracovaný na základe určenia odborne spôsobilej osoby na vypracovanie odborného posudku príslušným orgánom listom č. OU-KE-OSZP1-2024/003482-440 doručeným dňa 25.7.2024.

Za spracovateľa odborného posudku bol určený Ing. Jozef Marko, CSc., zapísaný v Zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 45/95-OPV.

Spracovateľ odborného posudku Ing. Jozef Marko, CSc. uviedol, že predložená Správa o hodnotení z hľadiska obsahu a štruktúry je plne v súlade s požiadavkami prílohy č. 4 k zákonu č. 24/2006 Z. z.

Údaje uvedené v jednotlivých častiach správy o hodnotení sú vzhľadom na charakter, rozsah a vyhodnotenie vplyvov strategického dokumentu postačujúce. Environmentálna charakteristika strategického dokumentu umožnila posúdiť očakávané vplyvy na životné prostredie v požadovanej podrobnosti a rozsahu a navrhnúť primerané opatrenia.

Rozhodujúce kapitoly Správy o hodnotení sú z hľadiska obsahu spracované v takej podrobnosti, že údaje uvedené v Správe o hodnotení sú plne postačujúce vzhľadom na charakter, rozsah a vplyvy strategického dokumentu.

Popis a hodnotenie kladných a záporných vplyvov vrátane ich vzájomného pôsobenia je úplné.

Použité informácie boli získané z tradičných zdrojov využívaných pri hodnoteniach vplyvov na životné prostredie. Sú to predovšetkým údaje publikované Ministerstvom životného prostredia SR, Slovenským hydrometeorologickým ústavom, Slovenským štatistickým úradom, Štátnou ochranou prírody, odborných publikácií a pod.

Použité metódy hodnotenia boli primerané s využitím dostupných informácií v dostatočnej miere na to, aby na ich základe mohli byť identifikované možné vplyvy na životné prostredie v rozsahu požadovanom zákonom o posudzovaní. V priložených expertných posudkoch – štúdiách sú uvedené metodiky spracovania, ktoré sú všeobecne akceptované pri prácach tohoto druhu

Údaje uvedené v jednotlivých častiach sú vzhľadom na charakter, rozsah a vyhodnotené vplyvy postačujúce. Environmentálna charakteristika strategického dokumentu umožnila posúdiť očakávané vplyvy na životné prostredie v požadovanej podrobnosti a rozsahu a navrhnúť primerané opatrenia.

Textová časť Správy o hodnotení je doplnená tabuľkami, grafmi a obrázkami priamo v texte.

Spracovateľ odborného posudku hodnotí kvalitu spracovania Správy o hodnotení veľmi kladne. V niektorých smeroch je nadštandardná.

Rozsah hodnotenia určený Okresným úradom Košice, odborom starostlivosti o životné prostredie, stanovil pre vypracovanie Správy o hodnotení špecifické podmienky. Vyhodnotenie splnenia špecifických požiadaviek podľa Rozsahu hodnotenia je uvedené v Správe o hodnotení. V zásade sú v Správe o hodnotení splnené všetky špecifické podmienky Rozsahu hodnotenia.

Vzhľadom na obsah stanovísk k správe o hodnotení, spracovateľ odborného posudku nepovažoval za potrebné, vo väzbe na § 13 ods. 7 zákona č. 24/2006 Z. z. požiadať obstarávateľa o doplňujúce informácie nevyhnutné na vypracovanie odborného posudku.

Spracovateľ odborného posudku Ing. Jozef Marko, CSc., zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 45/95- OPV, vypracoval odborný posudok a jeho prílohu – návrh záverečného stanoviska podľa § 13 zákona č. 24/2006 Z. z. Na základe výsledkov posúdenia spracovateľ odborného posudku konštatoval, že Správa o hodnotení vrátane príloh a vlastným návrhom strategického dokumentu poskytuje dostatok informácií o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

V zmysle § 9 ods. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. správu o hodnotení strategického dokumentu predkladá obstarávateľ príslušnému orgánu v počte určenom v rozsahu hodnotenia podľa § 8 ods. 3 v písomnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát.

Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. príslušný orgán zverejní bezodkladne správu o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu na webovom sídle ministerstva s uvedením adresy, na ktorú možno predkladať stanoviská verejnosti, a termínu, do ktorého možno predkladať stanoviská.

Príslušný orgán zverejnil informáciu pre verejnosť o predložení Správy o hodnotení strategického dokumentu v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Stanoviská verejnosti k vypracovanej správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie bolo možné predkladať najneskôr do 21 dní od zverejnenia tejto informácie na adresu Okresného úradu v sídle kraja.

Príslušný orgán tiež oznámil, že konzultácie podľa § 6 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. k uvedenému strategickému dokumentu a k návrhu strategického je možné vykonať na Okresnom úrade Košice počas celého procesu posudzovania predmetného dokumentu v pracovných dňoch vo vopred dohodnutom telefonickom resp. emailom termíne.

Na základe § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. dotknuté orgány a dotknutá obec doručia príslušnému orgánu písomné stanoviská k správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu najneskôr do 21 dní od doručenia správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu.

V zmysle §12 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. verejnosť môže doručiť písomné stanovisko príslušnému orgánu najneskôr do dvadsať jedna dní odo dňa zverejnenia informácie o správe o hodnotení strategického dokumentu podľa § 11 ods. 1.

Podľa §12 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. na stanovisko doručené po uplynutí lehôt uvedených v odsekoch 1 a 2 nemusí príslušný orgán prihliadať.

Odsek 4 určuje, že príslušný orgán po vyhodnotení pripomienok a stanovísk môže požiadať obstarávateľa o ďalšie informácie vyplývajúce z predložených stanovísk, ktoré má k dispozícii a ktoré sú potrebné na vypracovanie záverečného stanoviska.

Podľa ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. obstarávateľ musí poskytnúť príslušnému orgánu na požiadanie nevyhnutné doplňujúce informácie k správe o hodnotení strategického dokumentu, ktoré má k dispozícii.

V čase určenom zákonom č. 24/2006 Z. z. boli príslušnému orgánu doručené stanoviská od týchto subjektov:

Stanovisko Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny, list č. 4876/2024-6.3 43528/2024, zo dňa 09.07.2024

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (ďalej len „ministerstvo“) ako príslušný orgán ochrany prírody a krajiny podľa § 65 ods. 1 písm. r) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) vydáva záväzné stanovisko podľa § 9 ods.1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z., ktorým súhlasí so strategickým dokumentom „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030" posudzovaným v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov(ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.").

Odôvodnenie:

Ministerstvo požiadalo Štátnu ochranu prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) a územné príslušné Správy Národných parkov Slovenský raj Slovenský kras a Muránska planina (ďalej lej len „Správy NP“) o vypracovanie odborného stanoviska k predmetnej žiadosti listom č. 4876/1024-6.3 zo dňa 18.06.2024. Z doručených stanovísk nevyplynuli žiadne zásadné pripomienky. ŠOP SR aj Správy NP uviedli že pri konkrétnom trasovaní nových navrhovaných cyklotrás, ktoré budú zasahovať do chránených území bude potrebné posudzovať ich na úrovni samostatných projektov v ďalších stupňoch dokumentácie. Súčasne upozornili, že v problémových úsekoch, kde sa bude predpokladať zásah do chránených území ,biotopov európskeho a národného významu mokradí, prvkov územného systému ekologickej stability, a pod. považujú za potrebné včasnú komunikáciu medzi dotknutou územne príslušnou Správou ŠOP SR, resp. Správou NP, aby sa minimalizovali možné negatívne vplyvy na záujmy ochrany prírody a krajiny už v štádiu projektovania.

Primerané hodnotenie počíta s potrebou vypracovania ďalších primeraných hodnotení na úrovni konkrétnych projektov, a to pri všetkých projektoch priamo zasahujúcich do území európskej sústavy

chránených území Natura 2000, ako aj pri projektoch lokalizovaných v tesnej blízkosti týchto území, kde nie je možné jednoznačne vylúčiť ovplyvnenie a tiež pri projektoch zasahujúcich do migračných koridorov druhov európskeho významu. To sa týka projektov spojených s budovaním nových stavebných objektov - ciest, odpočívadiel, mostov a pod. Ďalej je uvedené, že v prípade budovania cyklistických komunikácií sa ovplyvnenie migračných trás týka, hlavne obojživelníkov a vydry riečnej (v prípade budovania mostov križujúcich vodné toky, ktoré sú súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000, kde je predmetom ochrany).

V samotnom primeranom hodnotení je v závere konštatované, že vplyvy na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 vrátane kumulatívnych vplyvov, vplyvov na ich predmety ochrany a ciele ochrany a vplyvy na ich integritu sú vyhodnotiteľné len do určitej miery z dôvodu absencie údajov o presnej lokalizácii a technickom riešení konkrétnych aktivít. Primerané hodnotenie teda poukázalo na potrebu ďalšieho hodnotenia pri jednotlivých aktivitách navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente a tiež navrhuje všeobecné opatrenia na zmiernenie a predchádzanie negatívnych vplyvov. V prípade identifikácie území sústavy Natura 2000 dotknutých realizáciou opatrení a aktivít navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente vo fáze prípravy konkrétnych projektov, bude potrebné tieto vplyvy vyhodnotiť v samostatnom posúdení. Na základe hodnotenia strategického dokumentu ako celku hodnotenia jeho cieľov a opatrení nebol v tomto štádiu identifikovaný významný negatívny vplyv na územia európskej sústavy Natura 2000.

Na základe vyššie uvedených konštatovaní je preto v oboch dokumentáciách (v správe o hodnotení i v primeranom hodnotení) uvedené, že bude nutné vykonať primerané hodnotenie aj na úrovni konkrétnych projektov a činností vyplývajúcich z predloženého strategického dokumentu, kde budú doplnené už konkrétne informácie o lokalizácii a technickom riešení.

Tak, ako je uvedené v správe o hodnotení a primeranom hodnotení aj ministerstvo opätovne upozorňuje, že posúdenie predloženého strategického dokumentu nenahrádza posúdenie jednotlivých investičných projektov z neho vyplývajúcich a preto jednotlivé konkrétne plány a projekty vyplývajúce z predloženého PHSR PSK bude potrebné dôsledne posudzovať v samostatných konaniach (ako napr. EIA, SEA, DÚR,DSP) a v prípade plánov a projektov, ktoré môžu mať významne negatívny vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 aj v zmysle platnej legislatívy podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z., resp. podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

MŽP SR súhlasí so strategickým dokumentom „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030". Stanovisko sa opiera aj o stanoviská odborných organizácií ochrany prírody a krajiny - Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky a územné príslušné Správy Národných parkov, Slovenský raj Slovenský kras a Muránska planina. Príslušný orgán konštatuje, že v stanovisku neboli predložené zásadné pripomienky alebo námietky a príslušný orgán preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Príslušný orgán sa stotožňuje s hodnotením uvedeným v stanovisku a rovnako predpokladá, že podrobné hodnotenie bude vo väzbe na projektové dokumentácie, ktoré budú predkladané na následné povoľovacie konania.

Stanovisko Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, Sekcia stratégie dopravy, list č. 19820/2024/SSD/55311, zo dňa 25.06.2024

Správu o hodnotení strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030“ berie MD SR na vedomie a nemá k nej žiadne pripomienky; Dovoľuje si však upozorniť na potrebu aktualizácie terminológie v správe o hodnotení strategického dokumentu podľa platných noriem. Termín „cyklochodník" žiada nahradiť termínmi ako cyklocestička, cyklistická cesta a podobne, aby zodpovedali súčasným predpisom a jasne definovali cyklistickú infraštruktúru.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

MD SR nemá k strategickému dokumentu pripomienky. V dokumentáciách predkladaných na následné povoľovacie konania budú rešpektované aktuálne technické normy a technické predpisy. Príslušný orgán konštatuje, že v stanovisku neboli predložené zásadné pripomienky alebo námietky a príslušný orgán preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí, Slovenskej republiky, Odbor investícií a nehnuteľností, List č.022254/2024-ODIN-17, zo dňa 14.06.2024

Z hľadiska vecnej pôsobnosti Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030“ nemá pripomienky.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu nemá pripomienky. Príslušný orgán preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, list č. OU-KE-OSZP3-2024/033801, zo dňa 19.06.2024

Orgán štátnej správy ochrany ovzdušia k predloženej Správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu spolu s návrhom strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030“ nemá námietky.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu nemá Okresný úrad Košice, Orgán štátnej správy ochrany ovzdušia, námietky. Príslušný orgán preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, list č. OU-KE-OSZP3-2024/033281, zo dňa 25.06.2024

Okresný úrad Košice nemá z hľadiska ochrany prírody a krajiny k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu žiadne námietky a pripomienky za predpokladu dodržania nasledovných podmienok:

-Rešpektovať zásady všeobecnej ochrany prírody a krajiny podľa zákona.

-Rešpektovať prvky Regionálneho územného systému ekologickej stability okresov Košice I,II, III, IV (RÚSES) a Miestneho územného systému ekologickej stability mesta Košice (MÚSES) aj s dodržaním ekostabilizačných opatrení a návrhu režimu, zachovať a podporiť ich a neobmedzovať ich funkčnosť.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu nemá Okresný úrad Košice z hľadiska ochrany prírody a krajiny, námietky. Uvedené podmienky budú rešpektované v rámci následnej prípravy. Príslušný orgán preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko Okresný úrad Košice-okolie, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-KS-OSZP-2024/011020-007, zo dňa 01.07.2024

Z hľadiska odpadového hospodárstva sa v liste č. OU-KS-OSZP-2024/011152 zo dňa 21.06.2024 uvádza, že po dôkladnom preštudovaní a odbornom posúdení správy o hodnotení strategického dokumentu a predmetného návrhu strategického dokumentu správny orgán konštatuje, že nemá pripomienky, za predpokladu realizovania všetkých investičných aktivít v súlade s ustanoveniami zákona č.79/2015 Z. z. o odpadoch a vykonávacích právnych predpisov platných na úseku odpadového hospodárstva, v kontexte s hierarchiou odpadového hospodárstva v oblasti nakladania s odpadmi.

Z hľadiska štátnej vodnej správy listom č. OU-KS-OSZP-2024/011129 zo dňa 17.06.2024 uvádza, že z hľadiska ochrany vodných pomerov nemá k správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu zásadné pripomienky.

Z hľadiska ochrany ovzdušia listom č. OU-KS-OSZP-2024/011109 zo dňa 17.06.2024 v záväznom stanovisku uvádza, že pôsobnosť Okresného úradu Košice-okolie, odboru starostlivosti o životné prostredie platí pre územie okresu Košice-okolie. Je potrebné poznamenať, že aktuálne vybudovaná dopravná infraštruktúra pre cyklistov nie je postačujúca. Z hľadiska ochrany ovzdušia je reálny predpoklad, že dôjde k zníženiu počtu vozidiel osobnej automobilovej dopravy, a teda zníženiu produkcie CO_2, NO_x a PM. Je ale potrebné vybudovať sieť pre cyklodopravu tak, aby bola konkurenčná voči individuálnej automobilovej doprave. V rámci rekonštrukcie existujúcich trás ako aj pri realizácii nových trás vzniknú emisie v podobe TZL (prašnosť), avšak bude sa jednať o dočasné a nevýznamné vplyvy na ovzdušie v predmetných lokalitách, ktoré je možné eliminovať vhodnými opatreniami ako kropenie vozovky, prekrývanie prašných materiálov, a iné ...). Na základe vyššie uvedeného Orgán ochrany ovzdušia konštatuje, že rozvoj cyklistickej dopravy a cykloturistiky bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie a k predloženej správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu nemá pripomienky.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny listom č. OU-KS-OSZP-2024/011875 zo dňa 01.07.2024 vo vyjadrení uvádza, že z hľadiska ochrany prírody a krajiny sa v rámci rozvojových činností, ktoré sú v prekryve s chránenými územiami, pri navrhnutej štruktúre opatrení a z nich vyplývajúcich jednotlivých aktivít, dajú predpokladať priame i nepriame vplyvy na chránené územia. Uvedené konštatovanie je potrebné rozpracovať v ďalších fázach posudzovania jednotlivých projektov. Viaceré existujúce a aj navrhované cyklokomunikácie / koridory Kostrovej siete KSK prechádzajú rôznymi chránenými územiami (MCHÚ, VCHÚ, Natura 2000). V rámci navrhovaných aktivít strategického dokumentu tak môže dôjsť k možnému zásahu do chránených území. V projektových dokumentáciách jednotlivých navrhovaných projektových aktivít / zámerov dôjde k ich bližšej špecifikácii lokalizácie na základe geodetického zamerania a špecifikácii technického riešenia konkrétneho projektu, čím dôjde k spresneniu možného prekryvu, resp. zásahu do chránených území národnej , ale aj európskej sústav (Natura 2 000).

Rámcové ovplyvnenie strategickým dokumentom na úrovni aktivít / zámerov na sústavu území Natura 2000 je vyhodnotené v rámci primeraného posúdenia. Primerané hodnotenie vplyvov strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022 - 2027 – 2030“ a sústavy Natura 2000 je vypracované na základe špecifickej požiadavky vyplývajúcej z vydaného rozsahu hodnotenia (č. OU-KE- OSZP1-2023/022735, zo dňa 23.06.2023), hodnotenie je súčasťou príloh predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu .

Spôsob spracovania primeraného posúdenia zodpovedá charakteru hodnoteného dokumentu (ide o materiál vytvárajúci rámec pre navrhované projekty a taktiež výzvy pre samosprávy, fyzické osoby a ďalšie subjekty na území KSK), pričom predstavuje isté prípravné hodnotenie s cieľom popísať riziká ďalších aktivít a činností vyplývajúcich z priorít a cieľov strategického dokumentu vo vzťahu k územiam sústavy Natura 2000 a ich predmetom ochrany.

Z pohľadu predpokladaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na chránené územia bude potrebné realizovať také projekty, ktoré nebudú mať významný negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného územia, resp., ktoré by mali za následok zhoršovanie biodiverzity / predmetu

ochrany.

„Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022 - 2027 – 2030“ predstavuje taktiež aj koncepčný dokument a východisko pre ďalšie plánovanie a konkretizáciu aktivít a projektov budú následne hodnotené individuálne v zmysle § 28 zákona, pričom všetky budúce aktivity vyplývajúce z napĺňania cieľov a opatrení tohto strategického dokumentu by v prípade umiestnenia v územiach sústavy Natura 2000 alebo v ich blízkosti mali byť po upresnení ich technických parametrov, lokalizácie a rozsahu prekonzultované a odsúhlasené Štátnou ochranou prírody SR. Realizácia aktivít v lokalitách Natura 2000, resp. v územiach chránených podľa osobitných predpisov je možná za podmienky vykonania preventívnych, zmierňujúcich a kompenzačných opatrení, ktorými sa eliminujú možné negatívne vplyvy jednotlivých aktivít na chránené územia, pričom v rámci konkretizácie územnej lokalizácie na úrovni navrhovaných projektov / zámerov je vhodné zvážiť aj alternatívny variant bez zásahu do chránených území.

Opatrenia z pohľadu ochrany prírody a krajiny:

- Minimalizovať potrebu výrubov drevín pri výstavbe, v prípade realizácie výrubov v nevyhnutnom rozsahu postupovať v zmysle platnej legislatívy.
- Všetky budúce aktivity vyplývajúce z napĺňania cieľov strategického dokumentu v prípade umiestnenia v územiach s vyšším stupňom ochrany resp. v územiach sústavy Natura 2000 alebo v ich blízkosti budú po upresnení ich parametrov ,lokalizácie a rozsahu prekonzultované a odsúhlasené Štátnou ochranou prírody SR.
- V prípade zásahov do území sústavy Natura 2000 vykonať primerané hodnotenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt/ plán a vyhodnotiť zábery potravných biotopov a ovplyvnenie potravných a migračných podmienok.
- Pri zásahoch do vodných tokov, ktoré sú súčasťou ÚEV alebo ich časť je súčasťou ÚEV a predmety ochrany sú priamo závislé od tohto vodného toku, odporúča vykonať primerané hodnotenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt/plán bez ohľadu na vzdialenosť od hranice od ÚEV, hlavne ak má opatrenie predstavuje riziko havárie.
- V prípade realizácie činností ovplyvňujúcich hydrologické pomery detailne a odborne zhodnotiť a štúdiami podložiť ovplyvnenie hydrologických pomerov v najbližšie sa nachádzajúcich územiach sústavy Natura 2000.

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie so správou o hodnotení vplyvov strategického dokumentu: „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022 - 2027 – 2030“ - súhlasí, za dodržania vyššie uvedených opatrení na zamedzenie negatívnych vplyvov, a tiež za dodržania podmienok definovaných vo vyhláškach MŽP SR, ktorými sú vyhlásené CHVÚ a ÚEV.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Stanovisko je v zásade súhlasné. K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu nemá Okresný úrad Košice - okolie, námietky. Podmienky uvedené v stanovisku sú v Správe o hodnotení v zásade zahrnuté a budú rešpektované v rámci následnej prípravy. Príslušný orgán preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-MI-OSZP-2024/012274, zo dňa 18.06.2024

K správe o hodnotení strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023 - 2027 (s výhľadom do roku 2030“) nemá pripomienky.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Príslušný orgán konštatuje, že v stanovisku neboli predložené pripomienky alebo námietky a preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, List č. OU-MI-OSZP-2024/012312-2, zo dňa 21.06.2024

Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, (štátna vodná správa) k predloženej správe o hodnotení c v zmysle § 12 ods. 1 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva nasledovné stanovisko – predložená správa o hodnotení strategického dokumentu je z hľadiska ochrany vôd vypracovaná v dostatočnom rozsahu a orgán štátnej vodnej správy nemá žiadne pripomienky.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Príslušný orgán konštatuje, že v stanovisku neboli predložené pripomienky alebo námietky a preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-MI-OSZP-2024/012373-002, zo dňa 09.07.2024

Z hľadiska záujmov štátnej správy odpadového hospodárstva k správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030" nie sú pripomienky.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Príslušný orgán konštatuje, že v stanovisku neboli predložené pripomienky alebo námietky a preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-MI-OSZP-2024/012243-002, zo dňa 20.06.2024

Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna správa ochrany ovzdušia (ŠSOO) nemá pripomienky k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Príslušný orgán konštatuje, že v stanovisku neboli predložené pripomienky alebo námietky a preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko Okresný úrad Rožňava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-RV-OSZP-2024/006885-002, zo dňa 17.06.2024

K predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu ani k návrhu strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030“ na úseku ochrany ovzdušia Okresný úrad Rožňava nemá pripomienky.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Príslušný orgán konštatuje, že v stanovisku neboli predložené pripomienky alebo námietky a preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko Okresný úrad Rožňava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-RV-OSZP-2024/006819, zo dňa 14.06.2024

K navrhovanej činnosti „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030“, navrhovateľ Košický samosprávny kraj, Nám. Maratónu mieru1, 042 66 Košice sa orgán štátnej vodnej správy vyjadroval listom pod číslom OU-RV-OSZP-2023/005999 zo dňa 22.05.2023, ktorý ostáva v platnosti.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Príslušný orgán konštatuje, že v stanovisku neboli predložené pripomienky alebo námietky a preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko Okresný úrad Rožňava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-RV-OSZP-2024/007267-002, zo dňa 28.06.2024

Okresný úrad Rožňava, odbor starostlivosti o životné prostredie ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy v zmysle ustanovení § 2 ods. 3, § 3 ods. 1 a § 4 ods. 1 zákona NR SR č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 5ods. 1 zákona NR SR č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 64 ods.1 písm. d) zákona o OPaK vydáva podľa § 9 ods. 1 písm. w) zákona o OPaK, po oboznámení sa s predloženým návrhom nasledovné záväzné stanovisko, v ktorom súhlasí s predloženou správou o hodnotení strategického dokumentu s názvom „ Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030“ bez pripomienok a nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona o posudzovaní.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Príslušný orgán konštatuje, že v stanovisku neboli predložené pripomienky alebo námietky a preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko Okresný úrad Trebišov, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-TV-OSZP-2024/009078-006, zo dňa 28.06.2024

Stanovisko z hľadiska odpadového hospodárstva:

Na základe zaslania správy o hodnotení strategického dokumentu - Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030, podľa §10 ods.3 zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ElA), podľa § 12 ods.1 zák.č.24/2006 Z.z. o EIA, ako príslušný štátny orgán odpadového hospodárstva oznamuje, že z hľadiska odpadového hospodárstva k zaslaniu správy o hodnotení strategického dokumentu- „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030“, nemá pripomienky.

Stanovisko z hľadiska štátnej vodnej správy:

Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný správny orgán podľa § 2 ods.3,§3 ods.1 a § 4 ods.1 zákona č.180/2013 o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 5 zákona 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa §61 zákona o vodách ,v súlade s § 28 zákona NR SR č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) z hľadiska ochrany vodných pomerov súhlasí so zaslaním správy o hodnotení strategického dokumentu „ Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030“ bez pripomienok.

Stanovisko z hľadiska ochrany ovzdušia:

Navrhovanou dokumentu „ Stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030“ nedôjde k nárastu negatívnych vplyvov na emisnú situáciu a kvalitu ovzdušia v lokalite.

Predložený strategický dokument nebude mať vplyv na životné prostredie presahujúce štátne

hranice.

K správe o hodnotení strategického dokumentu „ Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030“, obstarávateľa Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice, nemá žiadne pripomienky

Stanovisko z hľadiska ochrany prírody a krajiny:

Vzhľadom na všeobecný charakter posudzovaného dokumentu je Primerané hodnotenie vypracované dostatočne. K predpokladaným vplyvom na územia sústavy NATURA 2000 sa pri realizácii cyklistickej infraštruktúry – opravy existujúcich a stavba nových cyklistických trás, sa konštatuje, že môže mať negatívny vplyv a môže ovplyvniť viaceré predmety ochrany území a bude to závisieť od presnej lokalizácie trás.

Orgán ochrany prírody a krajiny zohľadňujúc stanovisko ŠOP SR,CHKO Latorica č. CHKOLA/161-001/2024 zo dňa 19.06.2024 konštatuje, že súhlasí so schválením Strategického dokumentu „ Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2024-2030“ s tým že je potrebné doplniť, že v prípade opravy cyklistických trás vyžadujúcich si väčšiu rekonštrukciu a nachádzajúcich sa v územiach Natura 2000 alebo v jej tesnej blízkosti bude potrebná konzultácia so ŠOP SR,CHKO Latorica.

Osobitné predpisy, ako aj ustanovenia zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny ostávajú vydaním súhlasu nedotknuté.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Príslušný orgán konštatuje, že v stanoviskách neboli predložené pripomienky alebo námietky a preto nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Dotknuté obce zverejnili informáciu o Správe o hodnotení strategického dokumente a zaslali stanoviská:

Stanovisko Magistrát mesta Košice, Oddelenie dopravy a životného prostredia, Referát životného prostredia, list č. MK/A/2024/17579, zo dňa 04.07.2024

Keďže strategický dokument bude spĺňať požiadavky na dosiahnutie vyššie uvedeného hlavného cieľa, mesto Košice ako dotknutá obec nemá námietky k návrhu posudzovaného dokumentu a považuje ho za environmentálne prijateľný a realizovateľný.

Informáciu o zverejnení Správe o hodnotení strategického dokumentu zaslali nasledovné dotknuté obce:

Mesto Veľké Kapušany, list zo dňa 14.07.2024

Obec Ardovo, list č. 83/001/2024 zo dňa12.07.2024

Obec Bačkovík, list č. 113/2024/OcU zo dňa 12.06.2024

Obec Bajany, list č. 76/2024 zo dňa 04.07.2024

Obec Bežovce, list č. 169/2024 zo dňa 19.06.2024

Obec Biel, list č. 280/2024 zo dňa18.07.2024

Obec Blažice, list č. OcU/144/24 zo dňa 30.07.2024

Obec Brzotín, list č. OCUBR-S2024/00377-033 zo dňa 03.07.2024

Obec Bystrany, list č. 2161/ALI/2024 zo dňa08.07.2024

Obec Čakanovce, list č. 115/2023 zo dňa11.06.2024

Obec Čoltovo, list č. 219/2024 zo dňa 18.06.2024

Obec Dlhá Ves, list č. 202/2024 zo dňa 28.06.2024

Obec Drienovec, list č. 115/2023 zo dňa11.06.2024
Obec Drnava, list č. OcÚDr123/2024 zo dňa10.07.2024
Obec Ďurkov, list č. 718/2024 zo dňa 10.07.2024
Obec Egreš, list č. 120/2024 zo dňa 27.06.2024
Obec Gyňov, list č. 106/2024/OcU zo dňa 13.06.2024
Obec Hnojné, list zo dňa 12.07.2024
Obec Honce, list č. OcÚ-H133/2024 zo dňa 01.07.2024
Obec Horovce, list zo dňa 15.07.2024
Obec Hraň, list č. 220/2024 zo dňa 04.07.2024
Obec Hrčeľ, list č. 953/2024 zo dňa17.07.2024
Obec Hrhov, list č. 52024/384/R1516 zo dňa 28.07.2024
Obec Hýľov, list č. 758/2024 zo dňa 04.07.2024
Obec Choňkovce, list č. 53/2024-1 zo dňa 03.07.2024
Obec Chrasť nad Hornádom, list zo dňa 22.06.2024
Obec Iňačovce, list č. OCÚ 332/2024, zo dňa 02.07.2024
Obec Jablonov nad Turňou, list č. 149-1/2024 zo dňa 03.07.2024
Obec Jamník, list č. 1512/2024 zo dňa10.07.2024
Obec Jasov, list č. 53/2024/OCUJAS Z:3386/2024 zo dňa 02.07.2024
Obec Jenkovce, list č. Ocu-74/2024 zo dňa08.07.2024
Obec Jovice, list č. OU Jov 329-01/2024 zo dňa 19.06.2024
Obec Kapušianske Kľačany, list č. 193/2024 zo dňa 13.06.2024
Obec Kokšov-Bakša, list č. 206/2024 zo dňa 04.07.2024
Obec Koromľa, list č. 183/2024 zo dňa 12.06.2024
Obec Krásnovce, list č. 136/2024 zo dňa10.07.2024
Obec Kružná, list č. OCÚ KR-24/2024-05 zo dňa 03.07.2024
Obec Lastovce, list č. OcÚ 346/2024/001 zo dňa 04.07.2024
Obec Lipovník, list č. OCU-LIP-S2024/59-07 zo dňa 09.07.2024
Obec Malé Ozorovce, list č. OcÚ-114/2024 zo dňa 12.06.2024
Obec Malý Horeš, list č. 158/2024 zo dňa 02.07.2024
Obec Markušovce, list č. 357-3138/2024Šá zo dňa 08.07.2024
Obec Maťovské Vojkovce, list č. 461/24 zo dňa 10.07.2024
Obec Medzev, list č. ME/2024/001404 zo dňa15.07.2024
Obec Mokrance, list č. OcÚ Mok 180/2023 zo dňa 01.07.2024
Obec Nálepkovo, list č. D2023/1037/O3-SU zo dňa10.07.2024
Obec Paňovce, list č. 254/2024 zo dňa 02.07.2024
Obec Pašková, list č. 113/2024 zo dňa16.07.2024
Obec Pinkovce, list č. 312/2024 zo dňa10.07.2024

Obec Plešivec, list č. R2024/003455 zo dňa15.07.2024

Obec Poráč, list č. 250/2024 zo dňa 3.7.2024

Obec Rad, list č. 118/2024-002 zo dňa 02.07.2024

Obec Skároš, list č. 1432/2024 zo dňa 04.07.2024

Obec Slanec, list č. 265/2024/OcU-1975/2024 zo dňa 04.07.2024

Obec Slanská Huta, list č. E OÚSH-505/2024 zo dňa 08.07.2024

Obec Slanské Nové Mesto, list č. 129/2024 zo dňa 06.07.2024

Obec Slavošovce, list č. 514/2024 zo dňa 13.06.2024

Obec Slovenské Nové Mesto, list č. OCU-162/2024-003 zo dňa17.07.2024

Obec Slovinky, list č. R2024/003069 zo dňa11.07.2024

Obec Staré, list zo dňa 20.06.2024

Obec Šamudovce, list č. 247/2024 zo dňa 13.06.2024

Obec Štítnik, list č. 303/2024/001 zo dňa 17.06.2024

Obec Švedlár, list č. 1925/24 zo dňa 01.07.2024

Obec Trebejov, list č. E OcU-147/2024 zo dňa 18.06.2024

Obec Trstená pri Hornáde, list zo dňa 5.8.2024

Obec Turňa nad Bodvou, list zo dňa 01.07.2024

Obec Tušice, list č. 125-001/2024 zo dňa 26.06.2024

Obec Valaliky, list č. 207/5339/2024/OU zo dňa 08.07.2024

Obec Veľké Ozorovce, list č. OcU/141/2024/342 zo dňa 20.06.2024

Obec Veľké Trakany, list č. OCUVT 244/2024 zo dňa13.06.2024

Obec Veľký Folkmar, list zo dňa 17.06.2024

Obec Vojany, list č. 214-01/2024, zo dňa 15.06.2024

Obec Vojkovce, List č. R2024/336 zo dňa 19.06.2024

Obec Voľa, list č. 76/2024, zo dňa 13.06.2024

Obec Vyšná Rybnica, list zo dňa 26.06.2024

Obec Vyšné Nemecké, list č. VN170/2024 zo dňa19.06.2024

Obec Záhor, list č. 72/2024 zo dňa 02.07.2024

Obec Zatín, list č. 116/2024 zo dňa 13.06.2024

Obec Závadka, list č. OcÚ-Z-284/2024 zo dňa 19.06.2024

Obec Žakarovce, list č. OcÚ/238/2024 zo dňa 5.07.2024

Obec Žbince, list č. OU-KE-OSZP1-2024/003482-259 zo dňa15.06.2024.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Príslušný orgán eviduje doručené stanoviská a konštatuje, že obsahom všetkých stanovísk obcí je informácia o zverejnení správy o hodnotení strategického dokumentu. Dotknuté obce s ním súhlasia. V stanoviskách neboli predložené zásadné pripomienky alebo námietky a preto príslušný orgán nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Obec Markušovce, Obecný úrad Markušovce, v liste zo dňa 04.07.2024 uviedol, že v časti KE04 - VETVA D - HORNÁDSKA vetva je trať vedená katastrálnym územím obce Markušovce takto:

	DÍžka úsekov v km	Staničné km	Novostavba Modernizácia	
ÚP	0,295	82,884	0,295	MK ul .Hornádska
ÚP	2,330	85,214	2,330	CYK okolo Hornádu

V tejto časti vetvy navrhuje využiť teleso existujúcej železničnej trate, keďže po modernizácii trate č. 180 úsek Poprad - Markušovce - bude v II. etape traťový úsek medzi Spišskou Novou Vsou a Markušovcami vedený v novom telese. Využitím existujúceho telesa trate by sa zmiernil dopad na životné prostredie v dôsledku budovania/rekonštrukcie paralelnej trate cyklochodníka.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Tieto námety budú zvážené v rámci dokumentácií predkladaných na následné povoľovacie konania.

Stanovisko Železnice Slovenskej republiky, Generálne riaditeľstvo, Odbor stratégie a zahraničnej spolupráce, list č.30824/2024/O210-145, zo dňa 18.06.2024

V rámci predmetného dokumentu žiada zosúladiť a vziať do úvahy:

1. Zachovanie ochranného pásma dráhy (ďalej len „OPD") 60 m od osi krajnej koľaje v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach v znení neskorších predpisov.

2. V prípade návrhu/podpory výsadby ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí tiež rešpektovať zákon o dráhach č. 513/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je podľa § 4 v obvode dráhy zakázané vysádzať stromy a kry a podľa § 6 Vlastníci a užívatelia nehnuteľností a správcovia vodných tokov a odkrytých podzemných vôd v OPD sú povinní udržiavať pozemky a stromy a kry na nich, skládky, stavby, mostné piliere a iné konštrukcie a vzdušné vedenia v takom stave a užívať ich takým spôsobom aby neohrozili prevádzku dráhy a jej súčastí, ani neobmedzili bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe. Vysádzať a pestovať stromy a kry s výškou presahujúcou tri metre možno v OPD len vtedy, ak je zabezpečené, že pri páde nemôžu poškodiť súčasti dráhy.

3. Zabezpečenie prejazdnosti (obslužnosti) jednotlivých železničných tratí alebo núdzovej prevádzky tratí s využitím obchádzkových tratí hlavne pre účely MO SR:
• Trať č. 180, 188 Púchov, Žilina, Vrútky, Poprad, Margecany, Prešov (HT -O 1),
• Trať č. 160 Bratislava, Palárikovo, Kozárovce, Zvolen Plešivec, Košice (HT-02),
• Trať" č. 191, 193 Prešov, Strážske, Trebišov, Košice, Kysak (ST-13),
• Trať č. 173 Banská Bystrica, Brezno, Margecany (OT-21),
• Trať č.169 Košice, Kechnec (PT - 39),
•Trať č.190 Kalša, Čierna nad Tisou (PT - 41).

4. Existujúce strategické a rozvojové zámery na železničnej infraštruktúre:

a) „Štúdia realizovateľnosti - aktualizácia, úsek Žilina - Košice - Čierna nad Tisou št.

hr." (Star EU - CDV združenie, Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., 2015), ktorá je verejne dostupná na www.zsr.sk.

b) Rozhodnutie zo zisťovacieho konania (číslo: OU-TV-OSZP-2023/003686-034 vydané dňa 25. 09. 2023 Okresným úradom Trebišov k oznámeniu o zmene EIA „Cielené investície, ŽST Kuzmice, staničné zabezpečovacie zariadenie“ Bližšie informácie sú verejne dostupné na nižšie uvedenej adrese: https://www.enviroportal.sk/eia/detail/cieleneinvesticie-zst-kuzmice-stanicne-zabezpecovacie-zariadenie.

c) Záverečné stanovisko (číslo: 4009/2023-11.1.2/dš92918/202392919/2023-int.) vydané dňa 08. 12. 2023, Ministerstvom životného prostredia SR k zámeru EIA „Modernizácia železničnej trate Žilina - Košice, úsek trate Krompachy (mimo)- Kysak". Bližšie informácie sú verejne dostupné na nižšie uvedenej adrese:

https://www.enviroportal.sk/eia/detail/modernizacia-zeleznicnej-trate-zilina-kosice-usek-trate-krompachy-mimo-1.

d) „Modernizácia uzla Košice“ v rámci modernizácie sa uvažuje s komplexnou rekonštrukciou všetkých železničných staníc a zastávok, s komplexnou rekonštrukciou železničného zvršku a spodku, s modernizáciou oznamovacích a zabezpečovacích zariadení, so zmenou trakčnej napájacej sústavy na striedavú 25 kV, 50Hz, so zvýšením traťovej rýchlosti a zvýšením priepustnosti uzla Košice. Cieľom modernizácie je zvýšenie podielu železničnej dopravy, zvýšenie bezpečnosti dopravy a cestujúcich, zlepšenie technických parametrov tratí a priepustnosti tratí a zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie.

c) „Modernizácia trate Barca - Čaňa št. hr. (SK/HU)", v rámci ktorej by malo prísť k zvýšeniu traťovej rýchlosti do 160 km/h z dôvodu dosiahnutia technických parametrov pre trate TEN-T a AGTC. Taktiež by mal byť modernizovaný železničný zvršok a posúdená bude aj možnosť zdvojkoľajnenia trate. Modernizáciou by zároveň malo prísť k zvýšeniu bezpečnosti dopravy,
zníženiu energetickej náročnosti a zníži sa aj hlučnosť z prevádzky železničnej dopravy.

f) „Modernizácia trate Kysak - Plaveč št. hr. (SK/PL)", počas ktorej príde k zvýšeniu rýchlosti na 120 km/h, k predĺženiu užitočnej dĺžky staničných koľají na 750 m, k modernizácií oznamovacích a zabezpečovacích zariadení a k zvýšeniu bezpečnosti dopravy. Výhľadovo sa uvažuje s prechodom na striedavú trakciu, po prepnutí úseku Žilina- Košice na striedavú trakciu.

g) „Optimalizácia trate Výhybňa Slivník - Trebišov", počas ktorej príde k zvýšeniu rýchlosti na 100 km/h, k rekonštrukcii železničného zvršku a k modernizácii oznamovacích a zabezpečovacích zariadení s diaľkovým riadením.

h) „Modernizácia ŠRT na území SR" na tratiach:

-„Trať Čop (UA) - Čierna nad Tisou", počas modernizácie príde k modernizácii železničnej stanice Čierna nad Tisou, k zlepšeniu parametrov železničného zvršku a spodku a k modernizácii oznamovacích a zabezpečovacích zariadení.

-„Trať" Haniska pri Košiciach - Maťovce- Maťovce št. hr., počas modernizácie príde k zvýšeniu traťovej rýchlosti na 80 km/h, k modernizácii oznamovacích a zabezpečovacích zariadení s diaľkovým riadením.

i) „Optimalizácia trate Banská Bystrica - Červená skala – Margecany“, počas ktorej príde k zvýšeniu priepustnosti n traťovej rýchlostí na 100 km/h, k modernizácii oznamovacích a zabezpečovacích zariadení, k rekonštrukcii železničného zvršku a spodku a k elektrifikácii traťového úseku.

j) „ Optimalizácia Prešov - Strážske", počas ktorej príde k zvýšeniu traťovej rýchlosti na 100 km/h, k modernizácii oznamovacích a zabezpečovacích zariadení, k rekonštrukcii železničného zvršku a spodku a k úprave železničných staníc a zastávok a k elektrifikácii traťového úseku.

k) „ Modernizácia trate Slovenské Nové Mesto - št. hr, SK/HU", počas ktorej príde k elektrifikácií predmetného traťového úseku, k zvýšeniu rýchlosti na 100 km/h, k rekonštrukcii železničného zvršku a spodku a k modernizácii oznamovacích a zabezpečovacích zariadení

l) „ Optimalizácia trate Michaľany - Bánovce nad Ondavou", počas ktorej príde k rekonštrukcii železničného zvršku a spodku, k modernizácii oznamovacích zabezpečovacích zariadení s diaľkovým riadením. Výhľadovo sn uvažuje s prechodom na striedavú trakciu 25 kV, 50 Hz a vo vybraných železničných staniciach s mimoúrovňovým prístupom n nástupištia,

m) „Elektrifikácia a optimalizácia trate Fiľakovo - Plešivec - Moldava nad Bodvou".

Traťový úsek je zahrnutý do súhrnnej siete koridorov TEN-T. Optimalizácia trate bude spočívať v elektrifikácii traťového úseku striedavou trakciou a vo zvýšení traťovej rýchlosti na min. 120 km/h.

ŽSR sa snažia v rámci podpory environmentálne priaznivej cyklodopravy vytvárať podmienky na zlepšenie prístupu cyklodopravy na železničné stanice a zastávky (napr. poskytnutím vhodných plôch pre státie bicyklov, poskytnutie plôch pre zapojenie cyklistickej infraštruktúry do priestorov

železničných staníc a zastávok atď.), avšak predmetom žiadneho z vyššie uvedených projektov nevzniká pre ŽSR povinnosť budovať infraštruktúru pre cyklodopravu.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Príslušný orgán eviduje doručené stanovisko a informácie v ňom uvedené považuje za užitočné pre etapu následnej prípravy jednotlivých projektov, ktoré budú predkladané na následné povoľovacie konania. Príslušný orgán víta prístup Železníc Slovenskej republiky smerujúci k vytváraniu podmienok na zlepšenie prístupu cyklodopravy na železničné stanice a zastávky.

V stanovisku Železníc Slovenskej republiky neboli predložené zásadné pripomienky alebo námietky a preto príslušný orgán nenavrhuje žiadne odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko verejnosti

Dňa 16.8.2024 zaslal elektronicky – mailom stanovisko pán Juraj Lipka, ktoré následne potvrdil poštou listom doručeným dňa 19.08.2024.

Stanovisko bod 1

Kritériá ekologickej výstavby cyklotrás

Na vysvetlenie, dlhodobo sa venujem – ako dotknutá verejnosť - otázke výstavby cyklotrás na území Žilinského kraja, predovšetkým tých, ktoré majú patriť do siete cyklistických komunikácií EuroVelo11. Práve na týchto cyklotrasách a v ich okolí sa má nachádzať množstvo prírodných, historických a kultúrnych zaujímavostí, ktoré priblížia históriu a tradície príslušného kraja.

Ako dlhoročný cyklista a tiež ako občan plne podporujem *ekologickú výstavbu* cyklotrás. Za takú považujem výstavbu cyklotrás spĺňajúcu minimálne tieto podmienky:

(i) navrhovaná výstavba vychádza predovšetkým z už *existujúcich neoficiálnych cyklociest/cyklotrás,* ktoré nemusia byť ani nijako označené či vyznačené v teréne, ktoré však sú dlhodobo cyklistami ako také používané. V takýchto prípadoch sa totiž šetrí poľnohospodárska pôda, lúky, polia, a tiež lesná pôda;

(ii) navrhovaná výstavba rešpektuje tie krajinárske, prírodné, kultúrne a historické hodnoty, ktoré majú byť príslušnými cyklotrasami *tzv. sprístupnené cyklistickej verejnosti*. Ak existujú *pochybnosti* o vhodnosti príslušnej navrhovanej cyklotrasy predovšetkým z hľadiska existujúcej krajinnej scenérie (rázu) a prírodných hodnôt, *nebude takáto cyklotrasa vôbec vybudovaná alebo bude pretrasovaná*. To sa týka práve území, na ktorých neexistujú žiadne neoficiálne cyklotrasy. Území, ktoré sú doteraz nedotknuté. Inými slovami, ide o tzv. bezcestné územia. Takými môžu byť najmä pobrežné pozemky riek potokov;

(iii) namiesto ťažkých zemných prác a následného betónovania a asfaltovania sa ponechá súčasný povrch cyklotrasy (trávnatý, prírodný a pod.) a maximálne sa spevní prírodnými materiálmi, *ak je to skutočne potrebné*. Betónovo-asfaltové povrchy sú totiž vodonepriepustné a teda už zo svojej podstaty negatívne ovplyvňujú vodný režim daného územia. Tieto povrchy zároveň vytvárajú tepelné ostrovy v krajine, keďže jednoznačne zvyšujú teplotu okolia. Nemožno ich tak považovať za súladné so základnými zásadami adaptácie na klimatické zmeny;

(iv) navrhovaná výstavba nebude vyžadovať žiadny alebo takmer žiadny výrub drevín – či už ide o stromy alebo o kroviny. Ak by k nejakému väčšiemu výrubu drevín malo dôjsť, treba dôsledne skúmať a vyhodnotiť, či je v takom prípade výstavba danej cyklotrasy skutočne vo verejnom záujme. Ak by mala byť príslušná cyklotrasa predsa len postavená, musia byť pozdĺž celej jej trasy, kde majú byť dreviny vyrúbané, vysadené nové, pôvodné druhy drevín, pričom musí ísť najmä o vzrastlé stromy. Súčasne musí byť investor povinný starať sa o tieto stromy minimálne po dobu 20 rokov. Tým by bol zabezpečený ich skutočné uchytenie sa a ich riadna ochrana na začiatku ich rastu. Musia byť pritom skutočne vysadené pozdĺž trasy danej cyklotrasy a nie na iných, náhradných pozemkoch nachádzajúcich sa mimo cyklotrasy. Okrem krajinárskej a ekologickej funkcie drevín netreba totiž

zabúdať ani na ich zdraviu prospešnú funkciu, keď práve cyklistom môžu poskytnúť ochranu pred teplom a priamym slneným žiarením predovšetkým v letných mesiacoch;

(v) navrhovaná výstavba musí mať jednoznačne pozitívny vplyv na environmentálne citlivé oblasti, ktorými sú predovšetkým pobrežné pozemky a lokality patriace do sústavy území NATURA 2000 alebo tvoriace och ochranné pásma, prípadne nachádzajúce sa v ich susedstve;

(vi) pri výstavbe cyklotrás musia byť rešpektované miestne komunity, t.j. obce a mestečká ležiace na trase navrhovanej cyklotrasy tak, aby sa uchoval pôvodný, obvykle pokojný, charakter týchto miest a nedošlo k jeho rozvratu. Malo by sa tak dôsledne rešpektovať právo na súkromie (súkromný a rodinný život) a právo na priaznivé životné prostredie ich obyvateľov. Nemali by sa ani zakladať ďalšie turistické centrá, ktoré by mohli viesť k nadmernému turizmu obyvateľov miest (v tomto prípade Košíc, do (rázovitých) obcí). Malo by sa tak zabrániť nadmernému pohybu cyklistov a tiež automobilov (v ktorých by sa cyklisti mohli doviezť na začiatok svojho cyklovýletu), ktorým by mohla narušiť kvalita života miestnych obyvateľov a komunít. Inými slovami, nemožno prípadný verejný záujem na budovaní cyklotrás ako forme podpory ekologickej dopravy postaviť na vrchol – na piedestál a nehľadieť na rovnako dôležitý verejný záujem – chrániť národné i európsky významné chránené územia a zároveň na verejný záujem dôsledne rešpektovať životy a zdravie obyvateľov žijúcich na územiach, cez ktoré majú cyklotrasy prechádzať. Kultúru rešpektu k ľuďom a k ich obyčajným životom – to je to, čo na Slovensku potrebujeme dôsledne vybudovať, podporovať a udržiavať.

Vyššie uvedené zásady sa musia nevyhnutne týkať všetkých kategórií cyklotrás, vrátane cykodiaľnic, ktoré predstavujú najvyššiu kategóriu A. V súčasnosti totiž existuje jednak taká široká ponuka bicyklov

- napríklad najnovší typ bicykla kategórie *gravel*, a jednak široká ponuka cyklokrosových pneumatík pre bicykle, že trvanie investora na výstavbe výhradne betónových a asfaltových povrchov cyklotrás nie je vôbec opodstatnené. Dokonca to neplatí a ani nemôže platiť, ak by to malo byť podmienkou pre čerpanie eurofondov. Toto predsa nemôže byť dôvodom pre potenciálnu rozsiahlu devastáciu pobrežných pozemkov slovenských riek. V takom prípade sa treba usilovať zmeniť takéto podmienky pre čerpanie eurofondov. A ak to nie je možné, upustiť od výstavby takej cyklotrasy. Som totiž hlboko presvedčený – možno na dnešnú dobu až príliš idealisticky – že v prípade hrozby zničenia alebo devastácie príslušného krajinného prvku, zložky či ekosystému treba rozhodnúť v prospech neuskutočnenia príslušnej stavby ako v prospech jej realizácie. To napokon priamo ukladajú aj základné princípy environmentálneho práva a ochrany životného prostredia vôbec – prevenčný princíp a princíp predbežnej opatrnosti.

Bohužiaľ navrhovaná výstavba cyklotrás v Žilinskom kraji sa má uskutočniť predovšetkým na pobrežných pozemkoch riek, riečok a potokov, pričom majú byť vybudované práve asfaltovo – betónové cesty vyžadujúce výrub značného množstva drevín. To sa týka aj navrhovanej cyklodiaľnice na úseku *Strečno – Lipovec - Vrútky*, ktorá má prechádzať unikátnym Strečnianskym priesmykom, a to priamo po pobrežných pozemkoch biokoridoru národného významu – rieky Váh, tvoriacich buď priamo súčasť lokality NATURA 2000 - SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu – alebo ležiacich v jeho ochrannom pásme. Práve výstavba tejto cyklotrasy by vyžadovala výrub stoviek dospelých stromov a tisícok metrov štvorcových krovín, so spoločenskou hodnotou viac ako 780.000 EUR.

Na základe informácií, akokoľvek neúplných, uvedených v cyklostratégii KSK i v správe o hodnotení cyklostratégie KSK (ďalej „SoH“), mám bohužiaľ všetky dôvody predpokladať, že aj cyklotrasy navrhované KSK na území Košického kraja, môžu byť cyklotrasami takisto vybudovanými aj na pobrežných pozemkoch, pričom môžu vyžadovať značný výrub drevín v environmentálne citlivých oblastiach a určite majú potenciál významne negatívne - nepriaznivo – *jednotlivo aj dohromady*, tj. kumulatívne a synergicky, ovplyvniť životné prostredie príslušných dotknutých území.

Ako príklad možno uviesť dve konkrétne cyklotrasy, a to cyklotrasu KE 01 EuroVelo 11 a cyklotrasu KE04 – Vetva D – Hornádska, ktoré by mali viesť na pobrežných pozemkoch rieky Hornád v týchto lokalitách tvoriacich súčasť NATURA 2000:

(i) SKUEV0290 Horný tok Hornádu;

(ii) SKUEV0928 Stredný tok Hornádu;

(iii) SKUEV0944 Hornádske meandre;

(iv) SKUEV4010 Dolný tok Hornádu

(ďalej spoločne „lokality Hornád - NATURA 2000“).

Ide pritom práve o rieku Hornád a jej prírodno-krajinárske hodnoty, ktoré si zaslúžia ochranu a mali by zostať zachované, bez akejkoľvek výstavby ciest na jej pobrežných pozemkoch, pre súčasné aj budúce generácie obyvateľov Slovenska.

Pripomienky uvedené v tomto mojom stanovisku sa však netýkajú len vyššie uvedených území, ale týkajú sa všetkých navrhovaných cyklotrás uvedených v cyklostratégii KSK. Vo všetkých prípadoch sa totiž vyskytuje tá istá zásadná vada spočívajúca v nedostatočne zistenom skutkovom stave, t.j. v nedostatočne vyhodnotených - a tým pádom aj umelo znížených - pravdepodobných vplyvoch navrhovaných cyklotrás na životné prostredie, najmä na lokality NAURA 2000.

Tieto pravdepodobné významné negatívne vplyvy výstavby a prevádzky navrhovaných cyklotrás pritom nie sú v tzv. primeranom hodnotení vplyvu cyklostratégie KSK na územia patriace do sústavy NATURA 2000 z mája 2024 (ďalej „primerané hodnotenie cyklostratégie KSK“) riadne vyhodnotené. Primerané hodnotenie cyklostratégie KSK pritom tvorí súčasť SoH.

Vada SoH a primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK tak má vplyv aj na všetky ostatné strategické dokumenty KSK, ktoré s výstupmi z hodnotenia cyklostratégie pracujú a vychádzajú z nich.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku k bodu 1:

Pán Juraj Lipka predložil svoje stanovisko, ako stanovisko dotknutej verejnosti k správe o hodnotení viacerých strategických dokumentov:

- „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2027-2030“ (ďalej „cyklostratégia);
- „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023-2027 (s výhľadom do roku 2030)“;
- „Integrovaná územná stratégia Košického kraja 2022-2030“;
- „Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji“.

Proces posudzovania stavby, ktorú p. Lipka spomína je právoplatne ukončený.

Záverečné stanovisko bolo vydané Okresným úradom Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, č.: OU-ZA-OSZP2-2019/004276-33/Gr, zo dňa 18.12.2019, právoplatnosť dňa 27.1.2020 s rozhodnutím vo veci, že SÚHLASÍ s realizáciou navrhovanej činnosti „Žilina – Vrútky – Martin, úsek Strečno – Lipovec, Vrútky, Vrútky – Martin mimo cestného telesa I/18 (cyklodopravná trasa)".

Účastníkmi konania boli okrem iných organizácii ŠOP SR a verejnosť: Ing. Ján Topercer, CSc., Blatnica, OZ Modrá planéta – HEARTH, Žilina, Slovenský cykloklub, Piešťany a OZ Nádej pre Sad Janka Kráľa, Bratislava. Procesu posudzovania sa zúčastnilo 21 subjektov, ich pripomienky boli zahrnuté do odporúčaní pre ďalší povoľovací proces.

Stanovisko bod 2

SoH je neúplná a neobsahuje riadne vyhodnotenie vplyvu všetkých navrhovaných stavieb cyklotrás na chránené územia a ich ochranné pásma v rozpore s § 9 ods. 1 a ods. 4 a prílohou č. 4 EIA zákona a ani primerané posúdenie lokalít NATURA 2000 v rozpore s rozsahom hodnotenia a v rozpore s § 28 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej „ZoPaK“)

a) Rozsah hodnotenia ako základný metodologický návod pre vypracovanie dokumentácie primeraného hodnotenia

Podľa špecifických požiadaviek uvedených v rozsahu hodnotenia č. OU-KE-OSZP1-2023/022735 vydaného dňa 23. júna 2023 (ďalej „rozsah hodnotenia cyklostratégie KSK “) príslušným orgánom je

obstarávateľ predovšetkým povinný:

„2.2.1 Primerane miere úrovni strategického dokumentu sa v správe o hodnotení zaoberať posúdením vplyvov strategického dokumentu, resp. jeho strategických a špecifických cieľov na územia sústavy Natura 2000 podľa aktualizovanej Metodiky hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000 (SAŽP, 2023) v zmysle platnej legislatívy, autorizovanou osobou podľa § 28a zákona č. 543/2002 Z. z. a to buď priamo v texte správy o hodnotení alebo v samostatnej prílohe správy o hodnotení.“

b) Nesplnenie požiadaviek uvedených v rozsahu hodnotenia

Keďže príslušný orgán pri zverejnení SoH a tým aj primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK postupoval podľa § 10 a § 11 EIA zákona, je možné dospieť k logickému záveru, že príslušný orgán (i) považuje SoH za úplnú a splňujúcu požiadavky uvedené v rozsahu hodnotenia a tiež (ii) SoH obsahuje primerané hodnotenie vplyvov cyklostratégie KSK na lokality NATURA 2000 z hľadiska cieľov jeho ochrany (ďalej len „primerané hodnotenie“) v súlade s § 28 ods. 5 ZoPaK.

S vyššie uvedeným predbežným záverom príslušného orgánu jednoznačne nesúhlasím. Naopak, ani SoH a ani primerané hodnotenie:

a) nielenže nespĺňajú viaceré zásadné požiadavky uvedené v bode 2.2.1 rozsahu hodnotenia,

ale

b) žiadnu časť SoH, teda ani IV. kapitolu a ani samotné primerané hodnotenie cyklostratégie KSK, nemožno považovať za *primerané hodnotenie* vplyvov podľa § 28 ods. 5 ZoPaK a ani podľa Metodiky vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000 (objednávateľ: Slovenská agentúra životného prostredia, zhotoviteľ: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, 2023) (ďalej „Metodika ŠOP SR“).

Tie svoje vyššie uvedené závery preukážem v nasledujúcich častiach svojho stanoviska.

Stanovisko bod 3

Zásadné vady v metodológii SoH a v primeranom hodnotení cyklostratégie KSK

a) Vyhodnotenie vplyvu cyklostratégie KSK podľa SoH – základná vada pri charakteristike sekundárnych vplyvov cyklotrás na životné prostredie

SoH v IV. kapitole nazvanej *„Základné údaje o predpokladaných vplyvov strategického dokumentu vrátane zdravia“* na str. 57 uvádza tieto sekundárne pravdepodobné negatívne vplyvy cyklostratégie KSK:

„Sekundárne pravdepodobné negatívne vplyvy strategického dokumentu a jeho implementácia (identifikované hlavne v etape výstavby) predstavujú predovšetkým:

- záber biotopov, biotopov chránených a vzácnych druhov rastlín a živočíchov,

- výrub drevín a lesných porastov,

- záber poľnohospodárskej a lesnej pôdy,

- vplyvy spojené s výstavbou (hluk, emisie, vibrácie, zásah do horninového prostredia).“

Už táto základná charakteristika negatívnych vplyvov cyklostratégie KSK na životné prostredie ako *sekundárne* vplyvy je vecne a teda metodologicky jednoznačne nesprávna. Nejde o sekundárne, ale o primárne vplyvy výstavby cyklotrás uvedených v cyklostratégii KSK. Ide totiž o *základné* a teda o *nevyhnutné*, t.j. *priame a teda primárne*, charakteristiky/vlastnosti, a teda aj vplyvy výstavby navrhovaných cyklotrás.

Nemožno na jednej strane medzi primárne vplyvy zaraďovať *„ochranu ľudského zdravia“,* ak to isté zdravie cyklistov i ostatných fyzických osôb bude negatívne ovplyvnené práve hlukom, emisiami, vibráciami a zásahmi do horninového prostredia a tiež ostatnými negatívnymi vplyvmi na krajinu a prírodu pri výstavbe cyklotrás a potenciálne aj pri ich následnej prevádzke.

b) Nedostatočné a preto vecne nesprávne vyhodnotenie vplyvov jednotlivých cyklotrás a zároveň kumulatívneho a synergického vplyvu všetkých cyklotrás uvedených v cyklostratégii KSK na životné prostredie

SoH v IV. kapitole na str. 58 takto všeobecne uvádza pravdepodobné negatívne vplyvy cyklostratégie KSK na životné prostredie:

„Z negatívnych pravdepodobných kumulatívnych a synergických vplyvov možno spomenúť realizovanie viacerých stavieb konkrétnych projektov v tom istom časovom horizonte a s nimi spojených charakteristických vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia (zásah do pôdy a jej záber, znečisťovanie ovzdušia, výruby drevín, likvidácia rastlinnej pokrývky a biotopov /resp. ich fragmentácia, zásahy do prvkov a funkčnosti ÚSES, riziko šírenia inváznych druhov, atď.) a na obyvateľstvo (znečisťovanie ovzdušia, produkcia odpadov, nárast emisií hluku, zvýšenie intenzity dopravy, dočasné dopravné obmedzenia, narušenie pohody a kvality života, ovplyvnenie krajinného rázu, a pod.). K negatívnym pravdepodobným kumulatívnym a synergickým vplyvom môže dochádzať aj vplyvom nekontrolovateľného a neplánovaného rozvoja lokalít, čím by mohli vznikať nové

environmentálne problémy, ktoré sa doposiaľ v území nenachádzali (nekontrolovaný rozvoj turistických destinácií).“

Osobitne si dovoľujem zdôrazniť tento vyššie identifikovaný negatívny vplyv, ktorému sa však SoH nijako špeciálne nevenuje, napriek tomu, že ide o zásadný negatívny vplyv. Záverečné stanovisko ku cyklostratégii KSK sa pritom musí práve prostredníctvom zmierňujúcich podmienok vysporiadať s takto identifikovaným pravdepodobným negatívnym vplyvom:

„K negatívnym pravdepodobným kumulatívnym a synergickým vplyvom môže dochádzať aj vplyvom nekontrolovateľného a neplánovaného rozvoja lokalít, čím by mohli vznikať nové environmentálne problémy, ktoré sa doposiaľ v území nenachádzali (nekontrolovaný rozvoj turistických destinácií).“

Tomu napokon zodpovedá aj mnou definované minimálne kritériá ekologickej výstavby a prevádzky cyklotrás, konkrétne kritérium (vi) uvedené vyššie.

SoH v IV. kapitole na str. 60 takto všeobecne uvádza pravdepodobné *trvalé* vplyvy cyklostratégie KSK na životné prostredie:

„Po realizácii a naplnení stanovených cieľov navrhovaného strategického dokumentu dôjde

v preferovaných oblastiach k trvalým vplyvom na zvýšenie kvality cyklistickej infraštruktúry v kraji, zdravie ľudí, zlepšenia a udržateľnosti prostredia, na zvýšení kvality životnej úrovne obyvateľov a kvality poskytovaných služieb v kraji, atď. nielen pre súčasné, ale aj budúce obyvateľstvo KSK.“

SoH v IV. kapitole na str. 60 takto všeobecne uvádza pravdepodobné *dočasné* vplyvy cyklostratégie KSK na životné prostredie:

„Za pravdepodobne dočasné vplyvy navrhovaného strategického dokumentu možno považovať také vplyvy, ktoré boli identifikované v častiach predpokladané primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, pozitívne a negatívne vplyvy a nie sú medzi vplyvmi trvalými. Patria sem aj vplyvy, ktoré sú spojené s negatívnymi vplyvmi realizácie výstavby konkrétnych projektov (zásah do pôdy a jej záber, znečisťovanie ovzdušia, výruby, plašenie živočíchov, likvidácia rastlinnej pokrývky a biotopov (resp. ich fragmentácia), produkcia odpadov, nárast emisií hluku, zvýšenie intenzity dopravy, dočasné dopravné obmedzenia, narušenie pohody a kvality života).

Pri dodržaní platných zákonom stanovených hygienických limitov a uplatnením príslušných opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov na životné prostredie a obyvateľstvo, nebudú dočasné negatívne vplyvy počas výstavby projektov predstavovať významné zdravotné riziká pre dotknuté obyvateľstvo.“

SoH automaticky predpokladá, že akékoľvek vyššie uvedené negatívne vplyvy budú môcť byť vykompenzované neidentifikovanými zmierňujúcimi opatreniami.

Primerané hodnotenie cyklostratégie KSK zároveň na str. 23 uvádza tieto všeobecné opatrenia, ktoré však v skutočnosti žiadnymi zmierňujúcimi opatreniami nie sú:

„Realizovať primerané hodnotenie vplyvu plánu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt zasahujúci do území sústavy Natura 2000, do domovských okrskov predmetov ochrany CHVÚ a ÚEV (projekty kontakte / v tesnej blízkosti území Natura 2000), v prípadoch kedy budú budované nové komunikácie (novostavby), prípadne rozširované existujúce komunikácie. Pri týchto je predpoklad ovplyvnenia predmetov ochrany území Natura 2000.“

Nemožno nazvať zmierňujúcim opatrením zákonnú povinnosť vypracovať primerané hodnotenie konkrétneho projektu, t.j. konkrétnej navrhovanej činnosti, podľa § 28 ods. 5 ZoPaK. Už podľa samotného znenia § 28 ods. 5 ZoPaK existuje zákonná povinnosť vykonať toto primerané hodnotenie – aj strategického dokumentu, t.j plánu alebo programu v zmysle § 3 písm. d) EIA zákona, aj projektu, t.j. navrhovanej činnosti v zmysle § 3 písm. f) EIA zákona. Toto tzv. opatrenie tak nemá žiadnu pridanú hodnotu.

Nasledujúce zmierňujúce opatrenia uvedené v primeranom hodnotení cyklostratégie KSK na str. 23 takisto v skutočnosti žiadnymi zmierňujúcimi opatreniami nie sú:

„Pri umiestňovaní cyklistických komunikácií do území Natura 2000 uprednostniť trasovanie po existujúcich komunikáciách a iných antropogenizovaných plochách aby sa obmedzil zásah do prirodzených a poloprirodzených biotopov na nevyhnutné minimum tak kde to bude možné.“

„Pri záberoch do rozmnožovacích a potravných biotopov jednotlivých predmetov ochrany v dotknutých ÚEV a CHVÚ navrhnúť vo fáze projektovej prípravy konkrétne zmierňujúce opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov.“

Ako môžu autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK na jednej strane všeobecne

konštatovať, že navrhované cyklostrasy v príslušných koridoroch zasiahnu do lokalít NATURA 2000, vôbec rozsah takto dotknutých lokalít neidentifikovať a zároveň *paušálne* pripustiť- a teda vlastne *paušálne odporučiť prijatie cyklostratégie KSK zastupiteľstvom KSK* - a predpokladať, že všetky negatívne vplyvy budú ošetrené a zmiernené len opatreniami.

Autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK tak ani na jednu jedinú minútu vôbec nepripúšťajú hrozbu rozsiahlej fragmentácie biotopov vodných tokov a rozsiahle negatívne vplyvy na predmety ochrany týchto lokalít. Pritom ak hrozí značný výrub drevín na pobrežných pozemkoch, hrozí tým aj zničenie biotopov nachádzajúcich sa na týchto pozemkoch. Tieto vplyvy budú tým viac negatívne, čím rozsiahlejšie budovanie cyklotrás na území Košického kraja sa chystá. A v tomto prípade ide priamo o kobercový nálet – cyklotrasy majú byť v podstate vybudované na každom doteraz voľnom mieste pri vodných tokoch.

Je už len smutnou útechou, že v tom celom primeranom hodnotení sa ušlo miesto aspoň tomuto elementárnemu zmierňujúcemu opatreniu, ktoré je však zo svojej podstaty nedostačujúce:

„V prípade budovania cyklistických komunikácií cez územia Natura 2000 umiestňovať stavebné dvory mimo tieto územia a zabezpečovať stavenisko pred prípadnými kontamináciami stavebnými odpadmi.“

c) Katalóg negatívnych vplyvov uvedený a úplná absencia akéhokoľvek riadne vyhodnotenia určenia zmierňujúcich opatrení v SoH

Dovoľujem si tiež osobitne upozorniť na tieto negatívne vplyvy na životné prostredie, vrátane lokalít NATURA 2000, ktoré SoH uvádza na str. 60 len ako katalóg, *bez akéhokoľvek ich riadneho vyhodnotenia*:

(i) zásah do pôdy a jej záber,

(ii) znečisťovanie ovzdušia;

(iii) výruby;

(iv) plašenie živočíchov;

(v) likvidácia rastlinnej pokrývky a biotopov (resp. ich fragmentácia);

(vi) produkcia odpadov;

(vii) nárast emisií hluku;

(viii) zvýšenie intenzity dopravy;

(ix) dočasné dopravné obmedzenia;

(x) narušenie pohody a kvality života.

SoH pokračuje v rovnakom duchu aj na str. 64 a na str. 65, t.j. len uvedením zoznamu pravdepodobných negatívnych vplyvov takto:

„Napĺňanie cieľov a priorít strategického dokumentu bude súvisieť s realizáciu konkrétnych projektov, ktoré môžu mať pozitívny, ale i negatívny vplyv na faunu, flóru a ich biotopy. Priamy negatívny vplyv realizácie navrhovaných konkrétnych projektov na faunu, flóru a biotopy predstavuje:

o priamy zásah do biotopov (strata stanovíšť rastlinných a živočíšnych druhov počas výstavby),

o výrub drevín a lesných porastov,

o vyrušovanie živočíchov z dôvodu zvýšeného pohybu stavebných mechanizmov a pracovníkov stavby,

o fragmentácia a zmeny biotopov pôvodných druhov fauny a flóry (hlavne vo vzťahu ku biotopom európskeho a národného významu),

o strata potravných biotopov, oddychových miest pre živočíchy, úkrytových možností,

o narušenie regeneračnej schopnosti ekosystémov,

o znižovanie lokálnej biologickej rozmanitosti druhového zloženia rastlinných a živočíšnych druhov, a pod.“

„Pri projektovaní a realizácii realizovaných činností je kľúčové dôkladne poznávať druhové zloženie a početnosť dotknutých populácií živočíchov a rastlín, ako aj ich biotopy, ale aj dôsledne vyhodnotiť možný vplyv na ne, pričom uvedené sa netýka iba priamo dotknutých živočíšnych a rastlinných druhov a ich biotopov, ale treba brať do úvahy aj možné sekundárne a nepriame vplyvy na populácie a biotopy vyskytujúce sa v širšom území so zreteľom na možné vplyvy v rámci potravinového reťazca. Predpokladom minimalizácie uvedených vplyvov je dôsledná realizácia navrhovaných opatrení na minimalizáciu, resp. elimináciu negatívnych vplyvov alebo realizovanie kompenzačných opatrení a to vo vzťahu ku požiadavkám orgánov ochrany prírody a krajiny a za dôsledného dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa ochrany prírody a krajiny v Slovenskej republike, resp. vyplývajúcich z medzinárodných záväzkov a v neposlednom rade posúdiť vplyv konkrétnych projektov na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

Pri vhodnom výbere alternatívy projektu na samotnú realizáciu a dodržaní príslušných opatrení sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie a implementovania navrhovaného strategického dokumentu na faunu, flóru a ich biotopy.“

d) Katalóg negatívnych vplyvov uvedený a úplná absencia akéhokoľvek riadne vyhodnotenia určenia zmierňujúcich opatrení v SoH

V tomto prípade možno použiť ono okrídlené *„Prianie otcom myšlienky“.* Ak totiž primerané hodnotenie cyklostratégie KSK žiadne *konkrétne pravdepodobné negatívne vplyvy* výstavby a prevádzky *jednotlivých* navrhovaných cyklotrás uvedených v cyklostratégii KSK na lokality NATURA 2000 neidentifikuje, je vylúčené, aby SoH mohla dospieť k vyššie uvedenému, avšak ničím nepodloženému všeobecnému záveru. Ide o argumentáciu v kruhu - argumentáciu v rozpore s elementárnymi pravidlami formálnej logiky. V podaní autorov primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK znie tento argument takto:

Krok č. 1: Existuje množstvo pravdepodobných negatívnych vplyvov jednotlivých cyklotrás na životné prostredie;

Krok č. 2: Tieto pravdepodobné negatívne vplyvy opíšeme len všeobecne tak, že sa tento opis hodí na akékoľvek stavby kdekoľvek na Slovensku – pretože sme si nezistili podrobnosti k jednotlivým

projektom – cyklotrasám v príslušných koridoroch – aj keď tieto informácie objektívne existujú a KSK ich má k dispozícii, alebo tieto koridory možno identifikovať s dostatočnou mierou presnosti na účely posúdenia strategického dokumentu;

Krok č. 3: Vyjadríme nádej, že všetko dopadne dobre, pretože sa vyberú tie vhodné alternatívy projektu – príslušnej cyklotrasy - a pri samotnej realizácii budú dodržané príslušné opatrenia.

Záver: Strategický dokument tak pravdepodobne nebude mať negatívny vplyv na faunu, flóru a biotopy.

Autori SoH totiž vychádzajú zo zásadného skutkového omylu. Mylne sa domnievajú, že presnejšie trasovanie jednotlivých cyklotrás KSK ako navrhovateľ v dobe prípravy, predloženia, vyhodnocovania a schvaľovania cyklostratégie KSK nemôže predložiť. K tomu sa podrobnejšie vyjadrujem nižšie.

Na tomto mieste treba predovšetkým zdôrazniť tú skutočnosť, že v rámci posudzovania vplyvu strategického dokument na životné prostredie je obzvlášť dôležité vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy navrhovaných činností. Práve tu a teraz je na to dostatok času i priestoru. Pri vyhodnocovaní vplyvov už konkrétnych navrhovaných činností na životné prostredie podľa tretej časti EIA zákona sa totiž bude vyhodnocovať konkrétna navrhovaná činnosť, t.j konkrétna cyklotrasa. Bude sa argumentovať tým, že biotop alebo predmet ochrany príslušného chráneného územia – rastlina či živočích – je zasiahnutý len v malom rozsahu či počte a existujú iné územia, na ktorých sa tento druh biotopu či predmet ochrany rastie alebo žije. Tým pádom ani konkrétna navrhovaná činnosť nebude mať

taký zásadne nepriaznivý vplyv na tieto predmety ochrany, aby sa nemohla realizovať. Rozdelenie cyklotrás na jednotlivé úseky a ich rôzna realizácia v čase tak znížia pravdepodobnosť, že sa pri ich posudzovaní bude príslušný orgán zaoberať ich kumulatívnymi a synergickými vplyvmi s inými cyklotrasami. V prípade cyklostratégie KSK sa to najviac týka práva cyklotrasy, ktorá má viesť po pobrežných pozemkoch rieky Hornád a má postupne zasiahnuť až štyri územia patriace medzi lokality Hornád - NATURA 2000.

Ak sa teda pri posudzovaní strategických dokumentov majú skutočne dostatočne podrobne a komplexne vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy všetkých navrhovaných činností, ktoré sa majú podľa príslušného strategického dokumentu zrealizovať, neexistuje žiadny dôvod, aby sa takéto vyhodnotenie neuskutočnilo aj v prípade cyklostratégie KSK.

Nikto nepredkladá lepší dôkaz toho, že takéto vyhodnotenie je nielen možné, ale priamo žiadúce, ako samotní autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK, ktorí na str. 5 a str. 6 tohto hodnotenia uvádzajú:

„Pri primeranom hodnotení tohto typu plánov je kľúčové:

• identifikovať a vyhodnotiť kumulatívne vplyvy jednotlivých častí plánu (projektov/aktivít),

• navrhnúť možné opatrenia, napr. vylúčením niektorých oblastí (no-go zóny, plochy bez výstavby

kvôli zachovaniu konektivity krajiny pre migráciu živočíchov) alebo uplatňovaním určitých noriem, napr. minimálna hustota priechodov pre voľne žijúce živočíchy,

• navrhnúť alternatívy vrátane rôzneho umiestnenia projektov alebo rôznych metód na dosiahnutie očakávaných výsledkov (napr. využívanie rôznych druhov dopravy alebo technológií na výrobu energie).“

Nič z toho však dokumentácia primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK neobsahuje. Je preto neúplná a nespĺňa zákonné požiadavky podľa § 28 ods. 5 ZoPaK v spojení s Metodikou ŠOP SR.

e) Absencia akejkoľvek riadnej identifikácie pravdepodobných negatívnych vplyvov cyklostratégie KSK na životné prostredie v SoH.

SoH na str. 62 takto stručne opisuje – a tým zámerne relativizuje, t.j. znižuje – potenciálne negatívne vplyvy jednotlivých cyklotrás navrhovaných v rámci cyklostratégie KSK:

„Negatívne vplyvy vyplývajú s realizácie samotných projektov a sú charakteristické pre každú výstavbu v krajine, pričom ich významnosť sa od projektu k projektu môže líšiť. Pri hodnotení vychádzame z predpokladov, že budú dodržané opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie a všeobecne záväzné právne predpisy na národnej a medzinárodnej úrovni a ostatné relevantné národné a medzinárodné strategické dokumenty.

Všetky budúce aktivity vyplývajúce z napĺňania cieľov a opatrení tohto strategického dokumentu by v prípade umiestnenia v územiach sústavy Natura 2000 alebo v ich blízkosti mali byť po upresnení ich technických parametrov, lokalizácie a rozsahu prekonzultované a odsúhlasené Štátnou ochranou prírody SR. Realizácia aktivít v lokalitách Natura 2000, resp. v územiach chránených podľa osobitných predpisov je možná za podmienky vykonania preventívnych, zmierňujúcich a kompenzačných opatrení, ktorými sa eliminujú možné negatívne vplyvy jednotlivých aktivít na chránené územia.

V súvislosti s uplatnením strategického dokumentu sa významné negatívne vplyvy nepredpokladajú.“

Na druhej strane sú však pozitívne vplyvy na str. 60, 61 a 62 podrobne uvedené. Ide o pomerne rozsiahly zoznam, ktorý má zrejme aj vizuálne, t.j. už len svojím rozsahom, presvedčiť príslušný orgán o jednoznačnej prevahe týchto pozitívnych vplyvov nad vplyvmi negatívnymi. Obrazne povedané – čitateľ má takmer dospieť k záveru, že vybudovaním navrhovaných cyklotrás nastane mier a raj v celom Košickom kraji.

Niektorými jednotlivými pozitívnymi vplyvmi však autori SoH už úplne prestrelili, pretože nielenže nekorešpondujú s realitou, ale sú v priamom rozpore s ňou:

„Podpora biodiverzity: Cyklisti majú tendenciu viac vnímať okolitú prírodu a môžu prispievať k zachovaniu biodiverzity tým, že podporujú tvorbu a udržiavanie cyklistických trás cez zelenejšie oblasti.“

Ak teda najprv KSK:

(i) vyrúbe dreviny v rozsiahlych pásoch pobrežných pozemkov rieky Hornád,

(ii) zaberie a rozorie trvalé trávne porasty, čím zlikviduje rastlinnú pokrývku a biotopy

a prispeje k ich fragmentácii);

(iii) uskutoční ťažké zemné práce; a následne

(iv) vybuduje cca 3 metre široké betónové a asfaltové cyklocesty; a zároveň

(v) nemožno vylúčiť, že práve na susedných pozemkoch cyklocesty nebudú vysadené žiadne nové dreviny, čím KSK tieto „zelenšie“ oblasti zničí, nie je jasné, ako tým môže vybudovať pozitívny vzťah cyklistov k ich okoliu, posilniť ich rešpekt a úctu ku krajinnej scenérii a k prírodným hodnotám a celkovo v nich podporiť kladný prístup k životnému prostrediu.

Naopak, necitlivá výstavba cyklotrás práve v zelenších, environmentálne citlivých, oblastiach, má potenciál ukázať cyklistom presný opak environmentálne zodpovedného prístupu ku krajine a k prírode.

Podobne nielen nepresvedčivo, ale v priamom rozpore s elementárnymi faktami, vyznievajú aj nasledujúce identifikované pozitívne vplyvy:

„Nulové emisie: Cyklistika neprodukuje žiadne emisie CO2, ani žiadne ďalšie škodlivé látky, čo znižuje celkovú uhlíkovú stopu a pomáha bojovať proti klimatickým zmenám.“

Áno, iste, pri samotnom bicyklovaní sa už žiadne emisie netvoria, avšak tie vznikajú (i) pri výrobe bicyklov, vrátane výroby elektrobatérií, a tiež (ii) *pri samotnom budovaní cyklotrás*. Robiť tak z cyklistiky jednoznačne ekologickú formu dopravy nie je vedecky korektné. Treba vziať do úvahy celý výrobný cyklus, nielen jeho koniec.

Autori SoH na jednej strane znižujú pravdepodobné negatívne vplyvy vybudovania cyklotrás tým, že ich relativizujú použitím nasledujúceho jazyka:

„Negatívne vplyvy vyplývajú s realizácie samotných projektov a sú charakteristické pre každú výstavbu v krajine, pričom ich významnosť sa od projektu k projektu môže líšiť."

Na druhej strane sa dopúšťajú rovnakej chyby v opačnom smere, a to pri uvádzaní pozitívnych vplyvov, keď zdôrazňujú len jeden aspekt cyklistiky – používanie finálneho produktu – bicykla, avšak úplne vynechávajú (i) samotnú výrobu bicyklov a (ii) na účely posúdenia cyklostratégie KSK podľa EIA zákona - výstavbu cyklotrás, t.j celý výrobný cyklus.

Menej odpadu: V porovnaní s automobilmi majú bicykle jednoduchšiu konštrukciu a menej sú náchylné na poruchy. To môže viesť k dlhšej životnosti a zníženiu množstva odpadu vyprodukovaného počas ich životného cyklu.

Tento potenciálny pozitívny vplyv však môže byť čiastočne alebo úplne vykompenzovaný produkciou odpadov v miestach, kde sa predtým žiadne odpady nevytvárali, t.j. pozdĺž novovybudovaných cyklotrás. K tomu postačí odkázať na zoznam pravdepodobných negatívnych vplyvov uvedených na str. 60 SoH a pod písm. c) vyššie.

Základom SoH musí byť vedecká presnosť a správnosť. Tú nedosiahneme prikrášľovaním pozitívnych vplyvov a vynechávaním alebo relativizovaním negatívnych vplyvov. SoH musí byť skutočne spoľahlivým podkladom pre vydanie záverečného stanoviska. Keďže to tak bohužiaľ nie je, dovoľujem si požiadať príslušný orgán, aby KSK SoH autorom vrátil a uložil im jej prepracovanie.

Stanovisko bod 4

Nevyhodnotenie vplyvu jednotlivých cyklotrás v príslušných koridoroch uvedených v cyklostratégii KSK na lokality NATURA 2000 v rozpore so zákonnými požiadavkami

a) Vysvetlenie autorov primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK o nevyhodnotiteľnosti, konkrétnych pravdepodobných vplyvov jednotlivých cyklotrás v koridoroch navrhovaných v cyklostratégii KSK

Tu sa dostávam k podstate celej SoH, ktorej súčasťou je práve primerané hodnotenie cyklostratégie KSK. SoH môže byť úplná *vtedy a len vtedy*, ak je úplné aj primerané vyhodnotenie cyklostratégie KSK. A také hodnotenie môže byť úplné *vtedy a len vtedy*, ak vyhodnotí všetky jednotlivé cyklotrasy zasahujúce do lokalít NATURA 2000. Ide totiž o ten typ strategického dokumentu, ktorý takéto vyhodnotenie určite umožňuje.

Primerané hodnotenie cyklostratégie KSK však na svojej str. 5 uvádza toto vysvetlenie, prečo sa v skutočnosti žiadne primerané hodnotenie vplyvu cyklostratégie KSK na lokality NATURA 2000 neuskutočnilo, keďže sa neuskutočnil ani terénny prieskum a ani žiadne konzultácie s odborníkmi na jednotlivé predmety ochrany:

„Vzhľadom k pomerne všeobecnému charakteru strategického dokumentu bez presne umiestnených aktivít a činností, zahŕňajúci celý Košický samosprávny kraj, nebol v rámci predloženého primeraného hodnotenia spracovaný terénny prieskum ani neboli realizované konzultácie s odborníkmi na jednotlivé predmety ochrany."

Napriek tomu, že autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK hneď na začiatku netvrdia, že vplyv cyklostratégie KSK na lokality NATURA 2000 je nevyhodnotiteľný, vo svojich dôsledkoch takto k posúdeniu týchto vplyvov pristupujú. Práve tým, že neuskutočnili žiadny terénny prieskum a ani žiadne konzultácie s odborníkmi na príslušné predmety ochrany.

Autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK pokračujú tým, že na str. 5 tohto hodnotenia správne zaradia cyklostratégiu KSK v súlade s Metodikou ŠOP SR medzi *sektorové/rezortné plány alebo programy (plánované projekty je možné v plánoch identifikovať, majú územný priemet, napr. rezortné koncepcie: Stratégia rozvoja dopravy, Koncepcia využitia hydroenergetického potenciálu).*

Autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK tiež na str. 5 tohto hodnotenia tiež správne uvádzajú:

„Do tejto skupiny zaraďujeme plány pripravované s cieľom rozvoja rôznych sektorov, či už v oblasti

dopravy, energetiky, nakladania s odpadom, hospodárenia s vodami alebo obhospodarovania lesov. Sektorové plány sú spracovávané na rôznych úrovniach od celoštátnej po miestnu. Pri mnohých je, podobne ako pri územnoplánovacej dokumentácii, povinnosť súladu s hierarchicky vyššie postavenou dokumentáciou. Ak v dokumentácii vyššej úrovne niektoré vplyvy nie je možné spoľahlivo a s istotou vyhodnotiť, kľúčové je podchytiť a podrobne ich vyhodnotiť v plánoch nižšej úrovne alebo samotných projektoch.

Sektorové plány/programy/koncepcie predstavujú z hľadiska prístupu k hodnoteniu akýsi hybrid medzi všeobecnými plánmi a územnými plánmi, nakoľko obsahujú komplex aktivít, cieľov, opatrení, z ktorých časť môže obsahovať presnú lokalizáciu budúcich aktivít/projektov a časť nie. Tieto prípady je potrebné jasne od seba odlíšiť a prispôsobiť tomu aj hodnotenie.“

Rovnako tak možno súhlasiť vo všeobecnej rovine súhlasiť s týmto pravidlom uvedeným na str. 5 hodnotenia:

„Pri tomto type plánu je možné, že vplyvy bude možné vyhodnotiť len pre niektoré jeho časti. V takomto prípade sa pre ostatné časti plánu (projekty, aktivity) uvedie vplyv ako „nevyhodnotiteľný“ a odkáže na nevyhnutnosť hodnotiť tieto projekty/aktivity na nižšej (spravidla projektovej) úrovni. Tento spôsob hodnotenia by však nemal byť dôvodom na absenciu hodnotenia významnosti plánu ako celku.“

Uvedením vyššie citovaného pravidla si však autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK pripravujú pôdu na to, aby mohli tvrdiť, že vplyvy jednotlivých cyklotrás nie sú vyhodnotiteľné., resp. jazykom jej autorov „*sú vyhodnotiteľné len do určitej miery*“, a to *„z dôvodu absencie údajov o presnej lokalizácii a technickom riešení konkrétnych aktivit“*. (pozri str. 4, 6, 8, 11, 22 a 24 primeraného hodnotenie cyklostratégie KSK).

Ako preukážem nižšie, tento predpoklad autorov primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK je mylný. Pomerne presná lokalizácia koridorov, v ktorých majú byť cyklotrasy vybudované, totiž rozhodne možná je, pretože tieto informácie obsahuje (i) už v súčasnosti samotná cyklostratégia KSK, (ii) mapové podklady v katastri nehnuteľností i vo verejne dostupných aplikáciách máp (napríklad google maps, mapy.seznam.cz a pod) a (iii) ďalšie dokumenty, predovšetkým zámer cyklotrasy a rôzne stupne projektovej dokumentácie k cyklotrasám, ktoré musí mať KSK k jednotlivým cyklotrasám preukázateľne k dispozícii.

b) Metodika ŠOP SR

Proti vyššie citovanému vysvetleniu uvedenému na str. 5 primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK treba jednoznačne postaviť tento zásadný protiargument uvedený v časti 7.6 na str. 49 a na str. 50

Metodiky ŠOP SR:

„Nevyhodnotiteľný vplyv možno konštatovať len pri hodnotení plánu abstraktného charakteru, ale nie v prípade, keď plán rieši konkrétne využitie územia a má jasne lokalizovateľné prvky – budúce projekty (ako napr. územnoplánovacia dokumentácia).“

„Nevyhodnotiteľný vplyv je potrebné kvalitne odôvodniť a rozšíriť o slovný opis možných budúcich rizík a povinností investora viažucich sa najmä k potrebe podrobného hodnotenia už s konkretizáciou rozsahu a lokalizácie činnosti. Okrem týchto upozornení by malo primerané hodnotenie načrtnúť potrebné kroky konkretizácie plánu (napr. dopracovanie trasovania ciest, lokalizácie stavieb, dočasných a trvalých záberov a ďalších parametrov plánu), tak aby investor bol oboznámený z ďalším postupom hodnotenia naviazaným na dodanie podrobnejších podkladov/konkrétnych projektov. Zároveň považujeme za

kľúčové upozorniť investora, že v ďalších krokoch plánovania/projektovania bude potrebné zaistiť, aby sa lokalizácia a vplyvy plánu vyhli negatívnym vplyvom na územia sústavy Natura 2000.“

„Plány s identifikovateľnými územnými priemetmi, kde je možné určiť vplyvy na dotknuté územia sústavy Natura 2000, dotknuté predmety/ciele ochrany a narušenie ich integrity nesmú byť kategorizované ako „nevyhodnotiteľný vplyv“. Významnosť vplyvu musí byť argumentačne podložená rovnako ako pri hodnotení vplyvu projektu.“

c) Aplikácia Metodiky ŠOP SR na primerané hodnotenie cyklostratégie KSK

Primerané hodnotenie cyklostratégie KSK na str. 13 - 20 používa nasledujúci modelový jazyk na opis pravdepodobných negatívnych vplyvov jednotlivých cyklotrás, resp. komunikácií/koridorov na lokality NATURA 2000 (s výnimkou komunikácie/koridoru MP 10 - KE04 Smižany – Iliašovce, ktorá nezasahuje do žiadnej lokality NATURA 2000) a na ich predmety ochrany, pričom len mení počet príslušných dotknutých území, a to *„jeden, dva, tri“ alebo „viaceré“ a používa buď sloveso „križuje“ alebo „prechádza v tesnej blízkosti“*:

„Plánované cyklistické koridory uvedené v strategickom dokumente a ich predpokladané vplyvy na územia sústavy Natura 2000:

„Koridor križuje viaceré územia európskeho významu a dve chránené vtáčie územia – negatívne ovplyvnenie (napr. záber biotopov a rušivé vplyvy) území sústavy Natura 2000 je pravdepodobné. Preto bude pri ďalšom projektovaní konkrétneho projektu pri zachovaní navrhovaných komunikácií / koridorov potrebné vykonať primerané hodnotenie na dotknuté územia sústavy Natura 2000 v prípade budovania komunikácií priamo alebo v blízkosti území Natura 2000 formou novostavby (nové zábery).“

„Koridor križuje jedno územie európskeho významu a prechádza v tesnej blízkosti jedného chráneného vtáčieho územia – negatívne ovplyvnenie (napr. záber biotopov a rušivé vplyvy) území sústavy Natura 2000 je pravdepodobné. Preto bude pri ďalšom projektovaní konkrétneho projektu pri zachovaní navrhovaných komunikácií / koridorov potrebné vykonať primerané hodnotenie na dotknuté územia sústavy Natura 2000 v prípade budovania komunikácií priamo alebo v blízkosti území Natura 2000 formou novostavby (nové zábery).“

Autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK sa subjektívne domnievajú, že splnili zákonné požiadavky uvedené v ustanovení § 28 ods. 5 ZoPaK a Metodiky ŠOP SR. Bohužiaľ to tak rozhodne nie je.

Vyššie uvedené opisy však rozhodne nemožno považovať za skutočné, t.j. *reálne a materiálne*, vyhodnotenie vplyvov jednotlivých koridorov, v ktorých majú byť umiestnené a vybudované jednotlivé cyklotrasy. Namiesto toho sa autori uchýlili k jednoduchému riešeniu – k použitiu jedného a toho istého všeobecného (generického) konštatovania pravdepodobného negatívneho vplyvu. A akoby mimochodom uvádzajú, aj to len v zátvorke (!), *dva takéto pravdepodobné negatívne vplyvy.* Sú nimi:

(i) záber biotopov; a
(ii) rušivé vplyvy území sústavy Natura 2000.

Treba uviesť, že jednak žiadnom prípade nejde a ani nemôže ísť o nejaké vedľajšie, nepodstatné negatívne vplyvy. Práve naopak. A jednak, ani tieto dva uvedené vplyvy nie sú presné. Ide totiž o všeobecnejšie kategórie vplyvov, ktoré v sebe ešte zahŕňajú viacero ďalších jednotlivých druhov vplyvov. Ide napríklad o vplyvy zoradené na str. 60 SoH a tiež mnou citované na str. 6 tohto môjho stanoviska.

d) Absencia akýchkoľvek presvedčivých a teda uveriteľných dôvodov pre nemožnosť vyhodnotiť vplyv jednotlivých cyklotrás, ktoré majú byť postavené v príslušných koridoroch, uvedených v cyklostratégii KSK na lokality NATURA 2000

Výstavbou cyklotrás v príslušných koridoroch uvedených v cyklostratégii KSK majú byť dosiahnuté príslušné špecifické ciele uvedené v cyklostratégii KSK t.j. zlepšiť cyklistickú infraštruktúru – 45 km nových cyklistických trás a vybudovanie cyklodestinácií a cykloregiónov.

Aby primerané hodnotenie cyklostratégie KSK skutočne spĺňalo zákonné požiadavky vyplývajúce z ustanovenia § 28 ods. 5 ZoPaK a Metodiky ŠOP SR, musia jeho autori:

(i) skutočne použiť *všetky informácie* uvedené v cyklostratégii KSK;

(ii) prepojiť informácie uvedené v cyklostratégii KSK spolu s ostatnými verejne dostupnými informáciami, vrátane informácií obsiahnutých v katastri nehnuteľností alebo v iných verejne

dostupných mapových podkladoch;

(iii) systematicky a logicky aplikovať tieto informácie a poznatky na čo najpresnejšie určenie koridoru, v ktorom má viesť príslušná cyklotrasa;

(iv) riadne identifikovať všetky dotknuté lokality NATURA 2000 a ich predmety ochrany;

(v) zistiť rozsah predpokladaného záberu pôdy a identifikovať jej druh;

(vi) zistiť, či je potrebné rozorávať a odstraňovať trvalé porasty;

(vii) zistiť predpokladaný rozsah výrubu drevín rastúcich na území, na ktorom má byť umiestnená príslušná cyklotrasa;

(viii) na základe vyššie uvedených základných údajov, t.j. predpokladaný záber pôdy a výrub drevín, identifikovať pravdepodobné vplyvy príslušnej cyklotrasy v konkrétnom koridore na integritu konkrétnej lokality NATURA 2000 z hľadiska cieľov jeho ochrany, vrátane biotopov a jednotlivých predmetov ochrany;

(ix) v prípade akýchkoľvek nejasností alebo nedostatočných informácií spýtať sa samotného KSK ako navrhovateľa na poskytnutie dodatočných, resp. doplňujúcich informácií.

Inými slovami, aj autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK majú povinnosť získať dostatočne presné podklady a informácie, aby mohli takého vyhodnotenie vypracovať. A rovnako tak má aj príslušný orgán povinnosť rozhodnúť v záverečnom stanovisku na základe riadne zisteného skutkového stavu.

Namiesto reálneho zistenia a vyhodnotenia pravdepodobných negatívnych vplyvov tak, ako som to naznačil vyššie, autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK na str. 11 uvádzajú toto vysvetlenie:

„Po preštudovaní strategického dokumentu a jeho príloh môžeme konštatovať, že pri samotnom hodnotení vplyvov na územia sústavy Natura 2000 je pre potreby hodnotenia zásadná časť 4. Návrhová časť, kde sú popisované špecifické ciele. Druhou časťou strategického dokumentu, ktorú je možné v tomto primeranom hodnotení vyhodnotiť je prílohová časť, kde sú popisované plánované cyklistické koridory v KSK spolu s mapovým znázornením ich orientačného umiestnenia. Na základe tejto časti je možné identifikovať aj konkrétne pravdepodobne dotknuté územia sústavy Natura 2000. Vzhľadom k tomu, že ide o plánovací dokument, nie je možná presná identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000 ani jednotlivých vplyvov na predmety ochrany, lebo chýba presná technická špecifikácia a lokalizácia aktivít strategického dokumentu. Napriek tomu sa pri aktivitách, resp. opatreniach popisovaných v strategickom dokumente dá do istej miery povedať, či aktivity budú mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 alebo a v niektorých prípadoch sa dajú identifikovať aj konkrétne dotknuté územia, navrhnuté sú konkrétne dopravné koridory. Môžeme poukázať na potrebu zhodnotenia vo fáze projektovej prípravy konkrétnych projektov a tiež môžeme pri viacerých aktivitách vylúčiť ovplyvnenie území sústavy Natura 2000 už v tejto fáze. Mnohé z opatrení majú len organizačný charakter bez záberu nového územia, resp. zásahov do území sústavy Natura 2000 (napr. pravidelný zber dát a pod.). Pri opatreniach tohto typu uvádzame „0“ - žiadne vplyvy. Pri ostatných opatrenia / činnostiach uvádzame „0 / ?“ - tzn. žiadne alebo bližšie nešpecifikovateľné ovplyvnenie. V nasledujúcej tabuľke je prehľadný zoznam cieľov strategického dokumentu a navrhovaných opatrení, vyhodnotenie ich možných vplyvov na územia sústavy Natura 2000 a zdôvodnenie hodnotenia.“

Tu treba jednoznačne a rozhodne odmietnuť vyššie citovanú snahu autorov primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK a napokon aj SoH - a tým aj samotného KSK - zaštítiť sa všeobecným charakterom strategického dokumentu a z toho odvodzovať nemožnosť vyhodnotiť *konkrétne* pravdepodobné vplyvy *konkrétnych* cyklotrás navrhovaných v *konkrétnych* koridoroch.

Dôvody pre toto odmietnutie a naopak, zotrvanie na riadnom splnení požiadaviek rozsahu hodnotenia cyklostratégie KSK, uvádzam nižšie.

Stanovisko bod 5

Nevyhodnotenie vplyvu jednotlivých cyklotrás v príslušných koridoroch uvedených v cyklostratégii KSK na lokality NATURA 2000 v rozpore so zákonnými požiadavkami

a) Tvrdenie autorov primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK na str. 11 tohto primeraného hodnotenia

Ako člen dotknutej verejnosti hájim verený záujem na materiálnej ochrane životného prostredia. Tento verejný záujem vyžaduje, aby sa uskutočnilo riadne vyhodnotenie všetkých pravdepodobných vplyvov navrhovaných cyklotrás v príslušných koridoroch uvedených v cyklostratégii KSK.

Vo svojich stanoviskách sa usilujem o vecný prístup k príslušným strategickým dokumentom a navrhovaným činnostiam. Dovoľujem si preto apelovať na KSK ako navrhovateľa a schvaľovateľa cyklostratégie KSK, na autorov primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK i autorov SoH, ktorí však v konečnom dôsledku predkladajú tieto dokumenty za KSK, aby si napriek rýchlej dobe a mnou predpokladanej potrebe rýchleho schválenia cyklostratégie KSK, predsa len nezjednodušovali svoju prácu a predkladali skutočne komplexné a riadne vypracované dokumenty. Také, ktoré by ustáli skúšku časom a boli akceptované inými odborníkmi. A tiež také, ktoré by obstáli pri súdnom prieskume v nich zisteného skutkového stavu, a to v súlade so zásadou materiálnej pravdy, ktorá sa ako základná zásada administratívnych konaní i administratívnych konaní vo veciach životného prostredia uplatní aj v tomto konaní.

Musím preto bohužiaľ jednoznačne odmietnuť nasledujúce kľúčové a pritom ničím nepodložené tvrdenie autorov primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK uvedené na str. 11 tohto hodnotenia:

„Vzhľadom k tomu, že ide o plánovací dokument, nie je možná presná identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000 ani jednotlivých vplyvov na predmety ochrany, lebo chýba presná technická špecifikácia a lokalizácia aktivít strategického dokumentu.“

b) Rozpor tvrdenej nevyhodnotiteľnosti, resp. obmedzenej vyhodnotiteľnosti cyklostratégie KSK s inými skutočnosťami

Vyššie citované tvrdenie autorov primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK je v rozpore s týmito skutočnosťami:

(i) Cyklostratégia KSK v časti 5.4 nazvanej „KOSTROVÁ SIEŤ CYKLISTICKÝCH

TRÁS KOŠICKÉHO KRAJA – aktualizovaná verzia obsahuje na str. 187 a nasl. dostatočne podrobný *slovný* opis koridorov

Na preukázanie dostatočne presného definovania koridorov pre výstavbu jednotlivých cyklotrás postačí citovať príslušné opisy tých najdôležitejších navrhovaných cyklotrás, str. 187 a nasl. (text zvýrazneným podávateľom tohto stanoviska dotknutej verejnosti):

„KE01 VETVA A - EuroVelo 11

Medzinárodná cyklotrasa prepájajúca Atény a Nord Cup v Nórsku. Na území Košického kraja začína na hranici s Prešovským samosprávnym krajom v obci Budimír, pokračuje do obce Družstevná nad Hornádom, prechádza cez mesto Košice s pokračovaním na Nižnú Myšľu až na hranicu s Maďarskom pri priechode Trstené pri Hornáde. Takmer v celej dĺžke sleduje líniu rieky Hornád. Cyklistická cestička EuroVelo 11 má pomerne vysoký stupeň projektovej prípravy, významná časť bola realizovaná v minulom období, či už ako úprava koruny protipovodňovej hrádze, alebo aj ako samostatná cyklistická cestička. Výstavba tejto významnej komunikácie patrí medzi priority Košického samosprávneho kraja. Chýbajúce úseky, zaručujúce plynulosť jazdy predstavujú 39% z celkovej dĺžky trasy na území Košického kraja.“

„KE02 – VETVA B – ZEMPLÍNSKA

Zemplínska vetva prepája severojužným smerom Zemplínsku Šíravu a Tokajskú oblasť. Navrhovaný koridor vedie z veľkej časti po hrádzach riek Laborec, Latorica a Bodrog a tiež vytvára cyklistický okruh okolo Zemplínskej Šíravy.“

„KE03 - VETVA C GEMERSKÁ

Gemerská vetva prepája severojužným smerom oblasť NP Slovenský raj a NP Slovenský kras. Začína v obci Hrabušice a pokračuje cez mestá Dobšiná a Rožňava až k jaskyni Domica na hranicu s Maďarskom.

Navrhovaný koridor vedie vo veľkej časti vedie okolo rieky Slaná a vytvára dopravné prepojenia medzi samosprávami tak, aby ich mohli využívať aj cyklisti na dochádzku do práce alebo školy. Viac ako polovicu tvoria cyklotrasy vedúce po existujúcich protipovodňových hrádzach určených pre modernizáciu.

KE04 – VETVA D – HORNÁDSKA

Hornádska vetva vedie zo západu na východ a kopíruje koridor rieky Hornád. Vetva začína v obci Hrabušice, ktorá je vstupnou bránou do NP Slovenský raj, pokračuje po existujúcich cyklistických cestičkách do Spišskej Novej Vsi. Plánovaná vetva využíva aj existujúce málo frekventované cesty 3.triedy ako aj objekty bývalej Bohumínskej železnice. V obci Družstevná nad Hornádom sa napája na medzinárodnú cyklotrasu EuroVelo 11.

„KE05 – VETVA E – ABOVSKÁ

Abovská vetva vedie zo západu na východ v južnej časti Košického kraja. Prepája oblasť NP Slovenský kras a medzinárodnú cyklotrasu EuroVelo 11 v obci na ktorú sa napája v obci Gyňov. Trasa vo veľkej miere využíva existujúce účelové komunikácie určené pre modernizáciu ale aj málo využívané cesty 3.triedy s nízkou intenzitou motorovej premávky. Novonavrhované cyklistické cestičky s ekologickou konštrukciou sú plánované cez NP Slovenský kras v úseku Dlhá Ves – Kečovo – Silická Brezová a medzi obcami Jablonov nad Tuňov – Hrhov a Zádiel.“

„KE06 – VETVA F – TOKAJSKÁ

Tokajská vetva prepája Abov a Tokajskú oblasť. Na trasu EuroVelo 11 sa napája v obci Nižná Myšľa. Prechod cez Slánske vrchy je navrhovaný v dvoch alternatívnych koridoroch. V oboch prípadoch využíva existujúce lesné účelové cesty určené na modernizáciu. Od obce Kalša vedie v koridore rieky Roňva až do obce Čerhov. Tokajskú oblasť obsluhuje v jej južnom okraji v tesnom dotyku s Maďarskom. Na maďarskej strane je vybudovaná medzinárodná cyklotrasa EuroVelo 11, na ktorú sú navrhované prepojenia v katastri obce Slovenské Nové Mesto. Časť trasy – úsek 800 m – je na území Maďarska. Trasa z obce Borša pokračuje po hrádzi rieky Bodrog až do katastra obce Viničky, kde sa napája na Dolnozemplínsku vetvu.“

„KE07 – VETVA G – DOLNOZEMPLÍNSKA

Dolnozemplínska vetva prepája Tokajskú oblasť a územie Medzibodrožia až do hraničnej obce Veľké Slemence, na hranicu s Ukrajinou. Pre bezpečné a atraktívne napojenie na Tokaj je plánovaná nová lávka cez rieku Bodrog v lokalite prístav, katastre obcí Viničky a Streda nad Bodrogom. Veľká väčšina – až 77% trasy je v koridore protipovodňovej hrádze okolo riek Bodrog a Latorica. V súčasnosti je už trasa vyznačená cykloturistickým značením.“

„KE09 – VETVA I – TREBIŠOVSKÁ

Trebišovská vetva prepája mestá Michalovce a Trebišov a následne sa napája v obci Kuzmice na Tokajskú vetvu. Trebišovská vetva je členitá a má dve hlavné podčasti, ktoré sú uvedené ako miestne prepojenia: MP01 Trebišov – Sečovce a MP02 Ondavská cyklotrasa, navrhovaná po protipovodňových hrádzach rieky Ondava. Táto vetva má navrhnuté v celkovom pomere najviac nových cyklistických cestičiek, 24% celkového rozsahu je navrhnutá modernizácia existujúcich účelových komunikácií. Prepojenie medzi mestami Trebišov a Michalovce je navrhnuté v koridore ochranného pásma železnice.“

„KE010 – VETVA J – MOLDAVSKÁ

Hlavná pozornosť tejto vetvy je zameraná na cyklistické prepojenie miest Košice a Moldava nad Bodvou cez Slovenské Rudohorie až na Vetvu Gelnická. Moldavská vetva vychádza z Košíc napojením

na medzinárodnú cyklotrasu EuroVelo 11 a mesto Košice v obci Šebastovce. Následne vedie okolo US Steel a obce Veľká Ida na juh od cesty 1.tr. v smere na Čečejovce a Mokrance s napojením na terminál verejnej dopravy v Moldave nad Bodvou. Ako segregovaná cyklistická cestička pokračuje cez Jasov až do Medzeva. Z tohto mesta využíva existujúce cesty. V katastri obce Smolník sa napája na vetvu Gelnická.“

„KE011 – VETVA K – GELNICKÁ

Gelnická vetvá prepája Hornádsku a Gemerskú vetvu. Začína v obci Margecany, kde využíva novopostavenú cyklistickú lávku cez Ružín smer Jaklovce. Stavebne sú navrhované úseky v okolí okresný miest: Margecany – Gelnica a Rožňava – Krásnohoské Podhradie. Zvyšok cyklotrasy vzhľadom na veľmi členitý terén využíva existujúce cesty 2. a 3. tr.“

Mimochodom, na str. 25 primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK je nesprávne uvedený tento odkaz na použité dokumenty:

„Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2027-2030“, Prešovský samosprávny kraj, 2022,“

(ii) Cyklostratégia KSK v časti 5.4 nazvanej „KOSTROVÁ SIEŤ CYKLISTICKÝCH

TRÁS KOŠICKÉHO KRAJA – aktualizovaná verzia obsahuje v tabuľkách na str. 187 a nasl. dostatočne podrobný opis koridorov

V tabuľkách k jednotlivým cyklotrasám sú uvedené také podrobnosti, že autori SoH i primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK musia byť schopní dostatočne presne definovať nielen príslušné koridory pre výstavbu cyklotrás, ale aj navrhovaný typ cyklotrasy a z toho vyplývajúci povrch. To okrem iného vyplýva aj z presných informácií o dĺžke príslušnej cyklotrasy, ktorú nie je možné v tabuľke uviesť bez existencie dostatočne presného trasovania. V opačnom prípade by príslušná dĺžka bola v tabuľke uvedená buď v nejakom intervale alebo bez uvedenia tejto dĺžky. Informácia o dĺžke jednotlivých cyklotrás je napokon tiež uvedená v samotnom primeranom hodnotení cyklostratégie KSK.

(iii) Existencia projektovej dokumentácie k jednotlivým cyklotrasám

Predovšetkým však podľa tabuliek uvedených na str. 187 a nasl. cyklostratégie KSK existuje v prípade drvivej väčšiny jednotlivých cyklotrás vypracovaná dokumentácia – či už dokumentácia na územné rozhodnutie, dokumentácia na stavebné povolenie alebo iný typ projektovej dokumentácie. Všetky tieto podklady jednoznačne umožňujú KSK, autorom SoH i autorom primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK definovať a určiť koridory, v ktorých majú jednotlivé cyklotrasy postavené.

Tu tiež treba zmieniť podstatný fakt – návrh príslušnej cyklotrasy nezačína tým, že sa vloží do strategického dokumentu, akým je práve cyklostratégia KSK - a až potom sa začnú nejakí odborníci zamýšľať nad presným trasovaním príslušnej cyklotrasy. Je to presne naopak. Práce na návrhu príslušnej cyklotrasy začínajú dlhú dobu predtým, sú podložné – alebo aspoň majú byť podložené podrobnou analýzou - a nemôžu sa tak zaobísť bez aspoň približného priemetu navrhovanej cyklotrasy v teréne. To napokon potvrdzuje samotná cyklostratégia KSK. Veď inak by táto cyklostratégia ani nemala zmysel.

Na podporu mojich argumentov postačí citovať túto časť cyklostratégie KSK na str. 19:

„Kostrová sieť cyklistických komunikácií v Košickom kraji je zadefinovaná ako cykloturistická s dôrazom na jej súlad s dopravnou obslužnosťou územia a zabezpečením bezpečnej každodennej prepravy miestnych obyvateľov na bicykli. Cieľom siete je prepojiť najvýznamnejšie turistické destinácie na území kraja s napojením na turistické ciele susedných krajov (Prešovský a Banskobystrický kraj) a štátov (Ukrajiny a Maďarska).

Základnú os siete v Košickom samosprávnom kraji tvorí medzinárodná diaľková cyklotrasa Eurovelo 11. Táto sa ďalej rozvíja do vetiev, ktoré tvoria diaľkové cyklomagistrály, na ktoré sa následne napájajú miestne a regionálne cykloturistické trasy. Spracovaný koncept zohľadňuje aj návrhy prepojení na existujúcu cykloturistickú sieť. Celkový rozsah Kostrovej siete z roku 2017 bol 529 km,

rozdelený na sedem vetiev.

Z návrhu regionálnej siete vyplýva, že cyklisti budú využívať infraštruktúru, z ktorej 78 % (412 km) tvoria nemotoristické komunikácie alebo účelové cesty, 22% (116 km)siete využíva existujúce komunikácie s nízkou intenzitou dopravy. Nebezpečné prejazdy ciest boli identifikované v piatich lokalitách. Pri križovaní železničných tratí sa zásadne využívajú výlučne existujúce železničné priecestia, preferované sú existujúce mimoúrovňové križovania - podjazdy.

Každá vetva Kostrovej siete sa napája na susedné regióny alebo krajiny.

Obr. 1. Mapa kostrovej siete cyklistických trás Košického kraja"

V podrobnostiach si treba podrobne a do detailu prečítať celú cyklostratégiu KSK.

(iv) Existencia projektovej dokumentácie k jednotlivým cyklotrasám ako súčasť projektových balíkov pre schválenie za účelom dosiahnutia špecifických cieľov uvedených v rámci IUS KSK

Iný strategický dokument, IUS KSK, predložený verejnosti na pripomienky súčasne s cyklostratégiou KSK, vyžaduje na dosiahnutie jednotlivých strategických cieľov a špecifických cieľov konkrétne projekty – konkrétne stavby, ktorými sú práve jednotlivé cyklotrasy. Tieto projekty pritom musia byť spracované v nejakej forme zámeru alebo projektovej dokumentácie, okrem iného aj preto, aby bolo možné uviesť v rámci príslušného projektového balíka predpokladanú výšku finančných prostriedkov, ktoré bude potrebné na ich realizáciu.

Nie je pritom rozhodujúce, že KSK zoznam týchto projektov ako prílohy IUS KSK nezverejnil. Tieto zoznamy jednoznačne existujú už v čase predloženia IUS KSK na pripomienkovanie verejnosti a zároveň na účely posúdenia tohto strategického dokumentu podľa EIA zákona

.Existenciu týchto projektov napokon potvrdzuje toto stručné vysvetlenie uvedené na str. 34 IUS KSK:

„E. STRATEGICKÁ ČASŤ

Z dôvodu zabezpečenia väčšej flexibilnosti v celom procese implementácie IÚS sú tematické projektové balíky definované len cez špecifické ciele a indikatívne opatrenia. Konkrétne projektové zámery, ktoré sa premietnu do tematických projektových balíkov, sa budú vyberať zo zásobníka projektov IÚS priebežne, podľa vopred zadefinovaných kritérií reflektujúcich vlastnú stratégiu.

Integrované investičné balíčky predstavujú súbor vzájomne prepojených a súvisiacich projektov, ktoré budú zostavované na základe oprávnených aktivít na financovanie prostredníctvom IÚS, ako aj prostredníctvom ďalších doplnkových zdrojov za účelom naplnenia cieľov PHRSR KSK."

Prehľadne spracované tabuľky týchto konkrétnych projektových zámerov určite existujú už v čase posudzovania IUS KSK, spolu s ich opisom a spolu s príslušnými čiastkami, ktoré sú potrebné na ich realizáciu a mali by byť čerpané z príslušných eurofondov. Aby takéto informácie mohli byť do týchto tabuliek o jednotlivých konkrétnych projektových zámeroch uvedené, musí existovať nejaká verzia projektovej dokumentácie alebo iné spracovanie zámeru, ktoré poskytuje dostatočné informácie o tomto projektovom zámere.

Som si istý, že som oprávnený a schopný získať všetky tieto informácie o projektových zámeroch na základe žiadosti podľa infozákona. Neexistuje tak žiadny dôvod, aby si tieto informácie nemohli obstarať aj autori príslušnej SoH a primeraného hodnotenia tohto strategického dokumentu.

Predovšetkým však neexistuje žiadny dôvod na riadne posúdenie strategického dokumentu IUS KSK tak, aby neboli posudzované len strategické a špecifické ciele, ale predovšetkým jednotlivé projektové zámery, ktorými majú byť tieto ciele dosiahnuté. To napokon priamo predpokladá aj ustanovenie § 28 ods. 5 ZoPaK a aj samotná Metodika ŠOP SR.

(v) Nadväznosť cyklotrás na existujúce cyklotrasy

Rovnako tak novobudované cyklotrasy majú vo veľkej väčšine prípadov nadväzovať na už vybudované cyklotrasy. Je tak vylúčené, aby KSK ako navrhovateľ nemal dostatočne presné informácie o trasovaní pokračovania príslušnej cyklotrasy.

Stanovisko bod 6

Príklad dvoch cyklotrás – vyhodnotiteľnosť jej konkrétnych pravdepodobných vplyvov na lokality NATURA 2000

Ako príklad za všetky možno uviesť práve mnou vyššie uvádzanú cyklotrasu KE 01 EuroVelo 11 a cyklotrasu KE04 – Vetva D – Hornádska, ktoré by mali zasahovať do lokalít Hornád - NATURA 2000.

Ako som citoval vyššie text samotnej cyklostratégie KSK, cyklotrasa *KE01 VETVA A – EuroVelo 11 „(t)akmer v celej dĺžke sleduje líniu rieky Hornád.“*

Rovnako tak, cyklotrasa KE04 – VETVA D – HORNÁDSKA – „Hornádska vetva vedie zo západu na východ a kopíruje koridor rieky Hornád.“

Tu sa preto natíska jediná možná otázka: ako je možné z týchto jasných opisov nebyť schopný premietnuť tieto dve cyklotrasy do príslušných mapových podkladov a vypracovať ich primerané hodnotenie ?

Ponúkam odpoveď: možné to rozhodne je !

Prostou identifikáciou toku rieky Hornád v príslušných mapových podkladoch mohli autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK zistiť, že výstavba týchto cyklotrás bude alebo minimálne môže vyžadovať výrub značného množstva pobrežných drevín – či už stromov alebo krovín.

a) Odôvodnenie ochrany jednotlivých lokalít NAURA 2000 uvedené v nariadení vlády SR o aktualizácii národného zoznamu lokalít NATURA 2000 ako záväzné kritériá pre vyhodnocovanie pravdepodobných vplyvov cyklotrás, ktoré majú byť postavené v príslušných koridoroch, uvedených v cyklostratégii KSK na lokality NATURA 2000

Ak by autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK identifikovali príslušný biokoridor a mohli tak zároveň identifikovať potrebu výrubu pobrežných drevín, museli nevyhnutne naraziť na jasné obmedzenia vyplývajúce z odôvodnenia ochrany dotknutých lokalít NATURA 2000. Tu uvádzam príslušné odôvodnenia ochrany dotknutých lokalít NATURA 2000 uvedených v prílohe k nariadeniu vlády SR č. 451/2023 Z.z. ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu:

(i) SKUEV0290 Horný tok Hornádu

Odôvodnenie ochrany: Územie je zaradené do národného zoznamu území európskeho významu z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Lk 5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430), Br 6 Brehové porasty deväťsilov (6430), Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (* 91E0), Ra 6 Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Tr 1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte (6210) a ochrany biotopov druhov európskeho významu: hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), korýtko riečne (*Unio crassus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mihuľa potiská (*Eudontomyzon danfordi*), mlok karpatský (*Lissotriton (=Triturus) montandoni*), mrena stredomorská (karpatská, škvrnitá) (*Barbus meridionalis (B. carpathicus, B. petenyi)*), vydra riečna (*Lutra lutra*).

(ii) SKUEV0928 Stredný tok Hornádu

Odôvodnenie ochrany: Územie je zaradené do národného zoznamu území európskeho významu z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Br 5 Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidentition* p.p. (3270), Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Lk 5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430), Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (* 91E0) a ochrany biotopov druhov európskeho významu: hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mihuľa potiská (*Eudontomyzon danfordi*), mlok hrebenatý (veľký) (*Triturus cristatus*), mrena stredomorská (karpatská, škvrnitá) (*Barbus meridionalis (B. carpathicus, B. petenyi)*), vydra riečna (*Lutra lutra*).

(iii) SKUEV4010 Dolný tok Hornádu

Odôvodnenie ochrany: Územie je zaradené do národného zoznamu území európskeho významu z dôvodu ochrany biotopov druhov európskeho významu: hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), hrúz

Kesslerov (*Romanogobio (Gobio) kesslerii*), hrúz bieloplutvý (*Romanogobio (Gobio) albipinnatus (R. vladykovi)*), hrúz fúzatý (*Romanogobio (Gobio) uranoscopus*), lopatka dúhová (*Rhodeus amarus (=Rhodeus sericeus amarus)*), mrena středomořská (karpatská, škvrnitá) (*Barbus meridionalis (B. carpathicus, B. petenyi)*), pĺž severný (podunajský, krymský) (*Cobitis taenia (C. elongatoides, C. tanaitica)*), pĺž vrchovský (bulharský) (*Sabanejewia balcanica (S. bulgarica)*).

(iv) SKUEV0944 Hornádske meandre

Odôvodnenie *ochrany: Územie je zaradené do národného zoznamu území európskeho významu z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Br 5 Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov Chenopodion rubri p.p. a Bidentition p.p. (3270), Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Ls 1.1 Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (* 91E0) a ochrany biotopov druhov európskeho významu: hrúz Kesslerov (Romanogobio (Gobio) kesslerii), hrúz bieloplutvý (Romanogobio (Gobio) albipinnatus (R. vladykovi)), hrúz fúzatý (Romanogobio (Gobio) uranoscopus), kunka červenobruchá (Bombina bombina), kunka žltobruchá (Bombina variegata), lopatka dúhová (Rhodeus amarus (=Rhodeus sericeus amarus)), mrena stredomorská (karpatská, škvrnitá) (Barbus meridionalis (B. carpathicus, B. petenyi)), pĺž severný (podunajský, krymský) (Cobitis taenia (C. elongatoides, C. tanaitica)), pĺž vrchovský (bulharský) (Sabanejewia balcanica (S. bulgarica)).“*

b) Záväzná časť územného plánu VÚC Košický kraj ako záväzné kritériá pre vyhodnocovanie pravdepodobných vplyvov cyklotrás, ktoré majú byť postavené v príslušných koridoroch, uvedených v cyklostratégii KSK na lokality NATURA 2000

Pri vyhodnocovaní jednotlivých vplyvov navrhovaných cyklotrás v príslušných koridoroch uvedených v cyklostratégii KSK sú autori tejto dokumentácie tiež povinní prihliadnuť k priemetu záväzných regulatívov ÚPN VÚC týkajúcich sa územného rozvoja a ochrany prírody a krajiny v okresoch Košice I, II,. III, IV.

Záväzná časť ÚPN VÚC Košický kraj, ktoré sa priamo alebo nepriamo vzťahujú k problematike ekologickej stability okresov Košice I, II,. III, IV sú nasledujúce:

„I. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody, ochrany kultúrnych pamiatok a ochrany pôdneho fondu

5.12. zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobo priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov,...“

c) Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia uvedené v schválenej dokumentácii

regionálnych územných systémov ekologickej stability ako záväzné kritériá pre vyhodnocovanie pravdepodobných vplyvov cyklotrás, ktoré majú byť postavené v príslušných koridoroch, uvedených v cyklostratégii KSK na lokality NATURA 2000 a tiež pre určovanie zmierňujúcich opatrení

Všetky schválené a teda záväzné dokumentácie regionálnych územných systémov ekologickej stability vypracované pre jednotlivé okresy Košického kraja predpokladajú a ukladajú ochranu brehových porastov. Existencia týchto porastov tvorí pritom základnú podmienku aj pre udržanie ekologickej stability a krajinárskych funkcií príslušných vodných tokov.

Za všetky dokumentácie možno citovať aspoň nižšie uvedené časti.

(i) RÚSES pre okres Spišská Nová Ves, str. 194 – 196 (zvýraznené časti podávateľom tohto stanoviska dotknutej verejnosti):

„NRBk 4 Biokoridor nadregionálneho významu Hornád

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- neurbanizovať plochy biokoridoru ani plochy v jeho bezprostrednej blízkosti, obzvlášť v záplavovom území,

- vylúčiť aplikáciu chemických látok,

- zachovať prirodzený charakter toku mimo doteraz upravených častí, novú reguláciu toku realizovať výnimočne, výlučne v zastavaných častiach obcí a len pri preukázateľnom ohrození,

- minimalizovať výruby brehových a sprievodných porastov,

- eliminovať znečistenie toku (poľnohospodárska výroba, sídla),

- vylúčiť zarybňovanie nepôvodnými druhmi,

- výstavbu MVE a iných priečnych prekážok v toku nepovoľovať bez dôsledného posúdenia vplyvov na životné prostredie a zabezpečenia priechodnosti pre ryby, podporiť umiestnenie MVE na derivačných kanáloch namiesto na hlavných tokoch, minimalizovať zásahy do vodných tokov

- minimalizovať zásahy do toku pri plánovanej rekonštrukcii železničnej trate a výsadbou stromovej a krovinnej vegetácie zabezpečiť dostatočnú kontinuitu biokoridoru pre živočíšstvo,

- zabezpečiť primerané využívanie trávnych plôch v nive,...“

(ii) RÚSES pre okres Košice – mesto, str. 200 – 203 (zvýraznené časti podávateľom tohto stanoviska dotknutej verejnosti):

Medzi manažmentové opatrenia v okrese Košice – mesto pre jednotlivé identifikované ekosystémy, zložky a prvky regionálneho územného systému ekologickej stability patria tieto opatrenia:

Stanovisko bod 7

Rozpor/pnutie medzi ochranou brehových porastov jednotlivých vodných tokov ako základné pravidlo ochrany vodných tokov a navrhovanou výstavbou jednotlivých cyklotrás práve na pobrežných pozemkoch vodných tokov

Keby autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK riadne identifikovali koridory, v ktorých majú byť viaceré cyklotrasy vybudované, museli by tiež nevyhnutne identifikovať aj tú skutočnosť, že v prípade viacerých z nich by ich výstavba vyžadovala vyrúb značného množstva drevín, alebo priamo poškodenie či zničenie biotopov nachádzajúcich sa na týchto pobrežných pozemkoch. Na účely tohto môjho stanoviska postačí uviesť (i) cyklotrasu KE01 VETVA A - EuroVelo 11 a (ii) cyklotrasu KE04 – VETVA D – HORNÁDSKA.

Ako som zároveň uviedol vyššie, ochrana brehových porastov pred výrubom a poškodzovaním predstavuje jednu zo základných zásad ochrany vodných tokov uvedenou v dokumentácii RÚSES vypracovaných pre jednotlivé okresy Košického kraja.

Toto pnutie medzi (i) navrhovanými cyklotrasami KE01 VETVA A - EuroVelo 11 a KE04 – VETVA D – HORNÁDSKA a (ii) zásadou ochrany brehových porastov musia autori primeraného hodnotenia cyklostratégie KSK jednoznačne adresovať. Musia zistiť pravdepodobný rozsah týchto výrubov, záberu príslušných biotopov a musia k tomu zaujať svoje odborné stanovisko. Bez toho nemôžu dospieť k žiadnemu záveru vo svojom primeranom hodnotení. Nič také sa však nestalo.

Stanovisko bod 8

Stanovisko dotknutej verejnosti k záveru uvedenému v primeranom hodnotení cyklostratégie KSK

Primerané hodnotenie cyklostratégie KSK obsahuje na str. 24 tento záver:

„Z hodnotenia vplyvov strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2027-2030“ na dotknuté územia sústavy Natura 2000 vyplynulo, že vplyvy na územia sústavy Natura 2000 vrátane kumulatívnych vplyvov, vplyvov na ich predmety ochrany a ciele ochrany a vplyvy na ich integritu sú vyhodnotiteľné len do určitej miery z dôvodu absencie údajov o presnej lokalizácii a technickom riešení konkrétnych aktivít. Napriek tomu je na základe podrobnosti a informácií uvedených v hodnotenom strategickom dokumente možné potvrdiť alebo vyvrátiť pri mnohých popisovaných aktivitách a navrhovaných cyklistických komunikáciách / koridoroch možné ovplyvnenie území Natura 2000 a ich predmetov ochrany.

Hodnotenie poukázalo na potrebu ďalšieho hodnotenia, resp. na nulové vplyvy pri jednotlivých aktivitách a navrhovaných cyklistických koridoroch popisovaných v hodnotenom strategickom dokumente a tiež navrhuje opatrenia na zmiernenie a predchádzanie negatívnych vplyvov. V prípade identifikácie území sústavy Natura 2000 dotknutých realizáciou opatrení / aktivít navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente vo fáze prípravy konkrétnych projektov bude potrebné tieto vplyvy vyhodnotiť v samostatnom hodnotení. Toto primerané hodnotenie nenahrádza hodnotenie na úrovni konkrétnych projektov.

Vzhľadom k uvedeným zisteniam nie je v tejto fáze potrebné žiadne z navrhovaných opatrení / aktivít popisované v strategickom dokumente vylúčiť z dôvodu prítomnosti významného negatívneho vplyvu. Na základe hodnotenia strategického dokumentu ako celku, hodnotenia jeho cieľov, aktivít a navrhovaného rozšírenia siete cyklistických komunikácií konštatujeme, že nebol identifikovaný významný negatívny vplyv na územia sústavy Natura 2000.“

S týmto záverom jednoznačne nesúhlasím z nasledujúcich dôvodov:

(i) ako som preukázal vyššie, identifikácia koridorov, v ktorých majú byť vybudované jednotlivé cyklotrasy rozhodne možná je s dostatočnou presnosťou na účely primeraného hodnotenie cyklostratégie KSK aj na účely vypracovania SoH;

(ii) nedošlo k identifikácii žiadnych *konkrétnych* pravdepodobných negatívnych vplyvov cyklotrás v príslušných koridoroch na lokality NATURA 2000, na ekosystémy, zložky a prvky regionálneho územného systému ekologickej stability;

(iii) nedošlo tak ani k tomu najdôležitejšiemu, čo tvorí samotné jadro primerané hodnotenia - vypracovaniu odborného stanoviska k pravdepodobným *konkrétnym* negatívnym identifikovaným vplyvom *konkrétnych koridorov* a ich riadneho posúdenia;

(iv) nedošlo ani k vyhodnoteniu *kumulatívnych vplyvov* jednotlivých navrhovaných koridorov na výstavbu cyklotrás;

(v) nedošlo k návrhu *konkrétnych zmierňujúcich opatrení* vo vzťahu ku *konkrétnym koridorom.*

Na základe vyššie uvedených vád tak ani nedošlo k tomu zásadnému – vylúčeniu tých koridorov pre cyklotrasy, pri ktorých by boli identifikované významné negatívne vplyvy na lokality NATURA 2000 a na životné prostredie vôbec.

Pri aplikácii princípu predbežnej opatrnosti a prevenčného princípu tak ani nie je možné sa stotožniť s týmto, ničím nepodloženým tvrdením uvedeným v závere:

„Vzhľadom k uvedeným zisteniam nie je v tejto fáze potrebné žiadne z navrhovaných opatrení / aktivít popisované v strategickom dokumente vylúčiť z dôvodu prítomnosti významného negatívneho vplyvu.“

Keďže ani SoH a ani primerané hodnotenie cyklostratégie KSK nespĺňajú zásadu materiálnej pravdy, je príslušný orgán povinný ich vrátiť ich autorom a KSK na prepracovanie a dopracovanie.

Príslušný orgán nemôže vydať žiadne záverečné stanovisko k cyklostratégii KSK, pretože toto stanovisko by vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu a bolo by tak tiež v rozpore zo zásadou materiálnej pravdy.

Vyjadrenie príslušného orgánu k bodom 2 až 8

Obsah týchto bodov stanoviska p. Lipku je nedorozumením. Pán Lipka nezohľadňuje skutočnosť, že v prípade stavby „Žilina – Vrútky – Martin, úsek Strečno – Lipovec, Vrútky, Vrútky – Martin“ bolo posudzovanie vplyvov spracované na základe spracovanej dokumentácie pre územné konanie – teda dokumentácie vo vysokom štádiu presnosti a išlo o proces hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti, so zadefinovanými parcelnými číslami dotknutých pozemkov a popísanými stavebnými objektami.

Pripomienky p. Lipku v bodoch 2 až 8 vychádzajú z nesprávnej predstavy, že vlastný strategický dokument alebo aj správa o hodnotení sú realizačnými dokumentmi opisujúcimi navrhovanú činnosť. Ani rozhodnutie v podobe Záverečného stanoviska, ktoré vzíde z procesu

posudzovania strategického dokumentu nemá povahu povolenia činnosti. Koncepcia je materiál, ktorý vytvára a určuje rámec pre následné činnosti. Tieto navrhované činnosti sa budú podrobnejšie posudzovať na základe následne predložených projektových dokumentácií. Až v týchto následných povoľovacích konaniach sa bude rozhodovať o konkrétnej trase, konštrukcii, či výruboch drevín.

Cyklostratégia KSK je strategickým dokumentom pre oblasť regionálneho rozvoja Košického kraja podľa § 3 písm. c) a § 4 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorý určuje smerovanie v tejto oblasti do roku 2027 (s výhľadom do roku 2030).

Pre hodnotenie vplyvov strategických dokumentov sa ako podklad používa koncept strategického dokumentu a ten je prílohou správy o hodnotení predloženého strategického dokumentu. Výsledky posudzovania strategického dokumentu sú následne zapracovávané do finálneho znenia strategického dokumentu. Pre proces posudzovania vplyvov strategických dokumentov (SEA) sa používajú iné podklady a postupy, ako pre proces posudzovaní vplyvov navrhovaných činností (EIA).

Primerané hodnotenie vplyvov cyklostratégie KSK na územia Natura 2000 bolo spracované v zmysle metodiky ŠOP SR (2023) odborne spôsobilou osobou. Ide o sektorový plán, kedy je možné identifikovať dotknuté územia Natura 2000, ale podrobnosť plánu na úrovni kraja neumožňuje presnú kvantifikáciu vplyvov na dotknuté územia a ich predmety ochrany keďže nie sú definované technické detaily projektov, ich presná lokalizácia, časový harmonogram výstavby a pod., čo sú informácie zásadné pre komplexné vyhodnotenie vplyvov na jednotlivé predmety ochrany v územiach Natura 2000.

Na základe podrobnosti spracovania strategického dokumentu na úrovni samosprávneho kraja konštatuje, že pre úplnú kvantifikáciu vplyvov na územia Natura 2000 a ich predmety ochrany, je potrebné poznať presné umiestnenie navrhovaných cyklotrás, nie len približný koridor (údolie rieky Hornád a pod.), presné technické parametre dopravných trás a iné informácie, ktoré sú štandardnou súčasťou dokumentácie pre územné rozhodnutie (DÚR) a vyšších stupňov projektovej prípravy. Takéto hodnotenie sa štandardne vykonáva pri posúdení navrhovaných činností – v procese EIA.

Posúdené strategické dokumenty sú plánovacie dokumenty, ktorých prijatie neznamená, že automaticky všetky v nich popisované aktivity majú priamu cestu k realizácii bez ďalších krokov, posúdení a diskusie.

Práve naopak, už tu sa stanovuje potreba podrobného hodnotenia na úrovni projektov a určité všeobecné zásady / opatrenia pre ďalší postup prípravy. Fragmentáciu biotopov pripúšťame a možnosť významného negatívneho ovplyvnenia pri budovaní cyklotrás nevylučujeme, preto požadujeme ďalšie hodnotenie na úrovni projektu, ako je uvedené v závere primeraného hodnotenia na str. 26: Hodnotenie poukázalo na potrebu ďalšieho hodnotenia... pri jednotlivých aktivitách a navrhovaných cyklistických komunikáciách popisovaných v hodnotenom strategickom dokumente.

V zmysle § 28 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. sa primerané hodnotenie vyžaduje v prípade projektu, ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územie európskej sústavy chránených území významný vplyv, a preto ho nemožno podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť, ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na územie európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany a nebolo preukázané, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu tohto územia z hľadiska cieľov jeho ochrany; ustanovenie odseku 11 týmto nie je dotknuté.

Z uvedeného vyplýva, že správa o hodnotení pripúšťa aj negatívne ovplyvnenie aktivitami popisovanými v strategickom dokumente, ale keďže na základe podrobnosti jeho spracovania nie je možné ich definitívne potvrdiť ani vyvrátiť, odporúčame schválenie strategického dokumentu s podmienkou pre vypracovanie podrobných hodnotení na úrovni projektov pre konkrétne cyklistické trasy.

Takýmto spôsobom sa jasne stanovuje podmienka detailného hodnotenia vplyvov na územia Natura 2000 pri projektovaní a povoľovaní cyklotrasy a nie je možné ju ignorovať ani bez jej splnenia vydať potrebné povolenia pre realizáciu cyklotrasy.

Úplné hodnotenie vplyvov navrhovanej cyklotrasy na územia Natura 2000 je tiež podmienené riadne vykonaným terénnym prieskum, v období pred realizáciou stavby, pre zistenie aktuálneho stavu predmetov ochrany za účasti odborníkov na jednotlivé skupiny predmetov ochrany. Podstatný záver, ktorý je nespochybniteľný a v tejto etape prípravy v rámci SEA podstatný je, že významné negatívne vplyvy neboli identifikované.

V takomto zmysle sa vyjadrilo aj Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny, listom č. 4876/2024-6.3 43528/2024, zo dňa 09.07.2024. Ministerstvo v liste informovalo, že požiadalo Štátnu ochranu prírody Slovenskej republiky a územné príslušné Správy Národných parkov, Slovenský raj, Slovenský kras a Muránska planina o vypracovanie odborného stanoviska k predmetnej žiadosti listom č. 4876/1024-6.3 zo dňa 18.06.2024.

Z doručených stanovísk nevyplynuli žiadne zásadné pripomienky. ŠOP SR aj Správy NP uviedli, že pri konkrétnom trasovaní nových navrhovaných cyklotrás, ktoré budú zasahovať do chránených území bude potrebné posudzovať ich na úrovni samostatných projektov v ďalších stupňoch dokumentácie. Súčasne upozornili, že v problémových úsekoch, kde sa bude predpokladať zásah do chránených území, biotopov európskeho a národného významu, mokradí, prvkov územného systému ekologickej stability a pod. považujú za potrebné včasnú komunikáciu medzi dotknutou územne príslušnou Správou ŠOP SR, resp. Správou NP, aby sa minimalizovali možné negatívne vplyvy na záujmy ochrany prírody a krajiny už v štádiu projektovania.

Primerané hodnotenie počíta s potrebou vypracovania ďalších primeraných hodnotení na úrovni konkrétnych projektov, a to pri všetkých projektoch priamo zasahujúcich do území európskej sústavy chránených území Natura 2000, ako aj pri projektoch lokalizovaných v tesnej blízkosti týchto území, kde nie je možné jednoznačne vylúčiť ovplyvnenie a tiež pri projektoch zasahujúcich do migračných koridorov druhov európskeho významu. To sa týka projektov spojených s budovaním nových stavebných objektov - ciest, odpočívadiel, mostov a pod. Ďalej je uvedené, že v prípade budovania cyklistických komunikácií sa ovplyvnenie migračných trás týka, hlavne obojživelníkov a vydry riečnej (v prípade budovania mostov križujúcich vodné toky, ktoré sú súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000, kde je predmetom ochrany).

V samotnom primeranom hodnotení je v závere konštatované, že vplyvy na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 vrátane kumulatívnych vplyvov, vplyvov na ich predmety ochrany a ciele ochrany a vplyvy na ich integritu sú vyhodnotiteľné len do určitej miery z dôvodu absencie údajov o presnej lokalizácii a technickom riešení konkrétnych aktivít. Primerané hodnotenie teda poukázalo na potrebu ďalšieho hodnotenia pri jednotlivých aktivitách navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente a tiež navrhuje všeobecné opatrenia na zmiernenie a predchádzanie negatívnych vplyvov. V prípade identifikácie území sústavy Natura 2000 dotknutých realizáciou opatrení a aktivít navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente vo fáze prípravy konkrétnych projektov, bude potrebné tieto vplyvy vyhodnotiť v samostatnom posúdení. Na základe hodnotenia strategického dokumentu ako celku hodnotenia jeho cieľov a opatrení nebol v tomto štádiu identifikovaný významný negatívny vplyv na územia európskej sústavy Natura 2000.

Správa o hodnotení strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2027-2030“ je vypracovaná podľa Prílohy č. 4 k zákonu č. 24/2006 Z. z. a podľa rozsahu hodnotenia vydaného Okresným úradom Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (č. OU-KE-OSZP1-2023/022735, zo dňa 23.06.2023). Obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 4 k zákonu č.24/2006 Z.z., primerane k charakteru strategického dokumentu.

Predmetom správy o hodnotení je strategický dokument, ktorého cieľ je celkovo zlepšiť život obyvateľov na svojom území. V rámci Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky špecificky zameriava pozornosť na skvalitnenie podmienok lepšieho fyzického a mentálneho zdravia obyvateľov, zefektívnenie dopravného systému a podpora multimodality a v neposlednej rade aj ekonomický rozvoj a podpora podnikania v oblasti služieb pre cyklistov. V súlade so základnou víziou Cyklostratégie SR ako aj v snahe priblížiť sa okolitým európskym krajinám je potrebné urobiť všetko potrebné pre to, aby sme do roku 2030 dosiahli 50 % - ný nárast cyklistov na cyklistických

komunikáciách Košického kraja.

Hlavné ciele stratégie:
1. Zvýšiť počet cyklistov.
2. Zvýšiť bezpečnosť cyklistov.
3. Zlepšiť prepojenie s verejnou dopravou, najmä železničnou dopravou.

Špecifické ciele:

- Zlepšiť cyklistickú infraštruktúru - budovanie bezpečných a atraktívnych segregovaných cyklistických cestičiek v zmysle Kostrovej siete cyklistických komunikácií Košického kraja. Prepojenie cyklistických komunikácií a cykloturistických trás na terminály verejnej dopravy, najmä vlakovej dopravy.
- Vybudovať cyklodestinácie - realizácia cykloturistických trás, doplnkovej cykloturistickej vybavenosti (siete Bike Pointov KSK) a rozvoj služieb vhodných pre cyklistov. Cyklodestinácie budú slúžiť aj ako tréningové centrá, kde si cyklisti budú zlepšovať svoje zručnosti jazdy na bicykli a aktívnym oddychom celkovo svoj zdravotný stav.
- Zabezpečiť pravidelný zber dát - systematický zber údajov o počte cyklistov predovšetkým prostredníctvom automatických cyklosčítačov, údaje o nehodovosti cyklistov, či zisťovanie stavu kvality cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry sú silný nástroj pre vyhodnotenie úspešnosti hlavných cieľov CykloStratégie. Zároveň objektívne údaje tvoria solídny podklad pre zlepšovanie plánovania a tiež aj informovanie odbornej a laickej verejnosti.
- Management - dostatočné personálne a odborné obsadenie Cyklotímu poverené implementáciou stratégie je nevyhnutným predpokladom dobrých výsledkov. Manažment implementácie cyklostratégie je rozdelený medzi Úrad KSK a Správu ciest KSK.

Jednotlivé špecifické ciele majú zadefinované opatrenia / akčné plány na splnenie jednotlivých špecifických cieľov, ktoré konkretizujú - definujú výstupy a indikátory pre tieto aktivity a taktiež aj približný časový rámec ich naplnenia.

Predmetom SEA procesu nie sú konkrétne projektové zámery, ale hlave ciele, špecifické ciele a opatrenia/akčné plány tak ako sú uvedené v priloženom strategickom dokumente v prílohe správy o hodnotení.

Zároveň platí, podľa §4 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z., že posudzovanie vplyvov strategického dokumentu nenahrádza posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti uvedenej v tretej časti zákona. Preto pán Lipka nemôže v procese SEA žiadať posúdenie v rozsahu a podrobnosti EIA, teda posúdenie vplyvov navrhovaných činností.

<u>Stanovisko bod 9</u>

Návrhy

Z vyššie uvedených dôvodov a použitím zásady predbežnej opatrnosti vyjadrenej v § 13 zákona č. 17/1992 Zb. o ochrane životného prostredia v znení neskorších predpisov, ktorá je základnou zásadou pri ochrane životného prostredia, navrhujem, aby sa k touto môjmu stanovisku, k stručnému opisu jednotlivých cyklistických koridorov v SoH a k tomu, že ich obstarávateľ v SoH riadne neposúdil, vyjadrili aj príslušné správy národných parkov, resp. chránených krajinných oblastí (ŠOP SR). Tieto odborné orgány a organizácie disponujú dostatočnými informáciami a odbornými podkladmi, aby sa mohli skutočne vplyvy týchto cyklistických koridorov posúdiť, resp. vypracovať primerané hodnotenie ich vplyvov.

Súčasne navrhujem a žiadam príslušný orgán, aby v súlade s § 9 ods. 7 a ods. 8 EIA zákona:

(i) obstarávateľovi vrátil SoH a primerané hodnotenie cyklostratégie KSK na jej doplnenie, t.j. konkrétne to znamená, že autori SoH musia vyhodnotiť navrhnuté cyklistické koridory v súlade s manažmentovými, ekologicko-stabilizačnými, hydroekologickými a protipovodňovými a protieróznymi opatreniami uvedenými v príslušných regionálnych územných systémoch ekologickej stability okresov Košického kraja;

(ii) obstarávateľovi vrátil SoH a primerané hodnotenie cyklostratégie KSK na ich doplnenie, t.j. konkrétne to znamená, že autori SoH musia vyhodnotiť navrhnuté cyklistické koridory v súlade bodom 2.2.1 rozsahu hodnotenia cyklostratégie KSK a vypracovať skutočné a reálne primerané hodnotenie vplyvov v súlade s § 28 ods. 5 ZoPaK a Metodiky ŠOP SR;

(iii) obstarávateľovi uložil povinnosť poskytnúť nevyhnutné doplňujúce informácie k predloženej SoH a k primeranému hodnoteniu cyklostratégie KSK v rozsahu tohto môjho stanoviska; a

(iv) obstarávateľovi uložil povinnosť vyhodnotiť stanoviská vyššie uvedených dotknutých orgánov a organizácií k SoH a primerané hodnotenie cyklostratégie KSK minimálne v rozsahu tohto môjho stanoviska.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

K bodu 9

V stanovisku, vychádzajúc z bodov vyššie, pán Lipka predkladá požiadavky s odvolaním sa na § 9 ods. 7 a ods. 8 zákona č. 24/2006 Z. z.

K návrhu v bode 9(i)

Zákon č. 24/2006 Z. z. v § 9 ods. 7 určuje, že neúplnú Správu o hodnotení strategického dokumentu podľa § 9 ods. 1 príslušný orgán vráti bez zbytočného odkladu, najneskôr však do piatich pracovných dní od jej doručenia, obstarávateľovi na doplnenie, pričom určí rozsah jej doplnenia.

Správa o hodnotení bola vypracovaná v máji 2024 kolektívom spoločnosti Ekojet, s.r.o.

Správa o hodnotení je vyhotovená podľa osnovy danej prílohou č. 4 k zákonu č. 24/2006 Z. z. a podľa Rozsahu hodnotenia č. OU-KE-OSZP1-2023/022735 zo dňa 23.06.2023 určeného Okresným úradom Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie – príslušný orgán.

Príslušný orgán správu o hodnotení považoval za úplnú a preto ju rozposlal a zverejnil plne v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. a tak, ako v celom procese informoval o všetkých krokoch verejnosť.

V žiadnom z doručených stanovísk, okrem stanoviska p. Lipku, neboli predložené požiadavky na dopracovanie správy o hodnotení. Následne bolo realizované verejné prerokovanie, ktoré p. Lipka nevyužil, rovnako ako možnosť konzultácií.

Na základe určenia odborne spôsobilej osoby na vypracovanie odborného posudku príslušným orgánom listom Okresného úradu Košice č. OU-KE-OSZP1-2024/ 003482- 440 doručeného dňa 25.7.2024 bol spracovaný odborný posudok k strategickému dokumentu.

Spracovateľ odborného posudku Ing. Jozef Marko, CSc. uviedol, že predložená Správa o hodnotení, z hľadiska obsahu a štruktúry je plne v súlade s požiadavkami prílohy č. 4 k zákonu o posudzovaní vplyvov.

Údaje uvedené v jednotlivých častiach správy o hodnotení sú, vzhľadom na charakter, rozsah a vyhodnotenie vplyvov strategického dokumentu, postačujúce. Environmentálna charakteristika strategického dokumentu umožnila posúdiť očakávané vplyvy na životné prostredie v požadovanej podrobnosti a rozsahu a navrhnúť primerané opatrenia.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. príslušný orgán vráti bez zbytočného odkladu, najneskôr však do piatich pracovných dní od jej doručenia. V zmysle § 9 ods. 9 správu o hodnotení strategického dokumentu obstarávateľ listom č. 107/2024 zo dňa 29.05.2024 predložil príslušnému orgánu v počte určenom v rozsahu hodnotenia podľa § 8 ods. 3 v písomnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát.

Príslušný orgán informoval verejnosť o predložení Správy o hodnotení strategického dokumentu nielen na webovom sídle MŽP SR ale aj obvyklým spôsobom, ktorým komunikuje Košický samosprávny kraj.

List zo stanoviskom p. Lipku je s dátumom 16.8.2024, teda takmer tri mesiace po predložení správy o hodnotení.

Požiadavka p. Lipku na vrátenie správy o hodnotení nie je vecne ani formálne odôvodnená.

Zákon č. 24/2006 Z. z. v § 9 ods. 8 určuje, že obstarávateľ poskytne príslušnému orgánu na požiadanie nevyhnutné doplňujúce informácie k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu, ako i vyhodnotenie stanovísk predložených k správe o hodnotení strategického dokumentu.

V celom doterajšom priebehu posudzovania strategického dokumentu nevyvstala potreba požiadavky príslušného orgánu na doplňujúce informácie obstarávateľa.

Vzhľadom k tomu, že sa príslušný orgán, napriek tomu, že stanovisko p. Lipku bolo doručené po uplynutí zákonných lehôt, na stanovisko rozhodol prihliadať.

K návrhu v bode 9(ii)

Tak, ako už bolo spomenuté v texte vyššie k bodom č. 2 až 8 stanoviska p. Lipku, v zmysle § 28 ods. 5, zákona č. 543/2002 Z. z. sa primerané hodnotenie vyžaduje v prípade projektu, ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územie európskej sústavy chránených území významný vplyv, a preto ho nemožno podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť, ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na územie európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany a nebolo preukázané, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu tohto územia z hľadiska cieľov jeho ochrany; ustanovenie odseku 11 týmto nie je dotknuté.

Z uvedeného vyplýva, že treba očakávať aj negatívne ovplyvnenie aktivitami popisovanými v strategickom dokumente, ale keďže na základe podrobnosti jeho spracovania nie je možné ich definitívne potvrdiť ani vyvrátiť, je odporúčanie schválenie strategického dokumentu s podmienkou pre vypracovanie podrobných hodnotení na úrovni projektov pre konkrétne cyklistické trasy.

Takýmto spôsobom sa jasne stanovuje podmienka detailného hodnotenia vplyvov na územia Natura 2000 pri projektovaní a povoľovaní cyklotrasy a nie je možné ju ignorovať ani bez jej splnenia vydať potrebné povolenia pre realizáciu cyklotrasy.

Úplné hodnotenie vplyvov navrhovanej cyklotrasy na územia Natura 2000 je tiež podmienené riadne vykonaným terénnym prieskum, v období pred realizáciu stavby, pre zistenie aktuálneho stavu predmetov ochrany za účasti odborníkov na jednotlivé skupiny predmetov ochrany. Podstatný záver, ktorý je nespochybniteľný a v tejto chvíli v rámci SEA podstatný je, že <u>významné negatívne vplyvy neboli identifikované.</u>

Vzhľadom na predmet posúdenia, ktorým je strategický dokument, ktorý vytvára rámec pre následne podrobnejšie špecifikované aktivity, považujeme bod 2.2.1 určeného rozsahu hodnotenia za primerane splnený.

Záver je teda rovnaký ako v odpovedi na návrh v bode 9(ii) a to, že požiadavka p. Lipku na vrátenie správy o hodnotení nie je vecne ani formálne odôvodnená.

K návrhu v bode 9(iii)

Vecne táto požiadavka bola aj obsahom návrhu p. Lipku v bode 9(i). Zákon č. 24/2006 Z. z. v § 9 ods. 8 určuje, že obstarávateľ poskytne príslušnému orgánu na požiadanie nevyhnutné doplňujúce informácie k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu, ako i vyhodnotenie stanovísk predložených k správe o hodnotení strategického dokumentu.

V celom doterajšom priebehu posudzovania strategického dokumentu nevyvstala potreba požiadavky príslušného orgánu na doplňujúce informácie obstarávateľa. Vzhľadom k tomu, že sa príslušný orgán, napriek tomu, že stanovisko p. Lipku bolo doručené po uplynutí zákonných lehôt, rozhodol na stanovisko prihliadať. Využil možnosť vyplývajúcu zo zákona a vyžiadal od obstarávateľa doplňujúce informácie, ktoré boli zakomponované do odborného posudku.

Príslušný orgán v zásade túto požiadavku akceptoval a požiadal obstarávateľa o zahrnutie stanoviska medzi tie, ku ktorým predloží doplňujúce informácie, ktoré sú zahrnuté do vyjadrenia

spracovateľa odborného posudku..

K návrhu v bode 9(iv)

Zákon č. 24/2006 Z. z. určuje obstarávateľovi zabezpečiť odborný posudok k strategickému dokumentu.

V odbornom posudku sa vyhodnotí najmä
a) úplnosť správy o hodnotení strategického dokumentu,
b) stanoviská podľa § 12,
c) úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia,
d) použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií,
e) varianty riešenia strategického dokumentu,
f) návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu.

Odborný posudok bol vypracovaný odborne spôsobilou osobou a bol zaslaný príslušnému orgánu. V ňom boli vyhodnotené všetky stanoviská, ktoré boli doručené do dňa odovzdania odborného posudku. Prílohou k odbornému posudku je návrh Záverečného stanoviska.

Spracovateľ odborného posudku mal k dispozícii dodatočne aj stanovisko p. Lipku. Na základe doplňujúcich informácií od obstarávateľa a spracovateľa správy o hodnotení je v odbornom posudku vyjadrenie spracovateľa odborného posudku ku všetkým bodom stanoviska p. Lipku. Obstarávateľ naplní kapitolu VI. Závery, bod 6 Záverečného stanoviska, ktorého obsah je určený prílohou k zákonu o posudzovaní vplyvov.

Tento bod obsahuje vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom.

<u>Stanovisko bod 10</u>

Stanovisko k PHSR KSK, IUS KSK a AS KSK

V rozsahu, v akom samotné strategické dokumenty PHSR KSK, IUS KSK a AS KSK odkazujú na cyklostratégiu KSK, alebo z tejto cyklostratégie KSK vychádzajú a pracujú s ňou, sú aj správy o hodnotení a primerané hodnotenie vplyvov na lokality NATURA 2000 týchto strategických dokumentov nevyhnutne neúplné a trpia tak rovnakými vadami ako SoH a primerané hodnotenie cyklostratégie KSK.

Uvedomujem si, že toto moje stanovisko sa obmedzene vzťahuje k strategickému AS KSK, ktorý na len na str. 29 a str. 30 v časti *1.7.5. Cyklistická doprava obsahuje opis a ukazuje na obrázku k*ostrovú sieť cyklotrás na území Košického kraja (stav v roku 2021). Vzhľadom na vzájomnú previazanosť všetkých predložených strategických dokumentov a za účelom vylúčenia akýchkoľvek pochybností však túto svoju pripomienku uplatňujem aj k tomuto strategickému dokumentu.

Vyjadrenie príslušného orgánu k bodu 10

Hodnotenie predpokladaných vplyvov na chránené územia sústavy NATURA príslušný orgán považuje v úrovni hodnotenia vplyvov strategického dokumentu za primerané. Bližšie viď. zdôvodnenie k bodom 2 až 8.

<u>Stanovisko bod 11</u>

Stanovisko k IUS KSK - existencia projektovej dokumentácie k jednotlivým cyklotrasám ako súčasť projektových balíkov pre schválenie za účelom dosiahnutia špecifických cieľov uvedených v rámci IUS KSK

Strategický dokument IUS KSK, predložený verejnosti na pripomienky súčasne s cyklostratégiou KSK, vyžaduje na dosiahnutie jednotlivých strategických cieľov a špecifických cieľov konkrétne projekty – konkrétne stavby, ktorými sú práve jednotlivé cyklotrasy. Ako som už uviedol vyššie, existenciu týchto projektov napokon potvrdzuje toto stručné vysvetlenie uvedené na str. 34 IUS KSK:

„E. STRATEGICKÁ ČASŤ

Z dôvodu zabezpečenia väčšej flexibilnosti v celom procese implementácie IÚS sú tematické projektové balíky definované len cez špecifické ciele a indikatívne opatrenia. Konkrétne projektové zámery, ktoré sa premietnu do tematických projektových balíkov, sa budú vyberať zo zásobníka projektov IÚS priebežne, podľa vopred zadefinovaných kritérií reflektujúcich vlastnú stratégiu.

Integrované investičné balíčky predstavujú súbor vzájomne prepojených a súvisiacich projektov, ktoré budú zostavované na základe oprávnených aktivít na financovanie prostredníctvom IÚS, ako aj prostredníctvom ďalších doplnkových zdrojov za účelom naplnenia cieľov PHRSR KSK.“

V tejto súvislosti vznášam túto zásadnú pripomienku: bez jasného a transparentného zverejnenia konkrétnych projektových zámerov patriacich do konkrétnych tematických projektových balíkov nie je možné ani posúdiť IUS KSK podľa EIA zákona.

Inými slovami, nestačí uviesť len pekne znejúce strategické či špecifické ciele, ale súčasne projekty, ktorými majú byť tieto ciele dosiahnuté. Inak nejde o strategický dokument, ale len o neuchopiteľnú víziu – a tá nie je predmetom posudzovania podľa EIA zákona.

KSK ako navrhovateľ je tak jednoznačne povinný zverejniť aj tieto konkrétne projektové zámery. Príslušný orgán je v súlade s § 5 ods. 8 v spojení s § 9 ods. 7 a ods. 8 EIA a v súlade so zásadou materiálnej pravdy povinný KSK na predloženie týchto konkrétnych projektových zámerov vyzvať.

Prehľadne spracované tabuľky týchto konkrétnych projektových zámerov určite existujú už v čase posudzovania IUS KSK, spolu s ich opisom a spolu s príslušnými čiastkami, ktoré sú potrebné na ich realizáciu a mali by byť čerpané z príslušných eurofondov. Aby takéto informácie mohli byť do týchto tabuliek o jednotlivých konkrétnych projektových zámeroch uvedené, musí existovať nejaká verzia projektovej dokumentácie alebo iné spracovanie zámeru, ktoré poskytuje dostatočné informácie o tomto projektovom zámere.

Som si istý, že som oprávnený a schopný získať všetky tieto informácie o projektových zámeroch na základe žiadosti podľa infozákona. Neexistuje tak žiadny dôvod, aby si tieto informácie nemohli obstarať aj autori príslušnej SoH a primeraného hodnotenia tohto strategického dokumentu.

Predovšetkým však neexistuje žiadny dôvod na riadne posúdenie strategického dokumentu IUS KSK tak, aby neboli posudzované len pekne znejúce strategické a špecifické ciele, ale predovšetkým jednotlivé projektové zámery, ktorými majú byť tieto ciele dosiahnuté. To napokon priamo predpokladá aj ustanovenie § 28 ods. 5 ZoPaK a aj samotná Metodika ŠOP SR.

Potreba rýchleho schválenia tohto strategického dokumentu a začatie čerpania finančných prostriedkov z eurofondov nemôže byť ospravedlnením takej praxe a takého prístupu, že sa z posudzovania strategických dokumentov stane len papierové cvičenie zamerané na nádherne znejúce formulácie strategických cieľov a špecifických cieľov, keď sa napĺňanie týchto cieľov *konkrétnymi* projektovými balíčkami a v nich uvedenými *konkrétnymi* projektovými zámermi pred verejnosťou utají a tieto projekty sa už posudzovať nebudú. Posúdenie projektov ako navrhovaných činností podľa tretej časti EIA zákona nenahrádza ich riadne posúdenie ako súčasti príslušného strategického dokumentu. Práve pri posudzovaní strategického dokumentu sa totiž môžu najlepšie posúdiť aj všetky kumulatívne vplyvy týchto projektových zámerov.

Vyjadrenie príslušného orgánu k bodu 11

Obstarávateľ, spracovatelia strategického dokumentu a aj správy o hodnotení mali dostatočné informácie pre posúdenie strategických dokumentov PHSR KSK, IUS KSK a AS KSK podľa Prílohy č. 4 k zákonu č. 24/2006 Z. z.

Správa o hodnotení strategického dokumentu je vypracovaná podľa rozsahu hodnotenia vydaného

Okresným úradom Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (č. OU-KE-OSZP1-2023/016601-215, zo dňa 05.06.2023) a zároveň vzhľadom na povahu a rozsah strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 4 zákona č. 24/2006 Z. z., primerane k charakteru strategického dokumentu.

V etape prípravy a spracovania správy o hodnotení pre navrhované strategické dokumenty KSK bolo možné identifikovať predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na obyvateľstvo a zdravie a jednotlivé zložky životného prostredia do takej podrobnosti, akú strategický dokument vzťahujúcim sa na územie KSK poskytuje. Primerane charakteru strategického dokumentu, jeho priorít, strategických a špecifických cieľov boli identifikované primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne a negatívne vplyvy strategického dokumentu.

Realizáciou / prijatím strategického dokumentu dôjde k vytvoreniu podmienok pre vyvážený územný rozvoj dotknutého kraja spojených so zvyšovaním kvality života a zdravia jeho obyvateľov. Konštatujeme že významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo (zdravie) a jednotlivé zložky životného prostredia neboli identifikované.

Z pohľadu primeraného posúdenia vplyvov strategických dokumentov: PHSR KSK, IUS KSK a AS KSK na dotknuté územia sústavy Natura 2000, konštatujeme, že posúdenie vplyvov plánu na územia sústavy Natura 2000 je vypracované v zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a v zmysle článku 6.3 smernice 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Primerané posúdenie rieši vplyvy na územia Natura 2000 – chránené vtáčie územia a územia európskeho významu. Je zrejmé, že je posudzovaný strategický dokument a nie dokumentácia na stavebné povolenie alebo iný typ projektovej dokumentácie, ktoré obsahujú detailnejšie a presnejšie stavebno – technické údaje, resp. presnú lokalizáciu konkrétnych projektov.

<u>Stanovisko bod 12</u>

Aplikovateľnosť základných zásad správneho konania aj na SEA konanie

Napriek tomu, že podľa § 64 písm. a) EIA zákona sa na SEA konanie podľa druhej časti EIA zákona nevzťahuje správny poriadok, viacerí uznávaní autori sa zhodujú v tom, že § 3 ods. 2 v spojení s § 33 ods. 2 správneho poriadku patrí k takým základným zásadám, ktoré sa ako súčasť práva na spravodlivé súdne a iné konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, čl. 36 ods. 1 Listiny i čl. 6 ods. 1 Európskeho Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uplatnia v každom type administratívneho konania (viz. napr. *Potásch, P., Hašanová, J., Vallová, J., Milučký, J., Medžová, D. Správny poriadok. Komentár. 3. vydanie. Praha: C.H. Beck, 2019, s. 624, str. 16, str. 295 a str. 296, a tiež v konaní vedenom Najvyšším súdom sp. zn. 10Sžso/14/2015 a napr. ÚS SR, II. ÚS 148/06, III. ÚS 348/06, IV. ÚS 209/07 a I. ÚS 252/07).*

Rovnako tak základné zásady správneho konania uvedené v § 3 správneho poriadku tvoria bezpochyby také základné zásady, ktoré musia nevyhnutne prestupovať a vzťahovať sa na všetky typy konaní, bez ohľadu na to, že aplikácia správneho poriadku ako všeobecného procesného právneho predpisu na konkrétny typ administratívneho, resp. iného osobitného konania, vrátane SEA konania podľa druhej časti EIA zákona, je osobitným zákonom, vrátane EIA zákonom, explicitne vylúčená. Tieto zásady totiž tvoria materiálne jadro právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 prvej vety Ústavy. Týmito zásadami sú predovšetkým:

(i) zásada legality podľa § 3 ods. 1 správneho poriadku, vrátane *ochrany verejného záujmu*, ktorým je aj ochrana prírody a krajiny podľa § 2 ods. 1 poslednej vety ZoPaK;

(ii) zásada súčinnosti s účastníkmi konania podľa § 3 ods. 2 správneho poriadku; a

(iii) zásada materiálnej pravdy podľa § 3 ods. 5 v spojení s § 32 ods. 1 správneho poriadku (pozri tiež napr. *Potásch, P., Hašanová, J., Vallová, J., Milučký, J., Medžová, D. Správny poriadok.Komentár. 3. vydanie. Praha: C.H. Beck, 2019, s. 624, str. 11 až str. 57).*

Keďže vo všetkých svojich stanoviskách dôsledne presadzujem verejný záujem na ochranu prírody a krajiny v súlade s § 2 ods. 1 poslednou vetou ZoPaK a uvádzam skutočnosti, ktoré by mal príslušný orgán zistiť svojou vlastnou činnosťou v súlade so zásadou materiálnej pravdy, a zároveň uvádzam právne úvahy, ktorými by sa mal príslušný orgán riadiť v súlade so zásadou legality, je príslušný orgán povinný prihliadnuť a vysporiadať sa vo svojom rozhodnutí so všetkými mojimi stanoviskami riadne mu doručenými až *do umožnenia vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia podľa čl. 1 ods. 1 prvej vety v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa § 3 ods. 2 v spojení s § 33 ods. 2 správneho poriadku*.

Vyjadrenie príslušného orgánu k bodu 12

V zmysle §64 zákona o posudzovaní, na konania podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem

a) konania podľa druhej a štvrtej časti zákona,
b) osobitosti konania podľa § 20 ods. 1 a 3,
c) upustenia od variantného riešenia podľa § 22 ods. 7,
d) určenia obcí, v ktorých bude zámer k nahliadnutiu podľa § 23 ods. 2,
e) určenia rozsahu hodnotenia a harmonogramu podľa § 30,
f) konfliktu záujmov podľa § 63a
g) vydávania potvrdenia o súlade podľa § 37a.

Teda aj pán Lipka konštatuje, že na konanie SEA sa nevzťahuje správny poriadok a s týmto stanoviskom sa príslušný orgán stotožňuje. Ďalší text stanoviska p. Lipku v bode 12 je z hľadiska predmetu konania irelevantný a je skôr pokusom o svojský výklad zákonných ustanovení, ktorý ale zástupcovi verejnosti neprislúcha.

<u>Stanovisko bod 13</u>

Porušenie ustanovenia § 11 ods. 1 EIA zákona

Keďže strategické dokumenty KSK majú jednoznačne miestny dosah, boli a sú *všetky* dotknuté obce uvedené v príslušných strategických dokumentoch a tiež v príslušných správach o hodnotení k týmto strategickým dokumentom KSK (ďalej „SoH strategických dokumentov KSK“) do troch pracovných dní od doručenia SoH strategických dokumentov KSK povinné informovať o tom verejnosť *spôsobom v mieste obvyklým* a oznámiť, kde a kedy možno do SoH strategických dokumentov KSK nahliadnuť, robiť z nich výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

Podľa § 6 ods. 1 EIA zákona je spôsobom miestne obvyklým informácia o oznámení o SoH:

(i) *povinne* na úradnej tabuli dotknutej obce, a

(ii) *nepovinne* miestnou tlačou, miestnou televíziou alebo podobne.

Z § 6 ods. 1 EIA zákona v prípade správ o hodnotení týkajúcich sa strategických dokumentov nevyplýva zákonná povinnosť túto informáciu zverejniť aj na webovom sídle dotknutej obce, ak ho má dotknutá obec zriadené. Napriek tomu by mala existovať zhoda medzi (i) informáciami a oznámeniami zverejňovanými na elektronických úradných tabuliach na webových sídlach dotknutých obcí a (ii) informáciami a oznámeniami zverejňovanými na fyzických úradných tabuliach dotknutých obcí.

Bohužiaľ musím konštatovať, že mnohé dotknuté obce a mestá, vrátane tých najväčších, akými sú Košice, Michalovce, Rožňava, Spišská Nová Ves – s výnimkou zverejnenia správy o hodnotení IUS SK - alebo Trebišov zrejme žiadnu informáciu o SoH na elektronických úradných tabuliach na svojich webových sídlach nikdy nezverejnili, resp. nie je možné ich v archívoch nijako vyhľadať. Z absencie zverejnenia týchto oznámení na webových sídlach dotknutých obcí možno usudzovať aj na absenciu zverejnenia na fyzickej úradnej tabuli ako takej. Svetlú výnimku predstavujú napríklad Spišské Vlachy, ktoré tieto informácie zverejnili, s výnimkou informácie o cyklostratégii KSK. Spišské Vlachy však zverejnili informáciu o SoH (i k SoH k AS KSK).

Dovoľujem si Vás preto požiadať o preverenie, či k takýmto zverejneniam skutočne došlo a požiadať dotknuté obce Vaším prostredníctvom a tiež prostredníctvom KSK ako obstarávateľa, aby zabezpečili riadne a široké informovanie dotknutej verejnosti o správach o hodnotení strategických dokumentov

KSK (i) *povinne* na svojich úradných tabuliach v súlade s § 11 ods. 1 v spojení s § 6 ods. 1 EIA zákona a tiež (ii) síce dobrovoľne, avšak v súlade so základnou zásadou zabezpečenia širokej účasti verejnosti v tomto administratívnom konaní na svojich webových sídlach podľa § 11 ods. 1 v spojení s § 6 ods. 1 a v spojení s § 3 písm. b) a d) EIA zákona.

Súčasne si dovoľujem upozorniť, že nesplnenie informačnej povinnosti uvedenej § 11 ods. 1 *všetkými dotknutými obcami* zakladá takú zásadnú vadu tohto administratívneho konania, pre ktorú by záverečné stanoviská z posúdenia cyklostratégie KSK i ostatných strategických dokumentov KSK mohli byť zrušené správnym súdom pre ich nezákonnosť, a to pre porušenie zásadných aspektov procesného práva dotknutej verejnosti na spravodlivý proces v spojení s právom na priaznivé životné prostredie, na ktorých splnení treba podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej „Listina“) i čl. 6 ods. 1 Európskeho Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej „Dohovor“) a čl. 44 ods. 1 Ústavy a čl. 35 ods. 1 Listiny, ktoré by malo za následok vydanie nezákonného záverečného stanoviska v zmysle § 191 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku.

Naviac nezverejnenie oznámenia o SoH na webovom sídle dotknutej obce, ak ho má zriadené, treba v 21. storočí považovať nielen za nesúladné so základnými zásadami EIA zákona spočívajúcimi v zabezpečení účasti verejnosti pri posudzovaní strategických dokumentov a uvedenými v § 3 písm. b) a písm. d) EIA zákona a preto za neprípustné. Táto absencia naviac významne znižuje legitimitu prerokovania a pripomienkovania strategických dokumentov KSK ako zásadných strategických dokumentov pre Košický kraj, príslušných správ o hodnotení a primeraných hodnotení podľa § 28 ods. 5 ZoPaK a tiež legitimitu následného schválenia týchto strategických dokumentov zastupiteľstvom KSK. Pre informáciu Vám elektronicky zasielam webové snímky zo stránok vybraných miest, ktoré preukazujú, že k tomuto zverejneniu nedošlo.

Vyjadrenie príslušného orgánu k bodu 13

S názorom pána Lipku, že bol porušený zákon č. 24/2006 Z. z. zásadne nesúhlasíme. Jedná sa o dokument na regionálnej úrovni, ktorý je reprezentovaný samosprávnym krajom a strategický dokument bude schvaľovaný zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja. Cyklostratégia KSK teda nie je dokumentom na lokálnej úrovni. Príslušný orgán aj obstarávateľ si všetky povinnosti vyplývajúce im zo zákona č. 24/2006 Z. z. splnili.

SoH strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu boli všetkým obciam v rámci Košického kraja (450) doručené formou oznámenia samostatným listom s uvedením informácie, že sú sprístupnené na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR: https://www.enviroportal.sk/eia/detail/program-hospodarskeho-rozvoja-socialneho-rozvoja-kosickeho-samospravne. List obsahoval zároveň požiadavku o ich zverejnenie s uvedením informácie dokedy musia byť predmetné dokumenty verejnosti prístupné.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. obce majú o tejto skutočnosti verejnosť informovať spôsobom v mieste obvyklým a oznámiť kedy a kde možno do SoH strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu nahliadnuť, robiť z nich výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie, čo obce aj zabezpečili.

K pripomienke na nezverejnenie dokumentu, ktorá bola vznesená na adresu väčších miest, akými sú Košice, Michalovce, Rožňava, Spišská Nová Ves alebo Trebišov uvádzame, že na okresný úrad v sídle kraja boli doručené potvrdenia o zverejnení predmetného strategického dokumentu. Z doručených potvrdení vyplynulo, že SoH strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu boli riadne v zmysle požiadaviek zákona č. 24/2006 Z. z. dotknutými mestami zverejnené.

K pripomienke ohľadom lehoty na podanie stanoviska vychádzajúc z doručených potvrdení, okresný úrad v sídle kraja k včasnosti podania stanoviska p. Lipkom konštatuje nasledovné:

Vzhľadom na skutočnosť, že mestám/obciam bolo oznámenie o SoH strategického dokumentu aj s návrhom strategického dokumentu doručené listom dňa 12.06.2024, a mestá/obce mali podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o tejto skutočnosti informovať verejnosť v lehote do troch pracovných dní, tak posledný možný deň na zverejnenie bol 17.06.2027 a dokument mal byť prístupný verejnosti 21 dní (čiže 17.06.2024 + 21 dní, posledný deň lehoty zverejnenia vychádza tak na 08.07.2024). V prípade

mesta Košice bola táto lehota až do 23.07.2024, nakoľko predmetný dokument bol zverejnený až dňa 02.07.2024.

V prípade:

- mesta Rožňava bol dokument zverejnený v termíne od 14.06.2024 do 08.07.2024, (zvesené 09.07.2024),
- mesta Spišská Nová Ves bol dokument zverejnený v termíne od 17.06.2024 do 07.07.2024,
- mesta Michalovce bol dokument zverejnený v termíne od 17.06.2024 do 08.07.2024
- mesta Trebišov bol dokument zverejnený v termíne od 13.06.2024 do 08.07.2024.

Keďže posledný deň lehoty zverejnenia a aj lehoty na zaslanie pripomienok k SoH strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu vychádza na 08.07.2024 v prípade mesta Košice 23.07.2024 a stanovisko p. Lipku bolo na okresný úrad v sídle kraja doručené dňa 19.08.2024, z uvedeného vyplýva, že stanovisko p. Lipku, bolo na okresný úrad v sídle kraja doručené po lehote. Aj napriek tejto skutočnosti postupujúc podľa ustanovenia § 6a ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z., sa správny orgán predmetným stanoviskom zaoberal a vyhodnotil ho.

Stanovisko bod 14

Lehota na podanie stanoviska podľa § 11 ods. 1 v spojení s § 12 ods. 2 EIA zákona

Ako som uviedol vyššie, keďže nie všetky dotknuté obce oznámenie o SoH strategických dokumentov KSK, vrátane oznámenia o SoH, na svojich úradných tabuliach riadne zverejnili v súlade s § 11 ods. 1 EIA zákona, lehota na podanie písomného stanoviska dotknutou verejnosťou tak podľa § 12 ods. 2 ani nemôže zákonne uplynúť. Svoje stanovisko tak podávam včas.

V každom prípade, aj keby mal príslušný orgán na túto otázku iný právny názor a moje stanovisko nevzal do úvahy, zaštiťujúc sa ustanovením § 12 ods. 3 EIA zákona, dovoľujem si na príslušný orgán apelovať, aby to nerobil a na moje stanovisko prihliadol - a to v súlade so zásadou materiálnej pravdy a tiež vzhľadom na vyššie opísané vady pri zverejnení samotných strategických dokumentov KSK i SoH strategických dokumentov KSK dotknutými obcami.

Napokon mi dovoľte uviesť, že moje postavenie účastníka administratívnych konaní k strategickým dokumentom KSK podľa druhej časti EIA zákona mi priznáva ustanovenie § 6a ods. 5 EIA zákona, podľa ktorého má dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2 EIA zákona, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

Vyjadrenie príslušného orgánu k bodu 14

V rámci posudzovania strategického dokumentu bolo predložené Oznámenie o strategickom dokumente. Na základe stanovísk k Oznámeniu bol príslušným orgánom určený Rozsah hodnotenia ako zadanie pre vypracovanie Správy o hodnotení. Správa o hodnotení bola vypracovaná a zverejnená. Následne bolo zrealizované verejné prerokovanie. Príslušný orgán oznámil aj možnosť konzultácií podľa § 63 zákona č. 24/2006 Z. z.. V celom opísanom procese p. Lipka žiadnu aktivitu nevyvíjal, teda neprejavil záujem na príprave a prerokovaní strategického dokumentu.

Stanovisko p. Lipku bolo príslušnému orgánu zaslané po zákonom stanovenej lehote. Podľa § 12 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. , na stanovisko doručené po uplynutí lehôt uvedených v odsekoch 1 a 2 nemusí príslušný orgán prihliadať. Príslušný orgán sa však aj napriek tejto skutočnosti postupujúc podľa ustanovenia § 6a ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z., predmetným stanoviskom zaoberal a vyhodnotil ho.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. obstarávateľ do uplynutia doby sprístupnenia správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu podľa odseku 2 zabezpečí v spolupráci s príslušným orgánom ich verejné prerokovanie.

Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu v zmysle § 11 sa uskutočnilo dňa konaného dňa 28.06.2024 (piatok) o 11:30 hod. v budove Úradu Košického samosprávneho kraja, v zasadačke č. 310 na 2. poschodí, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

Z verejného prerokovania bol vyhotovený záznam.

V úvode zástupca obstarávateľa otvoril verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022 - 2027 - 2030“.

Prezentácia správy o hodnotení strategického dokumentu bola zabezpečená zo strany jej spracovateľa spoločnosti EKOJET, s.r.o. Spracovateľ správy o hodnotení strategického dokumentu prostredníctvom grafickej prezentácie informoval zúčastnených o výsledkoch procesu posudzovania. Na úvod uviedol, že Správa o hodnotení strategického dokumentu s prílohami vrátane samotného strategického dokumentu je verejne dostupná online na informačnom portáli MŽP SR (www.enviroportal.sk), ako aj na webstránke obstarávateľa. Ďalej konštatoval, že Správa o hodnotení strategického dokumentu je vypracovaná v zmysle prílohy č.4 zákona č.24/2006 Z. z. a podľa rozsahu hodnotenia vydaného Okresným úradom Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (č. OU-KE-OSZP1-2023/022735, zo dňa 23.06.2023).

Spracovateľ správy o hodnotení strategického dokumentu informoval a stručne popísal navrhované hlavné ciele a špecifické ciele strategického dokumentu, graficky znázornil a stručne popísal kostrovú sieť cyklistických trás Košického kraja, ako aj predošlý vývoj cykloturistických trás podľa regiónov v období rokov 2011 – 2021.

Konštatoval, že v etape prípravy a spracovania správy o hodnotení pre navrhovaný strategický dokument bolo možné identifikovať predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na jednotlivé zložky a faktory životného prostredia do takej podrobnosti, akú strategický dokument vzťahujúcim sa na územie KSK poskytuje. Informoval zúčastnených o pozitívnych vplyvov strategického dokumentu na jednotlivé zložky životného prostredia a obyvateľstvo, pričom na základe vykonaného posúdenia neboli identifikované významné negatívne vplyvy, ktoré by znemožnili prijať predložený strategický dokument.

Spracovateľ Správy o hodnotení strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022 - 2027 - 2030” odporúča schvaľujúcemu orgánu jeho schválenie a implementovanie v predloženom znení po zohľadnení pripomienok a požiadaviek účastníkov procesu posudzovania vrátane verejnosti vyplývajúcich z ich písomných stanovísk a záverov verejného prerokovania.

Po prezentácii spracovateľa správy o hodnotení strategického dokumentu zástupca obstarávateľa otvoril diskusiu.Verejného prerokovania sa zúčastnil za obec Jasov p. Kaputa (poslanec). V rámci diskusie bola k predmetnému strategickému dokumentu vznesené z jeho strany nasledovné otázky.

Či sa plánuje cyklotrasa cez obec Jasov? Pre aké plánovacie obdobie?
Odpoveď: zástupca obstarávateľa

Cez obec Jasov prechádza vetva Kostrovej siete KE10 Moldavská. Navrhovaná cyklotrasa prepája Moldavu nad Bodvou, Jasov až do Medzeva segregovanou cyklistickou cestičkou, v intraviláne využíva miestne komunikácie. Trasovanie je navrhnuté západne od cesty č. 550. Prejazd cez intravilán obce Jasov, nakoľko sa plánujú využívať existujúce komunikácie, je možné modifikovať pri vyšších stupňoch projektovej dokumentácie. Časový plán určený nie je.

Odpoveď: spracovateľ Správy o hodnotení

Trasa cyklotrasy KE10 Moldavská je graficky znázornená na str. 227 – 228 (kap. 5.4. KOSTROVÁ SIEŤ CYKLISTICKÝCH TRÁS KOŠICKÉHO KRAJA – aktualizovaná verzia) vrátane ďalších súvisiacich informácií uvedených v tabuľkovej časti.

V rámci diskusie neboli vznesené ďalšie otázky ani pripomienky

Na záver verejného prerokovania zástupca obstarávateľa poďakoval prítomným za účasť a ukončila verejné prerokovanie.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022 – 2027 – 2030 predstavuje strednodobý strategický dokument, voľne naväzujúci na Cyklostratégiu 2014 – 2020. Vychádza z poznania stavu v oblasti cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry. Prieskumy deľby prepravnej práce, ktoré identifikujú podiel cyklistickej dopravy nebol systematicky realizovaný po celom území Košického kraja. Strategická vízia je orientovaná predovšetkým na zvýšenie počtu cyklistov a cykloturistov, nakoľko je to hlavný ukazovateľ efektivity prostriedkov vynaložených na budovanie cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry. Cyklostratégia KSK rozoberá konkrétne kroky na dosiahnutie očakávaného výsledku, ktorým je do roku 2030 dosiahnutie 50 %-ného nárastu cyklistov na cyklistických komunikáciách Košického kraja. Jednotlivé kroky na dosiahnutie tohto cieľa sú spracované do akčného plánu, ktorý je súčasťou návrhovej časti Cyklostratégie KSK. Koncept novej Cyklostratégie KSK si kladie za úlohu aj jej prepojenie a komplementárnosť s ďalšími strategickými dokumentmi predovšetkým Plánom udržateľnej mobility KSK, Kostrovou sieťou cyklistických komunikácií KSK a Stratégiou rozvoja cestovného ruchu KSK. Aktualizovaná verzia Kostrovej siete cyklistických komunikácií predstavuje zároveň územnoplánovací podklad pre najbližšiu aktualizáciu Územného plánu VÚC Košice.

Časovo je naviazaný na nové programovacie obdobie Slovenskej republiky a Európskej únie do roku 2030. Cyklostratégia KSK navrhuje riešenia, ktoré prispejú k trvalo udržateľnému rozvoju cyklistickej dopravy a cykloturistiky na území kraja s previazanosťou na vzájomnú spoluprácu subjektov z územia kraja. Stratégia je vypracovaná v súlade s cieľmi existujúcich strategických dokumentov na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Významnou súčasťou strategického dokumentu je revízia a rozšírenie Kostrovej siete cyklistických komunikácií Košického kraja o jej napojenie na všetky mestá v zmysle Plánu udržateľnej mobility kraja.

Vzhľadom k účelu a charakteru dokumentu Cyklostratégie KSK boli zohľadnené všetky relevantné dokumenty, na medzinárodnej, európskej, národnej a krajskej úrovni uvedené v správy o hodnotení v časti II. / 6.3.Vzťah k iným strategickým dokumentom.

V záujme riešenia potrieb a dosiahnutia cieľov stanovených v strategickom dokumente vo vzťahu k zabezpečeniu environmentálnej udržateľnosti bude potrebné podporovať iba projekty šetrné k životnému prostrediu, ktoré minimalizujú negatívny dopad na životné prostredie vo vzťahu k využívaniu jednotlivých zložiek životného prostredia (zdrojov). Neefektívne projekty, nešetrné voči životnému prostrediu by nemali byť podporované.

V súvislosti s jednotlivými projektmi, ktoré sa plánujú s dôrazom na dosiahnutie cieľov a priorít tohto strategického dokumentu je potrebné:

- Dodržiavať požiadavky zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
  s adekvátnym zohľadnením všetkých aspektov a zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov.
- Dôsledne dodržiavať výsledky procesov posudzovaní vplyvov na životné prostredie a z nich vyplývajúcich opatrení a podmienok na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ako aj požadovaný rozsah poprojektovej analýzy (obdobne to platí aj pre zmeny projektov a už posúdené projekty).
- Pri realizácii opatrení nachádzajúcich sa v lokalitách Natura 2000, resp. v územiach s inak zvýšenou druhovou či územnou ochranou, je potrebné zohľadniť predmet ochrany daného územia / lokality.

V etape prípravy a spracovania správy o hodnotení pre navrhovaný strategický dokument bolo možné identifikovať predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na obyvateľstvo

a zdravie a jednotlivé zložky životného prostredia do takej podrobnosti, akú strategický dokument vzťahujúcim sa na územie KSK poskytuje.

Primerane charakteru strategického dokumentu, jeho špecifických cieľov a opatrení boli identifikované primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne a negatívne vplyvy strategického dokumentu uvedené v kap. 1.1 a kap.1.2. Konštatuje sa že významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo (zdravie) a jednotlivé zložky životného prostredia neboli identifikované.

Z uvedeného vplýva, že v prípade projektov alebo ich zmien, ktoré napĺňajú požiadavky procesnosti posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona, resp. požiadaviek EÚ smerníc, budú ich vplyvy riešené v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie osobitne.

V etape prípravy a spracovania správy o hodnotení pre navrhovaný strategický dokument bolo možné identifikovať predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na obyvateľstvo a zdravie a jednotlivé zložky životného prostredia do takej podrobnosti, akú strategický dokument vzťahujúci sa na územie KSK poskytuje. Primerane charakteru strategického dokumentu, jeho priorít, špecifických cieľov a opatrení boli identifikované primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne a negatívne vplyvy strategického dokumentu uvedené v kap. 1.1 a kap.1.2. správy o hodnotení. Možno konštatovať že významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo (zdravie) a jednotlivé zložky životného prostredia neboli identifikované.

V správe o hodnotení sú prehľade vyhodnotené primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobné, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne a negatívne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu

Hodnotenie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na zložky, faktory životného prostredia a zdravie obyvateľstva

V etape prípravy a spracovania správy o hodnotení pre navrhovaný strategický dokument bolo možné identifikovať predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na jednotlivé zložky a faktory životného prostredia do podrobnosti akú strategický dokument vzťahujúcim sa na územie KSK poskytuje.

Identifikované boli pozitívne a negatívne vplyvy strategického dokumentu z pohľadu jeho charakteru, priorít, strategických a špecifických cieľov a opatrení, pričom významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo a jednotlivé zložky životného prostredia neboli identifikované.

Vplyvy konkrétnych projektov vyplývajúcich zo strategického dokumentu v územnej podrobnosti budú bližšie špecifikované a posudzované samostatne podľa zákona o posudzovaní vplyvov, s adekvátnym zohľadnením všetkých aspektov.

• Predpokladané vplyvy na geomorfologické pomery a horninové prostredie

Realizácia a implementácia navrhovaného strategického dokumentu môže mať pozitívny i čiastočne negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery v území. Vplyvy konkrétnych projektov vyplývajúcich z posudzovaného strategického dokumentu budú závisieť od spôsobu a technického riešenia realizácie samotných stavieb / projektov.

Každá konkrétna stavba bude mať vypracovanú projektovú dokumentáciu a v prípade naplnenia požiadaviek zákona o posudzovaní bude pre ňu vykonaný proces posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z., pričom všetky zásahy do horninového prostredia by mali byť dôsledne vykonávané na základe výsledkov podrobných inžiniersko-geologických a hydrogeologických prieskumov pre konkrétne projekty.

Realizáciou strategického dokumentu, vzhľadom na jeho charakter, navrhované špecifické ciele a opatrenia sa nepredpokladá závažný zásah do horninového prostredia ani významné negatívne ovplyvnenie geomorfologických pomerov daného územia.

• Predpokladané vplyvy na poľnohospodársku a lesnú pôdu

Za negatívne vplyvy strategického dokumentu na pôdu možno považovať trvalé a dočasné zábery poľnohospodárskych/lesných pôd v súvislosti s rozvojom cyklistickej dopravy a cyklistickej infraštruktúry a to hlavne na poľnohospodárskej pôde vysokej bonity alebo na lesných pozemkoch. Samotné zábery pôd (trvalý/dočasný) budú spresnené v rámci projektových dokumentácií projektov, resp. v rámci posudzovania konkrétnych stavieb podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Z pohľadu jednotlivých aktivít strategického dokumentu je potrebné realizovať projekty s minimálnymi zábermi významne produkčných poľnohospodárskych plôch, resp. chránených pôd s vysokou bonitou a lesných pozemkov v územiach so zvýšeným stupňom ochrany.

Významné negatívne vplyvy strategického dokumentu na poľnohospodárske a lesné pôdy neboli identifikované.

• Predpokladané vplyvy na vody / vodné pomery

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu nepredstavuje implementácia strategického dokumentu významný zásah ani negatívne ovplyvnenie vodných pomerov v dotknutom kraji. Očakávaná je ochrana vodných tokov počas prevádzky činností zadefinovaných v strategickom dokumente hlavne pred znečistením únikom olejov, palív a chemických látok, v dôsledku preferovania cyklodopravy pred automobilovou dopravou, čo môže pozitívne ovplyvniť ekosystémy vodných tokov a ich biodiverzitu, ako aj prispieť k podpore ochrany vodných zdrojov v regióne.

Priamy vplyv na vody sa predpokladá pri realizácii konkrétnych projektov, preto počas realizácie stavebných prác bude potrebné pomocou organizačno – bezpečnostných opatrení realizovať stavebné práce tak, aby nedošlo k úniku nebezpečných látok zo stavebných mechanizmov (napr. nechlórované minerálne hydraulické oleje, nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje, ropné látky a pod.) do podložia a následne do podzemnej vody. Dodržaním stavebno – technických, organizačných a bezpečnostných opatrení počas realizácie konkrétnych projektov strategického dokumentu nie je predpoklad nepriaznivého ovplyvnenia režimu podzemných vôd ani hydrologických pomerov v danom území.

Pri vhodnom výbere alternatív projektov na samotnú realizáciu a dodržaní príslušných opatrení sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie a implementovania navrhovaného strategického dokumentu na vodné pomery.

• Predpokladané vplyvy na klimatické pomery a ovzdušie

Implementácia Cyklostratégie v Košickom samosprávnom kraji môže mať významné pozitívne vplyvy na klimatické pomery a kvalitu ovzdušia v regióne. V rámci dosahovania cieľov klimatického plánu môže častejšie využívanie cyklodopravy zohrávať kľúčovú úlohu. Cyklistika je z hľadiska emisií najčistejšou formou dopravy. V porovnaní s motorovými vozidlami alebo hromadnou dopravou nevypúšťa žiadne emisie CO_2 a ani ďalšie škodlivé látky. Zvýšené využívanie bicyklov môže viesť k redukcii emisií skleníkových plynov a lokálnych znečisťujúcich látok, čo prispieva k zmäkčeniu dopadov globálneho otepľovania, zlepšeniu kvality ovzdušia v mestách a ich okolí a celkovému pozitívnemu vplyvu na zdravie ľudí.

Okrem toho by rozšírenie cyklodopravy, podporou projektov s vyššou pridanou hodnotou, mohlo dopomôcť aktivitám ako je výsadba stromov a zvýšenie environmentálneho povedomia (informačné tabule na cyklotrasách, tematické bannery, atď.), čo by mohlo mať ďalší pozitívny vplyv na miestne klimatické podmienky. Nižšia závislosť na motorových vozidlách prispeje k zníženiu lokálnych dopravných zápch a zlepší plynulosť dopravy, čo sekundárne vedie k nižším emisiám a lepšej kvalite ovzdušia.

Úspech implementácie Cyklostratégie KSK bude závisieť od mnohých faktorov, vrátane podpory verejnosti, účinného plánovania a dostatočných investícií do infraštruktúry a podpory cyklodopravy.

Realizácia konkrétnych projektov, resp. príslušnej cykloinfraštruktúry bude vyžadovať zábery

pôd, zvýšenie množstva zastavaných plôch, resp. ostatných plôch, teda môže dôjsť k zníženiu výmer infiltrácie zrážok, k výrubu drevín a lesných porastov, k zabratiu rastlinného pokryvu, resp. biotopov, zásahom do brehových porastov a pod.

Výstavba konkrétnych projektov, resp. príslušnej infraštruktúry bude spojená so zvýšenou produkciou látok znečisťujúcich ovzdušie. Počas výstavby projektov môže dochádzať k znečisťovaniu ovzdušia prachom a emisiami výfukových plynov v dôsledku stavebnej činnosti – prevádzkou stavebnej techniky a stavebných mechanizmov, pôjde o vplyvy dočasné s lokálnym charakterom, ktorých rozsah je možné zmierniť technickými, technologickými a organizačnými opatreniami.

Vplyv strategického dokumentu na klimatické pomery (mikroklímu) a ovzdušie v dotknutých geografických oblastiach bude lokálneho, resp. miestneho charakteru, pričom sa nepredpokladajú významné negatívne vplyvy na klimatické pomery a kvalitu ovzdušia. Pozitívne vplyvy sa prejavia vo forme vplyvu na zdravie ľudí, znžovania znečistenia ovzdušia na lokálnej a vyššej úrovni a sekundárne na všetky zložky životného prostredia.

• Predpokladané vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Napĺňanie cieľov a priorít strategického dokumentu bude súvisieť s realizáciu konkrétnych projektov, ktoré môžu mať pozitívny, ale i negatívny vplyv na faunu, flóru a ich biotopy. Priamy negatívny vplyv realizácie navrhovaných konkrétnych projektov na faunu, flóru a biotopy predstavuje:

- priamy zásah do biotopov (strata stanovíšť rastlinných a živočíšnych druhov počas výstavby),
- výrub drevín a lesných porastov,
- vyrušovanie živočíchov z dôvodu zvýšeného pohybu stavebných mechanizmov a pracovníkov stavby,
- fragmentácia a zmeny biotopov pôvodných druhov fauny a flóry (hlavne vo vzťahu ku biotopom európskeho a národného významu),
- strata potravných biotopov, oddychových miest pre živočíchy, úkrytových možností,
- narušenie regeneračnej schopnosti ekosystémov,
- znižovanie lokálnej biologickej rozmanitosti druhového zloženia rastlinných a živočíšnych druhov, a pod.

Medzi pozitívne vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy možno zaradiť využívanie cyklodopravy, ktorá v menšej miere zaťažuje životné prostredie a kladie nižšie požiadavky na budovanie a údržbu infraštruktúry. Implementácia cyklostratégie v kombinácii s možnou propagáciou ochrany prírody bude mať v konečnom dôsledku pozitívny vplyv na biologickú rozmanitosť druhového zloženia rastlinných a živočíšnych druhov (hlavne vo vzťahu ku chránených druhom a druhom európskeho a národného významu) smerom k rozvoju populácií druhov.

Pri projektovaní a realizácii realizovaných činností je kľúčové dôkladne poznávať druhové zloženie a početnosť dotknutých populácií živočíchov a rastlín, ako aj ich biotopy, ale aj dôsledne vyhodnotiť možný vplyv na ne, pričom uvedené sa netýka iba priamo dotknutých živočíšnych a rastlinných druhov a ich biotopov, ale treba brať do úvahy aj možné sekundárne a nepriame vplyvy na populácie a biotopy vyskytujúce sa v širšom území so zreteľom na možné vplyvy v rámci potravinového reťazca. Predpokladom minimalizácie uvedených vplyvov je dôsledná realizácia navrhovaných opatrení na minimalizáciu, resp. elimináciu negatívnych vplyvov alebo realizovanie kompenzačných opatrení a to vo vzťahu ku požiadavkám orgánov ochrany prírody a krajiny a za dôsledného dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa ochrany prírody a krajiny v Slovenskej republike, resp. vyplývajúcich z medzinárodných záväzkov a v neposlednom rade posúdiť vplyv konkrétnych projektov na životné prostredie v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

Pri vhodnom výbere alternatívy projektu na samotnú realizáciu a dodržaní príslušných opatrení sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie a implementovania navrhovaného strategického dokumentu na faunu, flóru a ich biotopy.

• Predpokladané vplyvy na chránené územia

Viaceré existujúce a aj navrhované cyklokomunikácie / koridory Kostrovej siete KSK prechádzajú rôznymi chránenými územiami (MCHÚ, VCHÚ, Natura 2000). V rámci navrhovaných aktivít strategického dokumentu tak môže dôjsť k možnému zásahu do chránených území. V projektových dokumentáciách jednotlivých navrhovaných projektových aktivít / zámerov dôjde k ich bližšej špecifikácii lokalizácie na základe geodetického zamerania a špecifikácii technického riešenia konkrétneho projektu, čím dôjde k spresneniu možného prekryvu, resp. zásahu do chránených území.

Osobitne boli hodnotené predpokladané vplyvy na chránené územia európskeho významu.

Predpokladané vplyvy na krajinu, krajinný obraz, urbánny komplex, doprava, prvky ÚSES

Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia sa v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja komplexne rieši územnými plánmi, prostredníctvom ktorých sa určujú zásady, vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu krajiny, kultúrnohistorické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorba krajiny. Oproti súčasnému stavu sa v dosahu vplyvu navrhovaného strategického dokumentu predpokladá čiastočná zmena súčasnej štruktúry a využívania krajiny. Pôjde o umiestnenie nových stavebných objektov a modernizovanej cyklistickej infraštruktúry (udržateľná a ekologická mobilita) na poľnohospodárskej pôde, lesných pozemkoch, na zastavaných plochách, resp. ostatných plochách a to v zastavaných územiach, ale aj mimo zastavaných území dotknutých sídiel.

V prípade prvkov ÚSES sa predpokladá v určitých prípadoch, že dôjde k zásahom do nich, resp. k určitým zásahom do ich funkčnosti. Významný zásah do migračných trás živočíchov ani znefunkčnenie či zánik ekologických väzieb vodných tokov v nadväznosti na prvky ÚSES v jednotlivých dotknutých geografických oblastiach KSK sa realizáciou strategického dokumentu nepredpokladá.

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu, resp. projektov / aktivít, ktoré majú zabezpečiť napĺňanie špecifických cieľov strategického dokumentu je predpoklad, že ich realizáciou, resp. implementáciou nedôjde k významnej zmene krajinnej štruktúry, krajinného obrazu a scenérie krajiny a zásahom do kostry ÚSES, vplyv navrhovaného strategického dokumentu na krajinu, krajinný obraz a urbánny komplex, dopravné systémy v dotknutých geografických oblastiach KSK bude prijateľný, únosný a realizovateľný.

V rámci realizácie jednotlivých projektov / aktivít strategického dokumentu budú rešpektované dokumentácie ÚSES na regionálnej a miestnej úrovni. ***Realizáciou strategického dokumentu nie je predpoklad znefunkčnenia väzieb medzi jednotlivými prvkami kostry územného systému ekologickej stability.***

Predpokladané vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, kultúrne a prírodné dedičstvo UNESCO, archeologické náleziská a cestovných ruch

Výstavba konkrétnych projektov, resp. príslušnej infraštruktúry v rámci cieľov navrhovaného strategického dokumentu sa môžu dotknúť pamiatkovej ochrany kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO, resp. kultúrnych pamiatok, pamätihodností, archeologických nálezov, atď.

Predpokladá sa, že realizácia projektov / aktivít vyplývajúcich z priorít a cieľov Cyklostratégie KSK nebude mať negatívny vplyv na kultúrne pamiatky, historické pamiatky, resp. kultúrne a prírodné dedičstvo UNESCO (Vihorlatský prales, Dobšinská ľadová jaskyňa, Jasovská jaskyňa, Gombasecká jaskyňa, jaskyňa Domica, Krásnohorská jaskyňa, Ochtinská aragonitová jaskyňa, Spišský hrad, Žehra, Spišské podhradie, Ruská Bystrá)a realizácia týchto činností/aktivít negatívne neovplyvní štruktúru dotknutých sídelných útvarov, ich pamiatkové zóny, resp. prvkov prírodného dedičstva. Podmienkou realizácie projektov / aktivít je stanovisko / vyjadrenie príslušného pamiatkového úradu, ktorý vyhodnotí možnosť stretu záujmov projektov / aktivít v danom území s pamiatkovými záujmami dotknutého orgánu.

Pred začatím výkopových prác je potrebné preveriť, či sú na lokalite výstavby evidované objekty

alebo predmety, ktoré by spadali do podmienok pamiatkovej starostlivosti, resp. či dotknutá lokalita sa nenachádza v pamiatkových zónach či rezerváciách v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Realizácia strategického dokumentu nebude mať negatívny vplyv na archeologické náleziská a kultúrne pamiatky, nakoľko v rámci konkrétnych projektov a aktivít bude zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov rešpektovaný.

Investície do rozvoja cyklodopravy môžu mať významný priamy pozitívny vplyv na cestovný ruch z viacerých hľadísk. Investície do cyklochodníkov, cyklistických trás a zlepšenie bezpečnosti cyklistov na cestách zvyšujú atraktivitu miest pre cyklistov. Tým sa podnecuje cestovný ruch, najmä medzi ľuďmi, ktorí preferujú aktívny spôsob dopravy. V rámci rozvoja turistickej ponuky cyklistické trasy a cyklochodníky prepájajú atraktívne miesta, prírodné parky, historické pamiatky a ďalšie turistické atrakcie. To rozširuje ponuku a vytvára nové príležitosti pre cykloturistiku a turistov, ktorí hľadajú aktívne zážitky v prírode či v historických lokalitách. Rozvoj cyklodopravy môže priniesť pozitívne vplyvy v prospech miestnych podnikov. Cykloturisti využívajú služby, ako sú ubytovacie zariadenia, reštaurácie, obchody so športovým a outdoorovým vybavením a pod. Taktiež, podpora cyklodopravy môže prispieť k zvýšeniu pohybovej aktivity medzi obyvateľstvom aj návštevníkmi. Cyklistika je zdravým spôsobom, ako preskúmať lokálne kúpeľné a wellness destinácie a zároveň si udržať zdravie a kondíciu, čo môže byť atraktívne pre špecifický typ turistov. V neposlednom rade, z ekologického aspektu je cyklodoprava šetrnejšia k životnému prostrediu ako osobné automobily či iné motorizované dopravné prostriedky. Zlepšenie cyklodopravy môže podporiť ekologické iniciatívy a pritiahnuť turistov, ktorí sú zaujatí udržateľným cestovným ruchom.

Celkovo môžu investície do cyklodopravy a rozvoja cyklodopravy pozitívne ovplyvniť cestovný ruch tým, že podporujú udržateľný, aktívny a zážitkový spôsob cestovania, ktorý je atraktívny pre širokú škálu turistov.

V rámci implementácie jednotlivých cieľov strategického dokumentu dôjde k podpore rozvoja cestovného ruchu a kultúry využitím endogénneho potenciálu kraja, čo hodnotí ako pozitívny vplyv strategického dokumentu na rekreáciu a cestovných ruch.

•Predpokladané vplyvy na obyvateľstvo, jeho zdravotný stav a aktivity

Primárnym pravdepodobným vplyvom navrhovaného strategického dokumentu je zvýšenie mobility na území Košického samosprávneho kraja s využitím cyklistickej dopravy a tým aj podpora zdravého životného štýlu a zvýšená celková kvalita života na individuálnej a kolektívnej úrovni.

Jedným z hlavných prínosov je podpora fyzickej aktivity. Bicyklovanie ako spôsob dopravy podnecuje ľudí k pravidelnej cvičebnej aktivite, čo prispieva k celkovému fyzickému zdraviu. Využívaním cyklistickej dopravy na prepravu do práce, do školy alebo pri bežných denných aktivitách môžu dosiahnuť denný pohybový cieľ bez ďalších samostatných cvičebných rutín a podporuje sa teda aktívny spôsob života, čo môže viesť k celkovému zlepšeniu zdravia.

Ďalším významným faktorom je psychické zdravie. Pohybová aktivita významne vplýva na hormonálnu aktivitu a teda vylučovanie hormónov (endorfíny), ktoré zlepšujú náladu a pomáhajú znižovať stres a úzkosť. Tento aspekt je dôležitý v dobe zvýšenej psychickej záťaže a stresu. Taktiež, menej znečisťovania ovzdušia z dôvodu menšieho používania motorových vozidiel znamená lepšiu kvalitu ovzdušia, čo má priaznivý vplyv na dýchacie systémy obyvateľstva a znižuje riziko s tým spojených zdravotných problémov. V neposlednom rade, cyklodoprava môže prispieť k boju proti obezite a súvisiacim chorobám. Pravidelná cyklodoprava je účinnou formou cvičenia, ktorá pomáha s nadváhou a posilňuje svaly, čím znižuje riziko vzniku chorôb ako je cukrovka, ochorenia srdca a vysoký krvný tlak.

Celkovo môžu investície do cyklodopravy a rozvoja cyklodopravy viesť k zlepšeniu zdravia obyvateľstva tým, že podporujú aktívny životný štýl, znižujú znečisťovanie ovzdušia a stres,
a zlepšujú psychickú pohodu.

Pri realizácii opatrení a pri dodržiavaní platných hygienických limitov v zmysle platnej legislatívy sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie strategického dokumentu na dotknuté obyvateľstvo a jeho zdravotný stav. Počas prevádzky konkrétnych projektov / aktivít vyplývajúcich z cieľov Cyklostratégie KSK sa nepredpokladá vznik takých látok, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva a životné prostredie.

Nepriame vplyvy strategického dokumentu sa môžu prejaviť počas samotnej výstavby projektov, kontrétnych činností vyplývajúcich z priorít a cieľov Cyklostratégie KSK, ktoré môžu v zastavaných obytných častiach dočasne spôsobiť zvýšenie hlukového zaťaženia staveniskovou dopravou, zvýšenie prašnosti, vibrácií, zvýšením produkcie odpadov a pod. Pôjde o vplyvy dočasné, s časovo a priestorovo premenlivým charakterom.

Realizáciou / prijatím strategického dokumentu dôjde k vytvoreniu podmienok pre vyvážený územný rozvoj kraja spojených so zvyšovaním využitia cyklistickej dopravy a teda aj kvality života a zdravia jeho obyvateľov. Vplyv strategického dokumentu na obyvateľstvo bude pozitívny, významné negatívne vplyvy neboli identifikované.

Reálne vplyvy súvisiace s navrhovaným strategickým dokumentom sa prejavia až v súvislosti s realizáciou stavieb, resp. činností a následne prevádzkou objektov, ktoré budú realizované v súlade s podmienkami strategického dokumentu. Preto v tejto etape poznania, v podrobnosti a mierke v akej sa strategický dokument spracováva, možno niektoré vplyvy určiť len rámcovo.

Podrobnejšie hodnotenie vplyvov na životné prostredie bude spojené s návrhom jednotlivých stavieb (navrhovaných činností), z ktorých najvýznamnejšie budú z pohľadu možných vplyvov na životné prostredie hodnotené v procese posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov (resp. podľa znenia legislatívnych noriem platných v reálnom čase prípravy činností).

• Vplyvy na obyvateľstvo

V zásade možno konštatovať, že Cyklostratégia KSK sa dotkne všetkých obyvateľov a návštevníkov Košického samosprávneho kraja. Priame vplyvy na obyvateľstvo budú najmä v oblastiach, v ktorých sa navrhujú nové aktivity.

V zásade možno vplyvy na obyvateľstvo hodnotiť ako pozitívny prínos k ponuke cykloturistiky a zdravého pohybu.

•Vplyvy na prírodné prostredie

Vplyvy na horninové prostredie sa prejavia predovšetkým v etape výstavby jednotlivých objektov. Predpokladajú sa až v dôsledku odstránenia vrchnej vrstvy, kedy sa zmenia podmienky pre prienik povrchovej kontaminácie. Možno očakávať zvýšené lokálne riziko kontaminácie horninového prostredia spôsobené stavbou a otvorením ciest pre vznik sekundárnych kontaminantov z povrchu. Únikom látok sa bude predchádzať dodržiavaním a kontrolou technologickej disciplíny. Vzhľadom na efektívne technické opatrenia je takéto riziko negatívneho vplyvu na horninové prostredie minimálne.

Stavebné práce pri výstavbe budú vplývať na kvalitu ovzdušia v bezprostrednom okolí stavieb v podobe zvýšenej prašnosti a generovaných emisií z pohybu stavebných mechanizmov. Tieto vplyvy budú časovo obmedzené na dobu trvania stavebných prác. V etape prevádzky, vzhľadom na charakter a ciele strategického dokumentu možno očakávať sprostredkovane pozitívny vplyv na znečisťovanie ovzdušia , resp. klimatické pomery.

Vody patria medzi najzraniteľnejšie zložky prírodného prostredia. Podmieňuje to ich dynamický a premenlivý prietokový režim a s tým súvisiaci hladinový režim. S tým je úzko spätá aj interakcia povrchových a podzemných vôd v území, či už dochádza na niektorých úsekoch k drenážnemu účinku alebo k brehovej infiltrácii vody z koryta do podzemných vôd.

Ochrana podzemnej vody zohráva dôležitú úlohu pri zabezpečovaní kvality podzemnej vody pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Vplyvom ľudskej činnosti stále vzrastá jej ohrozenie a

hľadajú sa spôsoby na jej efektívnu ochranu.

V súvislosti s novými objektmi, ktoré budú realizované vo väzbe na navrhovaný strategický dokument, pristupujú aj nové možné kolízne body. Pri návrhu trás v rámci konkrétnych aktivít treba brať ohľad na riešenie trasovania vo citlivých oblastiach. V štandardných prevádzkových podmienkach však nedochádza ku kontaminácii podzemných vôd.

Významná časť sledovaného územia, v ktorom sú plánované rôzne aktivity, leží v človekom intenzívne využívanej krajine. Biota týchto častí záujmového územia je do značnej miery ovplyvnená a determinovaná zásahmi človeka v minulosti i v súčasnosti.

Zároveň však treba vyzdvihnúť aj fakt, že v území sa zachovalo viacero lokalít, v ktorých je príroda veľmi blízka prirodzenému stavu. Celkové stanovenie rozsahu zásahov do biotopov a zásahov do porastov drevín bude potrebné konkretizovať pre každú stavbu či činnosť osobitne v zmysle platných legislatívnych predpisov.

Pod pojmom kultúrna krajina možno chápať komplex urbanizovaných a prírodných prvkov v istom stupni zachovanej harmónie. Ide o človekom pretvorenú prírodnú krajinu viac-menej cieľavedomou činnosťou, o otvorený prírodno – antropogénny systém ako výsledok pôsobenia človeka a ľudskej spoločnosti v priestore a čase.

Najvýraznejšie sa vplyvy na krajinu, a to či už z hľadiska zmien krajinnej štruktúry alebo z hľadiska zmien ovplyvňujúcich krajinný obraz, prejavia v lokalitách určených pre rozvoj nových funkčných plôch.

Hodnotenie konkrétnych vplyvov na krajinu, na jej súčasnú štruktúru, funkčné využitie územia, krajinný obraz a pod. bude potrebné uskutočniť v rámci posúdenia vplyvov jednotlivých konkrétnych navrhovaných činností. Ich kvantifikácia nie je v tomto stupni posudzovania možná. Konkrétne riešenie bude predmetom podrobnej projektovej dokumentácie.

Pri realizácii investičných zámerov vyplývajúcich z implementácie jednotlivých špecifických cieľov je určité riziko negatívneho zásahu do životného prostredia, toto však bude eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov. a následnou realizáciou navrhnutých opatrení na jednotlivé zložky životného prostredia a dotknuté obyvateľstvo. Realizáciou opatrení v premietnutí cez príslušné k nim priradené rámcové aktivity nedôjde k významnému negatívnemu ovplyvneniu jednotlivých zložiek životného prostredia vrátane zdravia obyvateľstva.

Súčasťou Cyklostratégie KSK, a jej špecifických cieľov, ako aj súčasťou predkladanej správy o hodnotení sú navrhované súbory opatrení, pričom ich implementáciou možno predpokladať prioritne priame pozitívne vplyvy, ale i možné nepriame pozitívne vplyvy na životné prostredie a obyvateľstvo, dopad ktorých bude závislý priamo od charakteru a rozsahu implementovaných návrhov aktivít a opatrení. Významné negatívne vplyvy strategického dokumentu sa nepredpokladajú.

Správa o hodnotení identifikuje pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne aj negatívne).

Vzhľadom na charakter predkladaného strategického dokumentu je možné predpokladať priame a nepriame vplyvy na obyvateľstvo, prírodné prostredie (vplyvy na horninové prostredie, geologické pomery, podzemné a povrchové vody, pôdu, genofond, biodiverzitu, infraštruktúru...), krajinu a na urbánny komplex, využívanie krajiny a prvky pamiatkového záujmu.

V tejto časti správy o hodnotení ,je prehľadná tabuľka, ktorá výstižne, pomocou zvolenej bodovej škály, hodnotí významnosť predpokladaných environmentálnych vplyvov na životné prostredie a vplyvov na zdravie obyvateľov. Hodnotené sú takto všetky špecifické ciele definované v strategickom dokumente.

V samostatnej podkapitole uvádza primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne a negatívne vplyvy strategického dokumentu. Tieto podáva v prehľadnej, zrozumiteľnej forme.

Správa o hodnotení sa v samostatnej podkapitole venuje hodnoteniu predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na zložky, faktory životného prostredia a zdravie obyvateľstva. Osobitne hodnotí prijateľnosť činností pre dotknuté sídla.

Predpokladané vplyvy strategického dokumentu tohto druhu a rozsahu možno v tejto etapy prípravy definovať len rámcovo. V zásade však možno konštatovať, že prípadné negatívne vplyvy na obyvateľstvo sa môžu prejaviť len v súvislosti so stavebnou aktivitou v etape realizácie technických prvkov cyklotrás. Tento vplyv však bude krátkodobý a lokálny. Vlastná prevádzka, prostredníctvom významnej ponuky pohybu, bude mať nesporne pozitívny vplyv na zdravie obyvateľov.

Realizáciou / prijatím strategického dokumentu dôjde k vytvoreniu podmienok pre vyvážený územný rozvoj kraja spojených so zvyšovaním využitia cyklistickej dopravy a teda aj kvality života a zdravia jeho obyvateľov. Vplyv strategického dokumentu na obyvateľstvo bude pozitívny, významné negatívne vplyvy neboli identifikované.

Predpokladané vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia možno charakterizovať takto:

- Realizáciou strategického dokumentu, vzhľadom na jeho charakter, navrhované špecifické ciele a opatrenia sa nepredpokladá závažný zásah do horninového prostredia ani významné negatívne ovplyvnenie geomorfologických pomerov daného územia.
- Významné negatívne vplyvy strategického dokumentu na poľnohospodárske pôdy a lesné pozemky neboli identifikované.
- Pri vhodnom výbere alternatív projektov na samotnú realizáciu a dodržaní príslušných opatrení sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie a implementovania navrhovaného strategického dokumentu na vodné pomery.
- Vplyv strategického dokumentu na klimatické pomery (mikroklímu) a ovzdušie v dotknutých geografických oblastiach bude lokálneho, resp. miestneho charakteru, pričom sa nepredpokladajú významné negatívne vplyvy na klimatické pomery a kvalitu ovzdušia. Pozitívne vplyvy sa prejavia vo forme vplyvu na zdravie ľudí, znžovania znečistenia ovzdušia na lokálnej a vyššej úrovni a sekundárne na všetky zložky životného prostredia.
- Pri vhodnom výbere alternatívy projektu na samotnú realizáciu a dodržaní príslušných opatrení sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie a implementovania navrhovaného strategického dokumentu na faunu, flóru a ich biotopy.
- Vzhľadom na charakter strategického dokumentu, resp. projektov / aktivít, ktoré majú zabezpečiť napĺňanie špecifických cieľov strategického dokumentu je predpoklad, že ich realizáciou, resp. implementáciou nedôjde k významnej zmene krajinnej štruktúry, krajinného obrazu a scenérie krajiny a zásahom do kostry územného systému ekologickej stability (ÚSES), vplyv navrhovaného strategického dokumentu na krajinu, krajinný obraz a urbánny komplex, dopravné systémy v dotknutých geografických oblastiach KSK bude prijateľný, únosný a realizovateľný.
- V rámci realizácie jednotlivých projektov / aktivít strategického dokumentu budú rešpektované dokumentácie ÚSES na regionálnej a miestnej úrovni. ***Realizáciou strategického dokumentu nie je predpoklad znefunkčnenia väzieb medzi jednotlivými prvkami kostry územného systému ekologickej stability.***

Popis a hodnotenie kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti vrátane ich vzájomného pôsobenia je v Správe o hodnotení úplné.

Z vyhodnotenia predpokladaných vplyv vyplynuli logické návrhy na opatrenia.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

V zmysle implementácie princípov európskej politiky pri ochrane biodiverzity a ekosystémov sa na Slovensku uskutočňuje úplná realizácia sústavy chránených území NATURA 2000. Z právneho hľadiska ide o proces implementácie dvoch základných smerníc, ktoré tvoria základ ochrany prírody v EÚ – Smernica Rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákoch (Smernica o vtákoch) a Smernica Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchoch a voľne rastúcich rastlín (Smernica o biotopoch). Sieť sústavy NATURA 2000 predstavuje súvislú európsku ekologickú sieť chránených území na ochranu prírodných biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín významných pre ES. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území – osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SACs) vyhlasované na základe Smernice o biotopoch a osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPAs) vyhlasované na základe Smernice o vtákoch. Cieľom súvislej európskej sústavy chránených území (NATURA 2000) je zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a ochranu prírodných biotopov, zachovať priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu ako prírodného dedičstva.

V zmysle Smernice o biotopoch bol na Slovensku spracovaný Národný zoznam území európskeho významu (ÚEV). Výnosom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 bol vydaný Národný zoznam území európskeho významu, ktorý bol doplnený o ďalšie ÚEV Opatrením MŽP SR č. 1/2017 zo 7. decembra 2017 a Opatrením MŽP SR č. 1/2018 z 29. novembra 2018. Národný zoznam ÚEV obsahuje názov lokality navrhovaného ÚEV, katastrálne územie, v ktorom sa lokalita nachádza, výmeru lokality, stupeň územnej ochrany, vrátane územnej a časovej doby platnosti podmienok ochrany a odôvodnenie návrhu ochrany.

Tab.: Chránené vtáčie územia v KSK

P. č.	Názov CHVÚ	Výskyt v okresoch	Výmera CHVÚ		
			Celková (ha)	v kraji (ha)	v kraji (%)
SKCHVU017	Muránska planina - Stolica	Rožňava	25787,03	2951,85	11,45
SKCHVU037	Ondavská rovina	Trebišov, Michalovce	20473,96	20473,96	100,00
SKCHVU024	Senianske rybníky	Michalovce, Sobrance	2718,13	2718,13	100,00
SKCHVU035	Vihorlatské vrchy	Sobrance, Michalovce	47893,36	32855,61	68,60
SKCHVU036	Volovské vrchy	Spišská Nová Ves, Rožňava, Gelnica, Košice I, Košice okolie	121854,40	119781,13	98,30
SKCHVU027	Slovenský kras	Rožňava, Košice okolie	44794,41	44794,41	100,00
SKCHVU009	Košická kotlina	Košice okolie	17968,53	17968,53	100,00
SKCHVU025	Slanské vrchy	Košice okolie, Trebišov	60381,94	30471,63	50,46
SKCHVU053	Slovenský raj	Spišská Nová Ves, Rožňava	25239,92	16305,42	64,60
SKCHVU015	Medzibodrožie	Michalovce, Trebišov	34426,82	34426,82	100,00

(Zdroj: EKOJET, s.r.o. na základe dát ŠOP SR, 2022)

Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území bol schválený Uznesením vlády č. 636/2003 Z. z., zo dňa 9.7. 2003 (zoznam obsahoval 38 CHVÚ). Uznesením vlády SR č. 345 zo dňa 25. mája 2010 bol Národný zoznam CHVÚ zmenený, vylúčené boli z neho 2 územia (Boheľovské rybníky a Trnavské rybníky) a na pokyn Európskej komisie bolo doplnených 5 nových území (Levočské vrchy, Chočské vrchy, Čergov, Slovenský raj a Špačince - Nižná). Zoznam obsahuje v súčasnosti 41 vyhlásených chránených vtáčích území s výmerou 1 284 806 ha, čo predstavuje 26,16 % rozlohy SR.

V rámci európskej siete chránených území (Natura 2000) sa v Košickom kraji nachádza 10 chránených vtáčích území s celkovou rozlohou 401 538,5 ha.

Programy starostlivosti o CHVÚ sú dokumentáciou ochrany prírody podľa § 54 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktorá sa spracúva

v horizonte na cca 30 rokov. Programy starostlivosti obsahujú popis územia a hodnotenie stavu druhov vtáctva, pre ktoré bolo dané CHVÚ vyhlásené. Obsahujú tiež ochranárske ciele a opatrenia pre tieto druhy, vrátane určenia zodpovedností, odhadu výšky finančných prostriedkov a predpokladaných zdrojov financovania. Do súčasnosti vláda Slovenskej republiky vypracovala spolu 20 programov starostlivosti o chránené vtáčie územia, ďalšie sú v štádiu prípravy, resp. dopracovania.

Územia európskeho významu

Územia európskeho významu boli navrhnuté za chránené územia na základe kritérií stanovených v smernici Rady č. 92/43 EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Národný zoznam týchto území schválila vláda SR uznesením č. 239/2004, dňa 17.3.2004. S účinnosťou od 1.8.2004 bola predbežná ochrana území európskeho významu ustanovená výnosom MŽP č. 3/2004 - 5.1. Územia sa navrhujú z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu.

Následne schválením rozhodnutia pre panónsku biogeografickú oblasť (rozhodnutie Komisie 2008/26/ES z 13.11.2007, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín prijíma zoznam lokalít európskeho významu v Panónskej biogeografickej oblasti) a alpskú biogeografickú oblasť (rozhodnutie Komisie 2008/218/ES z 25. januára 2008, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín prijíma aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne) sa Európskou komisiou pre SR ukončil proces schvaľovania území európskeho významu. V roku 2011 došlo na základe požiadaviek EU v zmysle výsledkov biogeografických seminárov a uznesenia vlády SR č. 577, zo dňa 31.8.2011 k rozšíreniu zoznamu ÚEV s tým, že národný zoznam lokalít európskeho významu bol doplnený o 97 nových lokalít a zároveň došlo k vylúčeniu 6 pôvodných území. V roku 2020 bolo navrhnutých a prerokovaných 30 nových území najmä pre ochranu rýb, čiastočne pre biotopy európskeho významu 6510 a 91I0 a iné. V roku 2020 územia európskeho významu dosahovali 12,5 % výmery SR, prekryv so sieťou chránených vtáčích území predstavoval 9,4 % (Správa o stave ŽP SR, 2020, MŽP SR, 2022 a ŠOP SR 2022).

Viaceré existujúce a aj navrhované cyklokomunikácie / koridory Kostrovej siete KSK prechádzajú rôznymi chránenými územiami (MCHÚ, VCHÚ, Natura 2000). V rámci navrhovaných aktivít strategického dokumentu tak môže dôjsť k možnému zásahu do chránených území. V projektových dokumentáciách jednotlivých navrhovaných projektových aktivít / zámerov dôjde k ich bližšej špecifikácii lokalizácie na základe geodetického zamerania a špecifikácii technického riešenia konkrétneho projektu, čím dôjde k spresneniu možného prekryvu, resp. zásahu do chránených území národnej, ale aj európskej sústavy (Natura 2000).

Tab.: Prehľad počtu území európskeho významu (ÚEV) nachádzajúcich sa, resp. zasahujúcich do jednotlivých okresov KSK

Okres	Výmera okresu (km^2)	Počet ÚEV	Výmera ÚEV v rámci okresu	
			(km^2)	(%)
Gelnica	584,32	10	9,96	1,70
Košice I	85,46	1	70,92	82,99
Košice II	80,54	0	-	-
Košice III	16,83	0	-	-
Košice IV	60,90	0	-	-
Košice - okolie	1534,60	14	182,51	11,89
Michalovce	1019,22	19	31,34	3,07
Rožňava	1173,35	22	169,13	14,41
Sobrance	538,16	2	134,11	24,92
Spišská N. Ves	587,46	12	108,66	18,50
Trebišov	1073,48	15	64,19	5,98

(Zdroj: EKOJET, s.r.o. na základe dát ŠOP SR, 2022)

Rámcové ovplyvnenie strategickým dokumentom na úrovni aktivít / zámerov na sústavu území

Natura 2000 je vyhodnotené v rámci primeraného posúdenia. Primerané hodnotenie vplyvov strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022 - 2027 - 2030“ na sústavy Natura 2000. Je vypracované na základe špecifickej požiadavky vyplývajúcej z určeného rozsahu hodnotenia (č. OU-KE-OSZP1-2023/022735, zo dňa 23.06.2023), hodnotenie je súčasťou (prílohou) správy o hodnotení strategického dokumentu.

Spôsob spracovania primeraného posúdenia zodpovedá charakteru hodnoteného dokumentu (ide o materiál vytvárajúci rámec pre navrhované projekty a taktiež výzvy pre samosprávy, fyzické osoby a ďalšie subjekty na území KSK), pričom predstavuje isté prípravné hodnotenie s cieľom popísať riziká ďalších aktivít a činností vyplývajúcich z priorít a cieľov strategického dokumentu vo vzťahu k územiam sústavy Natura 2000 a ich predmetom ochrany.

V zmysle záverov primeraného posúdenia možno konštatovať, že na základe hodnotenia strategického dokumentu ako celku, hodnotenia jeho cieľov, aktivít a navrhovaného rozšírenia siete cyklistických komunikácií / koridorov, že nebol identifikovaný významný negatívny vplyv na územia sústavy Natura 2000.

Z pohľadu predpokladaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na chránené územia bude potrebné realizovať také projekty, ktoré nebudú mať významný negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného územia, resp. ktoré by mali za následok zhoršovanie biodiverzity / predmetu ochrany.

Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022 - 2027 - 2030 predstavuje koncepčný dokument a východisko pre ďalšie plánovanie a konkretizáciu aktivít a projektov, ktoré budú následne hodnotené individuálne v zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pričom všetky budúce aktivity vyplývajúce z napĺňania cieľov a opatrení tohto strategického dokumentu by v prípade umiestnenia v územiach sústavy Natura 2000 alebo v ich blízkosti mali byť po upresnení ich technických parametrov, lokalizácie a rozsahu prekonzultované a odsúhlasené odbornou organizáciou Štátnou ochranou prírody SR. Realizácia aktivít v lokalitách Natura 2000, resp. v územiach chránených podľa osobitných predpisov je možná za podmienky vykonania preventívnych, zmierňujúcich a kompenzačných opatrení, ktorými sa eliminujú možné negatívne vplyvy jednotlivých aktivít na chránené územia, pričom v rámci konkretizácie územnej lokalizácie na úrovni navrhovaných projektov / zámerov je vhodné zvážiť aj alternatívny variant bez zásahu do chránených území.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania

Na základe výsledku procesu hodnotenia vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie v súlade s ustanoveniami zákona o posudzovaní, pri ktorom sa zvážil stav využitia územia a únosnosť prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovaní správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného návrhu strategického dokumentu, stanovísk k oznámeniu a správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledku verejného prerokovania, výsledku odborného posudku a za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

schválenie strategického dokumentu **„Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022 – 2027 – 2030".**

2. Odporúčaný variant

Realizáciou strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky

Košického kraja 2022 - 2027 - 2030“ dôjde oproti nulovému variantu k vytvoreniu podmienok pre vyvážený rozvoj kraja, budovanie novej kvalitnej infraštruktúry a zvyšovanie kvality života a zdravia jeho obyvateľov definovaných v rámci implementácie špecifických cieľov a opatrení Cyklostratégie KSK.

Primerane charakteru strategického dokumentu, jeho špecifických cieľov opatrení boli identifikované pozitívne a negatívne vplyvy strategického dokumentu vrátane návrhu opatrení, pričom významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo (zdravie) a jednotlivé zložky životného prostredia neboli identifikované.

Možno konštatovať, že realizáciou, resp. uplatňovaním jednotlivých špecifických cieľov Cyklostratégie KSK sa predpokladajú pozitívne vplyvy na životné prostredie a obyvateľstvo vrátane zdravia. Vplyvy konkrétnych projektov vyplývajúcich zo strategického dokumentu v územnej podrobnosti budú bližšie špecifikované a posudzované samostatne podľa zákona o posudzovaní vplyvov, s adekvátnym zohľadnením všetkých aspektov.

Hodnotenie pravdepodobne významných environmentálnych vplyvov na životné prostredie a vplyvov na zdravie obyvateľstva strategického dokumentu je súčasťou Správy o hodnotení. Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne aj negatívne) a kap. 1.2. Hodnotenie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na zložky, faktory životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

Pri realizácii opatrení a pri dodržiavaní platných hygienických limitov v zmysle platnej legislatívy sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie strategického dokumentu na dotknuté obyvateľstvo, jeho zdravotný stav a na jednotlivé zložky životného prostredia.

Na základe záverov a odporúčaní Správy o hodnotení, ale aj na základe vyjadrení v stanoviskách k Správe o hodnotení a vyhodnotenia spracovateľa odborného posudku sa okresný úrad v sídle kraja ako príslušný orgán prikláňa k odporúčaniu strategický dokument schváliť a realizovať v rozsahu predloženého návrhu.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Z procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu nevyplynuli relevantné odporúčania na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu:

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Obsah, formu a náležitosti Záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu určuje § 14 zákona č. 24/2006 Z. z..

V zmysle ods. 1 Príslušný orgán v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia vypracuje záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu do 15 dní od uplynutia poslednej lehoty podľa § 13 ods. 8.

Podľa 3 Podrobnosti o obsahu a štruktúre záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu obsahuje príloha č. 6.

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 14 zákona č. 24/2006 Z. z. Príslušný orgán - okresný úrad v sídle kraja, vypracoval záverečné stanovisko na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vykonaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom zvážil stav využitia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania vplyvov, so zameraním na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na medzinárodnej, národnej , regionálnej a lokálnej úrovni.

Zvážil úroveň spracovania Oznámenia o strategickom dokumente, určený Rozsah hodnotenia, úroveň spracovania Správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu.

Zohľadnil predložené stanoviská, výsledok verejného prerokovania a závery odborného posudku. Vzhľadom na špecifiká strategického dokumentu, prihliadal aj na stav súčasného poznania a podrobnosti riešenia strategického dokumentu.

Pri vypracovaní záverečného stanoviska príslušný orgán postupoval podľa príslušných ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov.

Odborný posudok k strategickému dokumentu bol spracovaný na základe určenia odborne spôsobilej osoby na vypracovanie odborného posudku príslušným orgánom.

Pri odporúčaní prijať strategický dokument sa vychádzalo predovšetkým z jeho hlavných cieľov, aktuálneho vývoja problematiky a jej budúcich potrieb.

Do úvahy boli brané predpokladané environmentálne , sociálne a hospodárske vplyvy ako aj vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia.

Na základe celkového výsledku posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu vyplynulo, že strategický dokument podľa predloženého návrhu je z hľadiska celkových (pozitívnych aj negatívnych) vplyvov na životné prostredie prijateľný za predpokladu dodržania odporúčaní a navrhnutých opatrení.

5. Návrh monitoringu

Systém monitorovania a hodnotenia slúži pre účely hodnotenia implementácie strategického dokumentu, a to na základe vyhodnotenia zvolených ukazovateľov plnenia zadefinovných cieľov stratégie. Využíva sa pri tom systém ukazovateľov k jednotlivým cieľom, ktoré majú určené cieľové hodnoty a kritérium času na dosiahnutie očakávaných cieľových hodnôt. Predmetom monitorovania sú najmä ukazovatele pokroku implementácie stratégie. Proces monitoringu sa opiera o systém zberu a spracovania dát, ktorý bol základom aj pre analytickú fázu tvorby Cyklostratégie KSK a výber ukazovateľov.

Účelom monitorovacieho systému je monitorovať, či sú dosahované stanovené výstupy a či sa plnia výsledkové zadefinované ukazovatele. Komplexný a efektívny monitorovací systém je dôležitý nielen pre sledovanie procesu vykonávania a implementácie cyklostratégie, ale je aj základom pre úspešné hodnotenie.

Cyklostratégia KSK má stanovený ako hlavný očakávaný výsledok 6% podiel cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce v okresných mestách Košického kraja. Jednotlivé kroky na dosiahnutie tohto cieľa sú spracované do akčného plánu, ktorý je súčasťou návrhovej časti Cyklostratégie KSK.

Návrh monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu a naplnenie jeho špecifických cieľov je systém opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie orientovaný na zabezpečenie optimalizácie realizácie jednotlivých aktivít strategického dokumentu:

- Základom monitoringu vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie bude na úrovni jednotlivých činností / projektov napĺňanie podmienok vyplývajúcich zo záverečných stanovísk environmentálneho posudzovania vplyvov projektov na životné prostredie tzv. EIA procesu (Environmental Impact Assessment), ktoré vydáva MŽP SR v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Monitoring je tak naviazaný na výsledky procesu EIA, kde sú zadefinované povinnosti, ktoré vyplývajú pre realizátora činnosti (projektu) a sú závislé od charakteru projektu a jeho vplyvu na životné prostredie.

- V rámci monitoringu životného prostredia je potrebné zabezpečiť pravidelné sledovanie vplyvov v rôznych štádiách prípravy konkrétnych stavieb, ich realizácie a samotnej prevádzky na vybraných zložkách životného prostredia vo vymedzených lokalitách, pričom úlohou analýzy

výsledkov monitoringu je vyhodnotenie vplyvov stavieb s následným vyvodením dôsledkov a prijatím opatrení na elimináciu tých vplyvov, ktoré budú nepriaznivé na životné prostredie. Úspešnosť spomínaných krokov a zabezpečenie objektívnosti výstupov je závislé na výbere sledovaných vplyvov, zložiek a parametrov životného prostredia a výbere lokalít na ich sledovanie.

- Osobitnú pozornosť je potrebné venovať projektom vo vzťahu k ich potenciálnym negatívnym dopadom na lokálne kvalitatívne parametre životného prostredia, ochranu biotopov, životného prostredia a zdravia obyvateľstva.

- Pri rozhodovaní o výbere projektov dôsledne sledovať aspekt udržateľnosti podporovanej aktivity po ukončení spolufinancovaného projektu a vyváženosť krátkodobých a dlhodobých efektov.

- Pri rozhodovaní o výbere projektov sledovať vyváženosť lokálnych, regionálnych a nadregionálnych efektov s cieľom preferencie kumulatívnych a synergických efektov na nadmiestnej úrovni.

Konkrétne návrhy monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie budú súčasťou jednotlivých konkrétnych projektov v rámci procesu posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie (EIA).

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategické dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácii, dôvody výber schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Uplatnenie environmentálnych aspektov

V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. obstarávateľ zabezpečí hodnotenie vplyvu návrhu strategického dokumentu na životné prostredie najmenej v rozsahu určenom podľa § 8 ods. 3.

Podľa ods. 2 výsledok hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie sa uvedie v Správe o hodnotení strategického dokumentu.

Správa o hodnotení bola vyhotovená podľa osnovy danej prílohou č. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. a podľa Rozsahu hodnotenia určeného príslušným orgánom.

Reálne vplyvy súvisiace s navrhovanou územnoplánovacou dokumentáciou sa prejavia až v súvislosti s realizáciou stavieb a činností a následne prevádzkou objektov, ktoré budú realizované v súlade s podmienkami riadne schváleného strategického dokumentu. I keď predpokladané vplyvy na životné prostredie, vrátane zdravia obyvateľstva možno v tejto etape poznania určiť len rámcovo, sú popísané v rámci jednotlivých kapitol tejto Správy o hodnotení v maximálnej možnej miere. V Správe o hodnotení sú podrobne vyhodnotené vplyvy navrhovaného variantu. Tie sú následne konfrontované s tzv. nulovým variantom, ktorý predstavuje stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaný strategický dokument neprijal.

Reálne vplyvy, súvisiace s navrhovanou aktivitami strategického dokumentu, sa prejavia až v súvislosti s realizáciou stavieb, resp. činností a následne prevádzkou objektov, ktoré budú realizované v súlade s podmienkami strategického dokumentu. Preto v tejto etape poznania, v podrobnosti a mierke v akej sa strategický dokument spracováva, možno niektoré vplyvy určiť len rámcovo.

Podrobnejšie hodnotenie vplyvov na životné prostredie bude spojené s návrhom jednotlivých stavieb (navrhovaných činností), z ktorých najvýznamnejšie budú z pohľadu možných vplyvov na životné prostredie hodnotené v procese posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie musia vychádzať predovšetkým z princípov trvalo udržateľného rozvoja. V úrovni územnoplánovacej dokumentácie obce možno opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie definovať v podobe zásad a regulatívov.

Účelom zákona o posudzovaní podľa §2 písm. e) je najmä získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Správa o hodnotení má za úlohu vyhodnotiť predpokladané vplyvy na životné prostredie strategického dokumentu tak, ako bol predložený. Príslušný orgán v záverečnom stanovisku vysloví výsledok procesu posudzovania (odporúča, neodporúča). Z procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu vyplynú odporúčania na prepracovanie, dopracovanie a úpravu Návrhu strategického dokumentu.

V doterajšej príprave boli plne zohľadnené environmentálne aspekty v samotnom návrhu strategického dokumentu. Vlastná Správa o hodnotení strategického dokumentu je svojim účelom zo zákona o posudzovaní zameraná na vyhodnotenie plnenia environmentálnych aspektov.

Účasť verejnosti a vyhodnotenie stanovísk k správe o hodnotení

Celý proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie je súčasťou širokej diskusie, do ktorej je zapojená aj verejnosť.

Zákon č. 24/2006 Z. z. definuje v § 6a) účasť dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov:

(1) Dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením.
(2) Medzi dotknutú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov patrí
a) fyzická osoba staršia ako 18 rokov,
b) právnická osoba,
c) občianska iniciatíva podľa odseku 3.

V čase určenom zákonom o posudzovaní vplyvov na doručovanie stanovísk k Správe o hodnotení správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu boli doručené stanoviská citované v kapitole III.6 tohto Záverečného stanoviska.

Obsahom všetkých stanovísk obcí je informácia o zverejnení správy o hodnotení strategického dokumentu. Vo všetkých stanoviskách je súhlas s návrhom strategického dokumentu. V stanoviskách neboli predložené zásadné pripomienky alebo námietky

Po uplynutí zákonnej lehoty predložil mailom dňa 16.08.2024 stanovisko p. Juraj Lipka, ktoré následne potvrdil listom doručeným dňa 19.08.2024. Príslušný orgán sa týmto stanoviskom zaoberal a vyhodnotil ho.

Zhrňujúce vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku p. J. Lipku

Obsah bodov stanoviska p. Lipku je nedorozumením.

Pripomienky p. Lipku v bodoch 2 až 8 vychádzajú z nesprávnej predstavy, že vlastný strategický dokument alebo aj Správa o hodnotení sú realizačnými dokumentmi opisujúcimi navrhovanú činnosť. Ani rozhodnutie v podobe Záverečného stanoviska, ktoré vzíde z procesu posudzovania strategického dokumentu nemá povahu povolenia činnosti. Koncepcia je materiál, ktorý vytvára a určuje rámec pre následné činnosti. Tieto navrhované činnosti sa budú podrobnejšie posudzovať na základe následne predložených projektových dokumentácií. Až v týchto následných povoľovacích konaniach sa bude rozhodovať o konkrétnej trase, konštrukcii, či nevyhnutnom výruboch drevín.

Posúdené strategické dokumenty sú plánovacie dokumenty, ktorých prijatie neznamená, že automaticky všetky v nich popisované aktivity majú priamu cestu k realizácii bez ďalších krokov, posúdení a diskusie.

Práve naopak, už tu sa stanovuje potreba podrobného hodnotenia na úrovni projektov a určité všeobecné zásady / opatrenia pre ďalší postup.

Z uvedeného vyplýva, že Správa o hodnotení pripúšťa aj negatívne ovplyvnenie aktivitami popisovanými v strategickom dokumente, ale keďže na základe podrobnosti jeho spracovania nie je možné ich definitívne potvrdiť ani vyvrátiť, odporúča schválenie strategického dokumentu s podmienkou pre vypracovanie podrobných hodnotení na úrovni projektov pre konkrétne cyklistické trasy.

Takýmto spôsobom sa jasne stanovuje podmienka detailného hodnotenia vplyvov na územia Natura 2000 pri projektovaní a povoľovaní cyklotrasy a nie je možné ju ignorovať ani bez jej splnenia vydať potrebné povolenia pre realizáciu cyklotrasy.

Úplné hodnotenie vplyvov navrhovanej cyklotrasy na územia Natura 2000 je tiež podmienené riadne vykonaným terénnym prieskum, v období pred realizáciou stavby, pre zistenie aktuálneho stavu predmetov ochrany za účasti odborníkov na jednotlivé skupiny predmetov ochrany. Podstatný záver, ktorý je nespochybniteľný a v tejto etape prípravy v rámci SEA podstatný je, že významné negatívne vplyvy neboli identifikované.

Správa o hodnotení strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2027-2030“ je vypracovaná podľa Prílohy č. 4 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov a po(iii) a podľa rozsahu hodnotenia vydaného Okresným úradom Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (č. OU-KE-OSZP1-2023/022735, zo dňa 23.06.2023). Obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 4 k zákonu č.24/2006 Z.z., primerane k charakteru strategického dokumentu.

Požiadavka na vrátenie Správy o hodnotení v bode 9 stanoviska p. Lipku nie je vecne ani formálne odôvodnená.

Príslušný orgán, napriek tomu, že stanovisko p. Lipku bolo doručené po uplynutí zákonných lehôt,sa na stanovisko rozhodol prihliadať. Využil možnosť vyplývajúcu zo zákona a požiadal obstarávateľa aby zabezpečil vyhodnotenie obsahu stanoviska p. Lipku, čím v zásade vyhovel požiadavkám v bode 9(iii) a 9(iv) stanoviska p. Lipku.

V stanovisku p. Lipku nie sú zásadné pripomienky z ktorých by vyplynuli odporúčania na prepracovanie, dopracovanie resp. úpravu návrhu strategického dokumentu.

Podľa ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. Obstarávateľ do uplynutia doby sprístupnenia Správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu podľa odseku 2 zabezpečí v spolupráci s príslušným orgánom ich verejné prerokovanie.

Verejné prerokovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu v zmysle § 11 zákona o posudzovaní vplyvov sa uskutočnilo dňa konaného dňa 28.06.2024 (piatok) o 11:30 hod. v budove Úradu Košického samosprávneho kraja, v zasadačke č. 310 na 2. poschodí, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

Výber variantu

Rozsah hodnotenia číslo OU-KE-OSZP1-2023/022735 zo dňa 23.06.2023, bol určený Okresným úradom Košice

Vzhľadom na charakter tohto strategického dokumentu, ako aj vzhľadom k procesu jeho spracovávania, Rozsah hodnotenia určil, že strategický dokument „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022-2027-2030“ bude spracovaný v jednom variante. Pre ďalšie hodnotenie podľa zákona určil okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a nerealizoval) aj variant riešenia strategického dokumentu uvedený v oznámení o strategickom dokumente.

Nulový variant

V prípade nulového variantu, teda nerealizácie strategického dokumentu možno očakávať tieto dopady:

- Nedôjde k implementácií projektov a naplneniu špecifických cieľov posudzovaného strategického dokumentu.
- Nedôjde k vykonávaniu monitoringu strategického dokumentu.
- V súvislosti s nedostatkom finančných prostriedkov nedôjde k podpore rozvoja cyklistickej infraštruktúry, cestovného ruchu na území kraja.
- Nedôjde k zlepšeniu životných podmienok kraja v podobe zlepšenia zdravia obyvateľov a zvýšenia ich bezpečnosti.
- Nedôjde k podpore rozvoja cestovného ruchu a kultúry s využitím potenciálu kraja.
- Nedôjde k rozšíreniu a modernizácii existujúcej cyklistickej infraštruktúry a cestovného ruchu a taktiež k rozširovania ponuky cestovného ruchu.

Navrhovaný variant

Hlavné ciele stratégie

1. Zvýšiť počet cyklistov
2. Zvýšiť bezpečnosť cyklistov
3. Zlepšiť prepojenie s verejnou dopravou, najmä železničnou dopravou

Špecifické ciele

1. Zlepšiť cyklistickú infraštruktúru - je budovanie bezpečných a atraktívnych segregovaných cyklistických cestičiek v zmysle Kostrovej siete cyklistických komunikácií Košického kraja. Prepojenie cyklistických komunikácií a cykloturistických trás na terminály verejnej dopravy, najmä vlakovej dopravy.
2. Vybudovať cyklodestinácie - realizácia cykloturistických trás, doplnkovej cykloturistickej vybavenosti (siete Bike Pointov KSK) a rozvoj služieb vhodných pre cyklistov. Cyklodestinácie budú slúžiť aj ako tréningové centrá, kde si cyklisti budú zlepšovať svoje zručnosti jazdy na bicykli a aktívnym oddychom celkovo svoj zdravotný stav.
3. Zabezpečiť pravidelný zber dát - systematický zber údajov o počte cyklistov predovšetkým prostredníctvom automatických cyklosčítačov, údaje o nehodovosti cyklistov, či zisťovanie stavu kvality cyklistickej a cykloturistickej infraštruktúry sú silný nástroj pre vyhodnotenie úspešnosti hlavných cieľov cyklostratégie. Zároveň objektívne údaje tvoria solídny podklad pre zlepšovanie plánovania a tiež aj informovanie odbornej a laickej verejnosti.
4. Management - dostatočné personálne a odborné obsadenie Cyklotímu poverené implementáciou stratégie je nevyhnutným predpokladom dobrých výsledkov. Manažment implementácie cyklostratégie je rozdelený medzi Úrad KSK a Správu ciest KSK.

Porovnanie variantov

Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti pre výber optimálneho variantu

Správa o hodnotení strategického dokumentu je vypracovaná podľa Rozsahu hodnotenia vydaného Okresným úradom Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (č. OU-KE-OSZP1-2023/022735, zo dňa 23.06.2023).

Predložená Správa o hodnotení strategického dokumentu je posudzovaná v jednom variante a vo variante nulovom:

- Nulový variant – stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument nerealizoval.
- Navrhovaný variant – posudzovaný v tejto správe o hodnotení.

Pre výber optimálneho variantu strategického dokumentu boli stanovené kritéria:

- vplyvy na obyvateľstvo (zdravie),
- vplyvy na horninové prostredie / geodynamické javy,
- vplyvy na ovzdušie / miestna klíma,
- vplyvy na hlukové pomery,
- vplyvy na hydrologické pomery / vodné hospodárstvo,
- vplyvy na pôdu / poľnohospodárstvo ,

- vplyvy na lesy / lesné hospodárstvo,
- vplyvy na biodiverzitu / faunu / flóru / biotopy,
- vplyvy na sídelné prostredie a štruktúra krajiny,
- vplyvy na územia Natura 2000 / ochranu prírody / ÚSES,
- vplyvy na dopravu,
- vplyvy na priemysel a energetiku,
- vplyvy na rekreáciu a cestovný ruch,
- vplyvy na archeológiu / kultúrne pamiatky a pamiatky / prírodné dedičstvo UNESCO.

Realizáciou strategického dokumentu „Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022 - 2027 - 2030“ dôjde oproti nulovému variantu k vytvoreniu podmienok pre vyvážený rozvoj kraja, budovanie novej kvalitnej infraštruktúry a zvyšovanie kvality života a zdravia jeho obyvateľov definovaných v rámci implementácie špecifických cieľov a opatrení Cyklostratégie KSK.

Primerane charakteru strategického dokumentu, jeho špecifických cieľov opatrení boli identifikované pozitívne a negatívne vplyvy strategického dokumentu vrátane návrhu opatrení, pričom významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo (zdravie) a jednotlivé zložky životného prostredia neboli identifikované.

Možno konštatovať, že realizáciou, resp. uplatňovaním jednotlivých špecifických cieľov Cyklostratégie KSK sa predpokladajú pozitívne vplyvy na životné prostredie a obyvateľstvo vrátane zdravia. Vplyvy konkrétnych projektov vyplývajúcich zo strategického dokumentu v územnej podrobnosti budú bližšie špecifikované a posudzované samostatne podľa zákona o posudzovaní vplyvov, s adekvátnym zohľadnením všetkých aspektov.

Hodnotenie pravdepodobne významných environmentálnych vplyvov na životné prostredie a vplyvov na zdravie obyvateľstva strategického dokumentu je súčasťou časti IV./kap. 1. Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne aj negatívne) a kap. 1.2. Hodnotenie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na zložky, faktory životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

Pri realizácii opatrení a pri dodržiavaní platných hygienických limitov v zmysle platnej legislatívy sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie strategického dokumentu na dotknuté obyvateľstvo, jeho zdravotný stav a na jednotlivé zložky životného prostredia.

Na základe záverov a odporúčaní Správy o hodnotení, ale aj na základe vyjadrení v stanoviskách k Správe o hodnotení a záverov odborného posudku, sa príslušný orgán prikláňa k odporúčaniu Strategický dokument schváliť a realizovať v rozsahu ako bol predložený.

Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplynúť z realizácie strategického dokumentu

Z procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu nevyplynuli odporúčania na prepracovanie, dopracovanie a úpravu Návrhu strategického dokumentu:

Vlastná Správa o hodnotení, na základe identifikovaných predpokladaných vplyvov na životné prostredie navrhuje opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie:

Realizáciou, resp. uplatňovaním cieľov Cyklostratégie KSK predpokladá pozitívne vplyvy na životné prostredie a obyvateľstvo vrátane zdravia. Konkrétne opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie budú súčasťou jednotlivých konkrétnych projektov v rámci procesu EIA a bližšie špecifikovaných technických a plošných parametrov stavieb / činností.

Opatrenia vyplývajúce z plnenia / uplatňovania špecifických cieľov strategického dokumentu na úrovni projektov

Medzi opatrenia identifikované v tomto stupni prípravy strategického dokumentu patria:

- ***Zabezpečiť plánované*** stavebné činnosti v súlade s ochranou životného prostredia (znižovanie energetickej náročnosti stavebných procesov, nakladanie s odpadom v zmysle platnej legislatívy, zavádzanie inovatívnych stavebnotechnických postupov a opatrení).
- Minimalizovať potrebu výrubov drevín pri výstavbe, v prípade realizácie výrubov v nevyhnutnom rozsahu postupovať v zmysle platnej legislatívy.
- V ***súvislosti s plnením aktivít vzťahujúcich sa k životnému prostrediu zabezpečiť aby*** implementácia Cyklostratégie KSK bola v súlade s požiadavkami príslušnej environmentálnej legislatívy EÚ, predovšetkým s rámcovou smernicou Rady o vode 2000/60/ES, smernicou Rady o biotopoch 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín a smernicou Rady 79/409/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva, ako aj príslušnou národnou legislatívou, najmä zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Zabezpečiť dôslednú realizáciu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých aktivít / projektov v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. tak, aby bola zabezpečená optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výberu environmentálnych opatrení, časovej a vecnej následnosti jednotlivých realizačných krokov, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov; osobitnú pozornosť venovať projektom umiestňovaným v citlivých lokalitách akými sú napr. územia patriace do sústavy Natura 2000, územia so zvýšeným stupňom územnej ochrany prírody a krajiny (MCHÚ, VCHÚ), vymedzené prvky v rámci dokumentácií ÚSES a pod.
- Predmetom posudzovania, podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, budú aj ich zmeny činností podľa prílohy 8a zákona.
- Pri realizácii a prevádzke aktivít / projektov dodržiavať platnú legislatívu.

V rámci procesu posudzovania bude uplatnený princíp predchádzania prípadných predpokladaných vplyvov pomocou formulácie podmienok a limitov k jednotlivým dotknutým opatreniam. Významným hľadiskom bude dôsledný výber predkladaných projektov a riadna priebežná i záverečná kontrola pri realizácii jednotlivých opatrení. Nezanedbateľné je aj možné súbežné pôsobenie niekoľkých realizovaných opatrení v rámci jedného, či na seba nadväzujúcich území.

Opatrenia z pohľadu územného plánovania a realizácie projektov / stavieb:

- V prípade budovania nových aktivít stavebného charakteru je potrebné ich umiestnenie a realizáciu riešiť v zmysle stavebného zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zmien a doplnkov zákona a prislúchajúcimi vykonávajúcimi vyhláškami.
- Navrhované aktivity musia byť umiestnené v súlade s územným plánom dotknutého sídelného útvaru, resp. s plánom hospodárskeho rozvoja dotknutého sídelného útvaru.
- Pri realizácii cieľov, opatrení a aktivít vyplývajúcich z Cyklostratégie KSK rešpektovať obmedzenia a zákazy vyplývajúce z ochranných pásiem letísk, osobitných letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení. Taktiež vziať do úvahy požiadavky na voľnosť prekážkových rovín a plôch letísk a heliportov bez určených ochranných pásiem na území KSK, ktoré sú zapracované v textovej aj výkresovej časti platného Územného plánu KSK.
- Pri realizácii cieľov, opatrení a aktivít Cyklostratégie rešpektovať ochranné pásma existujúcich dráh v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach v znení neskorších predpisov a zabezpečiť prejazdnosť (obslužnosť) jednotlivých železničných tratí alebo núdzovej prevádzky tratí s využitím obchádzkových tratí.
- Pri realizácii cieľov, opatrení a aktivít vyplývajúcich z Cyklostratégie KSK zohľadňovať a rešpektovať ustanovenia zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných

liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- ***Zabezpečiť plánované*** stavebné činnosti v súlade s ochranou životného prostredia (znižovanie energetickej náročnosti stavebných procesov, nakladanie s odpadom v zmysle platnej legislatívy, zavádzanie inovatívnych stavebnotechnických postupov a opatrení).
- Počas realizácie aktivít / projektov stavebného charakteru je potrebné prijať a realizovať nasledovné opatrenia:
  - zvlhčovanie dopravných ciest, čistenie prístupovej miestnej komunikácie od nánosov zeminy pri presune stavebných mechanizmov, racionálnym využívaním stavebných mechanizmov, z dôvodu eliminácie produkcie spalinových plynov,
  - poučenie pracovníkov stavby o predpisoch bezpečnosti a ochrany pri práci,
  - dodržiavanie príslušných STN v zmysle platnej legislatívy,
  - kontrola technického stavu stavebných mechanizmov a stavebnej techniky pred ich využitím na stavebné práce,
  - oplotenie areálu stavby pre zabránenie prístupu nepovolaným osobám,
  - dodržavianie zásad na zabránenie znečistenia povrchových a podzemných vôd.
  - stavebné práce v blízkosti drevín sa navrhujú vykonať citlivo, poškodené dreviny ošetriť a výkopy v blízkosti koreňového systému čo najskôr zasypať,
  - pred začiatkom výkopových prác spojených s realizáciou navrhovaných aktivít vytýčiť a overiť všetky existujúce podzemné siete technickej infraštruktúry. Akékoľvek zemné práce musia byť vykonávané so zvýšenou opatrnosťou, aby nedošlo k porušeniu sietí a ich izolácie.

Opatrenia z pohľadu sídelného prostredia a štruktúry krajiny:

- Pri realizovaní navrhovaných aktivít v sídelnom prostredí je nutné dodržiavať príslušné hygienické limity stanovené v zmysle platnej legislatívy.

Opatrenia z pohľadu hydrologických pomerov / vodného hospodárstva:
- Pri umiestňovaní cyklotrás na/pri objektoch s charakterom vodnej stavby, musia byť dodržané a zohľadnené podmienky príslušného správcu povodia, resp. dotknutého vodného toku, ktorý určí špecifické podmienky pre výstavbu takéhoto zariadenia v lokalite, kde bude stavba takéhoto charakteru umiestnená.
- Neumiestňovať a neuskladňovať stavebný materiál v blízkosti vodného toku, kedy by pri zvýšených prietokoch mohlo dôjsť k strhnutiu stavebných materiálov do vodného toku a tým k vytvoreniu prekážok obmedzujúcich plynulý odtok vody.
- Pre prípad havárií použiť plán havarijných opatrení na likvidáciu škôd.

Opatrenia pohľadu vplyvov na lesy / lesné hospodárstvo a pôdne pomery:
- Z pohľadu jednotlivých aktivít strategického dokumentu je potrebné realizovať projekty s minimálnymi zábermi významne produkčných poľnohospodárskych plôch, resp. chránených pôd s vysokou bonitou.

Opatrenia z pohľadu archeológie / ochrany kultúrnych pamiatok a prírodného dedičstva UNESCO*:*
- V prípade, že počas realizácie projektov bude nájdené archeologické nálezisko je podľa platného zákona o ochrane pamiatok navrhovateľ a dodávateľ stavby povinný zabezpečiť realizáciu archeologického výskumu.
- Pri realizácii navrhovaných projektov / aktivít v zónach pamiatkovej ochrany, resp. priamo na objektoch ochrany a v ich okolí je potrebné vyžiadať a rešpektovať stanovisko príslušného pamiatkového úradu.
- Navrhované projekty / aktivity strategického dokumentu uplatňovať s ohľadom na pamiatkovú ochranu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a súvisiacu legislatívu.

Opatrenia z pohľadu biodiverzity / fauny / flóry a území Natura 2000 / ochranu prírody / ÚSES:
- Minimalizovať potrebu výrubov drevín, v prípade realizácie výrubov v nevyhnutnom rozsahu postupovať v zmysle platnej legislatívy.

- Rešpektovať opatrenia zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody. Pri navrhovaných výsadbách nepoužiť inváznе druhy.
- *V súvislosti s plnením aktivít vzťahujúcich sa k životnému prostrediu zabezpečiť aby* implementácia Cyklostratégie KSK bola v súlade s požiadavkami príslušnej environmentálnej legislatívy EÚ, predovšetkým s rámcovou smernicou Rady o vode 2000/60/ES, smernicou Rady o biotopoch 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín a smernicou Rady 79/409/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva, ako aj príslušnou národnou legislatívou, najmä zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Všetky budúce aktivity vyplývajúce z napĺňania cieľov strategického dokumentu by v prípade umiestnenia v územiach s vyšším stupňom ochrany, resp. v územiach sústavy Natura 2000 alebo v ich blízkosti mali byť po upresnení ich parametrov, lokalizácie a rozsahu prekonzultované a odsúhlasené Štátnou ochranou prírody SR.
- V prípade zásahov do území sústavy Natura 2000 vykonať primerané hodnotenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán.
- Realizovať primerané hodnotenie vplyvu plánu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán v prípade zasahovania do území sústavy Natura 2000, do domovských okrskov predmetov ochrany CHVÚ a ÚEV a vyhodnotiť zábery potravných biotopov a ovplyvnenie potravných a migračných podmienok.
- Pri zásahoch do vodných tokov, ktoré sú súčasťou ÚEV alebo ich časť je súčasťou ÚEV a predmety ochrany sú priamo závislé od tohto vodného toku, odporúča vykonať primerané hodnotenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán bez ohľadu na vzdialenosť od hranice od ÚEV, hlavne ak má opatrenie predstavuje riziko havárie.
- V prípade realizácie činností ovplyvňujúcich hydrologické pomery detailne a odborne zhodnotiť a štúdiami podložiť ovplyvnenie hydrologických pomerov v najbližšie sa nachádzajúcich územiach sústavy Natura 2000.

Navrhované opatrenia sa tiež opierajú o skutočnosť, že v prípravných fázach aj pri realizácii stavieb navrhovaných na základe platného znenia strategického dokumentu, musí navrhovateľ a zhotoviteľ stavby a nakoniec aj prevádzkovateľ dodržiavať platné legislatívne podmienky, technické a technologické normy.

Stanovenie podmienok z tohto rámca v záverečnom stanovisku neovplyvní ich záväznosť a je len pripomenutím potreby ich dodržiavania.

V prípade, že návrhy budú druhom resp. rozsahom presahovať prahové hodnoty určené zákonom. o posudzovaní vplyvov (resp. v reálnom čase platného znenia zákona o posudzovaní vplyvov), budú takéto návrhy posúdené podľa zákona. V rozhodnutiach budú stanovené podmienky pre prípravu, realizáciu a následnú prevádzku.

Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie vychádzajú predovšetkým z princípov trvalo udržateľného rozvoja.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán a dotknutú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Podľa § 6a ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. je dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením.

Medzi dotknutú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov patrí:
a) fyzická osoba staršia ako 18 rokov,
b) právnická osoba,
c) občianska iniciatíva podľa odseku 3.

Podľa § 6a ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. má dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z., účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

V procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu zaujala stanovisko nasledovná verejnosť:

- Juraj Lipka, Smetanova 16, 036 08 Martin – Priekopa
- Železnice Slovenskej republiky, Generálne riaditeľstvo, odbor stratégie a zahraničnej spolupráce, Klemensova 8, 813 61 Bratislava

Dotknutá obec je podľa § 14 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. povinná zverejniť záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu do troch pracovných dní od jeho doručenia v mieste obvyklým spôsobom a oznámi, kde a kedy je možné doň nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

V zmysle § 15 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. schvaľujúci orgán nemôže bez záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu schváliť strategický dokument, ktorý je predmetom posudzovania. Schvaľujúci orgán je povinný vziať do úvahy výsledky účasti verejnosti, a to najmä stanoviská verejnosti, výsledky konzultácií a verejného prerokovania s verejnosťou, vznesené pripomienky verejnosti.

Obstarávateľ doručí schválený strategický dokument v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát príslušnému orgánu a zároveň ho zverejní na svojej internetovej stránke alebo iným vhodným spôsobom.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie
Komenského 52, 041 26 Košice
Ing. Petronela Sedláková

v súčinnosti s

Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava
MUDr. Mgr. Tatiana Červeňová, MPH, MHA
Hlavný hygienik Slovenskej republiky

na základe odborného posudku, ktorý vypracoval Ing. Jozef Marko, CSc.

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Košice , odbor starostlivosti o životné prostredie
Komenského 52, 041 26 Košice
JUDr. Henrieta Halászová
vedúca odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

V Košiciach dňa 30.10.2024

Poučenie

Posudzovanie vplyvov strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a preto sa voči nemu nemožno odvolať.

Toto záverečné stanovisko možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Doručí sa (elektronicky)

Obstarávateľ

1. EKOJET, s.r.o., Tehelná 19, 831 03 Bratislava
2. Košický samosprávny kraj, odbor regionálneho rozvoja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

Schvaľujúci orgán

Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

Dotknuté orgány

1. Ministerstvo dopravy SR, Námestie slobody 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
2. Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
3. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
4. Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, P.O.BOX 85, 817 82 Bratislava
5. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu, Stromová 1, 813 30 Bratislava
6. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí, Hlboká cesta 2, Bratislava
7. Ministerstvo vnútra, Pribinova ulica 2, 812 72 Bratislava
8. Ministerstvo zdravotníctva, Limbová 2, 837 52 Bratislava
9. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 6, 816 43 Bratislava
10. Košický samosprávny kraj (KSK), Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
11. Prešovský samosprávny kraj (PSK), Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
12. Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK), Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
13. Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, OSZP3, Komenského 52, 041 26 Košice
14. Okresný úrad Košice – okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hroncova 13, 041 70 Košice
15. Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hlavná 1, 056 01 Gelnica
16. Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie slobody 1, 071 01 Michalovce
17. Okresný úrad Rožňava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Ernesta Rótha 30, 048 01 Rožňava
18. Okresný úrad Sobrance, odbor starostlivosti o životné prostredie, Tyršova 12, 073 01 Sobrance
19. Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikovo námestie 5, 052 01 Spišská Nová Ves
20. Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie, M. R. Štefánika 32, 075 01 Trebišov
21. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava

Dotknutá verejnosť

1. Juraj Lipka, Smetanova 16, 036 08 Martin – Priekopa

2. Železnice Slovenskej republiky, Generálne riaditeľstvo, odbor stratégie a zahraničnej spolupráce, Klemensova 8, 813 61 Bratislava

Dotknuté obce

Obce a mestá Košického kraja